

Enilust. tsfo 12/22.2.1983

Jyri Saukkonen

L O P E N M U I N A I S J Ä Ä N N Ö K S E T

- luettelo vuodelta 1982

MUSEOVIRASTON ESIHISTORIAN TOIMISTON TOPOGRAFINEN ARKISTO

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Johdanto	1
Kohdehakemisto (muinaisjäännökset numerojärjestyksessä)	4
Esinehakemisto (löydöt numerojärjestyksessä)	7
Kohteiden jakautuminen peruskartoille	11
Peruskarttakopioiden lehtijako	12
Muinaisjäännösten selostukset numerojärjestyksessä	13-154
Luettelo Erä-Eskon inventointikertomuksen 1950 kohteista, jotka eivät ole muinaisjäännöksiä	155
Top. arkistossa Lopen kansioissa olevat tiedot muinaisjään- nöksistä, jotka eivät ole Lopen alueella	156
Dialuettelo	157
Negatiiviluettelo	162
Valokuvat	166

JOHDANTO

Oheinen Lopen inventointi on tehty touko- ja lokakuussa 1982. Valtaosa työstä tulee toukokuun osalle; lokakuussa inventointia tehtiin Riihimäen ja Hausjärven inventointien yhteydessä. Työt kustansi Kanta-Hämeen seutu-kaavaliitto.

Lähtökohtana inventoinnille olivat museoviraston esihistorian toimiston arkistossa olevat tiedot Lopen muinaisjäännöksistä ja -löydöistä. Rautakauden osalta Lopen on inventoinut Aarni Erä-Esko 1950, mutta kivikauden löydöistä ei ole aiempaa kokonaiskartoitusta. Rautakauden suhteen Erä-Eskon inventointikertomus olikin keskeinen lähde; vuoden 1950 jälkeen on tullut tietoon vain pari uutta rautakautista löytöä. Tähän kertomukseen on otettu luonnollisesti kaikki Erä-Eskon kertomuksessa olevat kohteet, lukuunottamatta sellaisia, jotka Erä-Eskon mukaan eivät ole muinaisjäännöksiä. Näistä kohteista on luettelo sivulla 155. Mainittuja kohteita ei käyty tarkastamassa maastossa. Huolimatta tämän inventointikertomuksen valmistumisesta, Erä-Eskon kertomus on edelleen tarpeellinen, koska ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi toistaa esim. pitkiä luetteloja eräiden kohteiden röykkiöistä. Tällöin on viitattu kyseiseen kohtaan Erä-Eskon inventointikertomuksessa. Erikseen ei ole viitattu Erä-Eskon inventointikertomuksen karttaliitteisiin ja valokuviin, joten tässäkin suhteessa molempia kertomuksia on käytettävä rinnan. Vuotta 1950 varhaisemmista tutkimuksista on selostus Erä-Eskon inventointikertomuksen sivulla 1. Kunkin kohteen selostuksen alussa on käsillä olevassa kertomuksessa luettelo kaikista aikaisemmista tutkimuksista. Tämä käsittää vain arkistossa olevat tutkimukset, ei kirjallisuudessa olevia tietoja.

Kivikauden osalta työn lähtökohtana oli esihistorian toimiston kivikauden lappuluettelo. Vastoin kuin rautakautisia kohteita, kivikautisia ei ole aiemmin käyty tarkastamassa ollenkaan. Ainoan vanhastaan tunnetun kivikautisen kiinteän muinaisjäännöksen, asuinpaikan, löysi Erä-Esko 1950. Pronssikautisia löytöjä ei ole tunnettu Lopelta ennen inventointia.

Inventoinnissa pyrittiin selvittämään jokaisen ennestään tunnetun muinais-

jäännöksen löytö- tai sijaintipaikka mahdollisimman tarkoin. Kiinteiden muinaisjäännösten paikallistamisen lähtökohtana oli juuri Erä-Eskon inventointikertomus. Sen sijaan kivikautisten esinelöytöjen arkistotiedoissa mainittu löytöpaikka, useimmiten jokin tila tai torppa, etsittiin peruskartoilta. Jos paikkaa ei ollut kartoilla, asiaa tiedusteltiin paikkakuntalaisilta. Lisäksi kyseltiin tarkempaa löytöpaikkaa ja joskus tämä saatiinkin tietää, mutta koska monet löydöt ovat kymmeniä vuosia vanhoja, usein kukaan talossa ei muistanut esinettä. Mikäli mahdollista, on ilmoitettu muinaisjäännöksen tiedossa olevat rajat (röykkiöalue, kivikautisten löytöjen löytöalue) ja merkitty tämä alue peruskarttakopiolle vaakaviivituksella. Röykkiöalueista on piirretty myös yleiskarttaluonnoksia. On huomattava, että varsinkin kivikautiset asuinpaikat ovat paljon laajempia kuin pintalöytöjen perusteella voi saada selville. Mikäli kohde on yksittäinen esine tai suppea-alainen kiinteä muinaisjäännös, on ilmoitettu tietyt itse kohteen koordinaatit ja merkitty sen sijainti peruskartalle ympyrällä. Jos tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa, on ilmoitettu sen tilan päärakennuksen koordinaatit, jonka mailta esine on löydetty. Koordinaateissa on käytetty peruskoordinaatistoa. Jos on tiedossa vain se kylä, jonka alueelta esine on, on ilmoitettu, millä peruskartoilla kylän maat ovat. Ennen löytöpaikan nimeä kussakin kohteessa on kylän nimi (esim. Sajaniemi, Uusisilta). Mikäli mahdollista, löytöpaikaksi on merkitty juuri tilan nimi, kuten arkistotiedoissakin tai jokin muu lähistöllä oleva paikannimi, joka on peruskartalla. Sivulla 156 on luettelo kohteiden jakautumisesta peruskartoille ja tässä ovat mukana vain sellaiset kohteet, joista tiedetään vähintäänkin löytöpaikan sijainti tilan tarkkuudella. Kohdejärjestyksessä on noudatettu Erä-Eskon inventointikertomuksen kohdejärjestystä.

Inventoinnissa etsittiin myös uusia kiinteitä muinaisjäännöksiä, joita löytyikin kaikilta ajanjaksoilta, myös pronssikaudelta, jolta ei siis aiemmin ole tunnettu löytöjä. Rajoitetun ajan vuoksi keskityttiin nimenomaan kivikautisten asuinpaikkojen tutkimiseen. Näitä löytyikin koko joukko. Monilta ennestään tunnetuilta röykkiöalueilta löytyi lisäksi uusia röykkiöitä. Röykkiöalueiden kohdalla on syytä kiinnittää huomiota siihen, että Riihisalon ja Seppälän varmat rautakautiset röykkiöt eroavat muiden röykkiöalueiden röykkiöistä siinä, että jälkimmäiset ovat usein paljon korkeampia, paljaampia aluskasvillisuudesta ja helpommin havaittavia.

Tämän ei tarvitse merkitä välttämättä, että kaikki kyseiset rökkiöt ovat myöhempien aikojen kasaelmia,^{X)} lukuunottamatta sellaisia rökkiöitä, jotka mainitaan kohteiden kuvauksissa kekomaisiksi. Asiasta voitaisiin saada varmaa selkoa vain koekaivauksilla, jotka olisivat tarpeellisia myös kivi-kautisten asuinpaikkojen tarkkojen rajojen määrittelyä varten. Uusia esinelöytöjä ei saatu, vaikka niitä kyseltiin paikkakuntalaisilta.

On luonnollisesti selvää, että inventoinnin puitteissa ei voitu löytää läheskään kaikkia Lopen kiinteitä muinaisjäännöksiä. Esinelöytöjen määrää ja levinneisyydestä päätellen näitä täytyy olla vielä paljon enemmän. Työ tarjonnee kuitenkin jonkinlaisen lähtökohdan niille, jotka tarvitsevat tietoja Lopen muinaislöydöistä.

Helsinki 4.1.1983

Jyri Saukkonen

Inventoija on tarkastanut kertomuksen aineiston 30.10.1987 ja tehnyt muutokset kohteiden määrityksiin kohteiden lopussa oleviin lisäyksiä-kohtiin seuraavien kohteiden osalta: LOPPI 9, 10, 13, 28, 52, 60-63, 65, 67, 68, 72 ja 80-82. Kohteet ovat kivi-rökkiöitä ja kumpareita, lukuunottamatta kohdetta LOPPI 28, joka on maanalainen kivilatomus. Kohteet on oletettu kertomuksessa alunperin ainakin mahdollisesti rautakautiseksi (hauta)rökkiöiksi (lukuunottamatta kohdetta LOPPI 28), mutta sittemmin inventoija on tullut, Kanta-Hämeen muita kuntia inventoidessaan, siihen tulokseen, että kyseisiä kohteita ei ole syytä pitää epävarmoinakaan (hauta)rökkiöinä (ainakaan nykyisten tietojen perusteella). Monien kohteiden rökkiöt lienevät sen sijaan vanhoja viljelysraunioita ja jotkut on määriteltä ajoitukseltaan ja tarkoitukseltaan tuntemattomiksi rökkiöiksi. - Kohteeseen LOPPI 59 on tehty huomautus löydön suhteen.

Helsinki 2.11.1987

Jyri Saukkonen

X) vrt. 2.11.1987
päivätyyn
johdannon
jatkoon

KOHDEHAKEMISTO (Kiinteät muinaisjäännökset alleviivattu)

1	Läyliäinen, Ylhäinen	- kivik. löytöpaikka
2	" , Ahola	- kivik. löytöpaikka
3	" , Hautahuhta 1	- kivik. löytöpaikka
4	" , Hautahuhta 2	- <u>kivik. asuinpaikka</u>
5	" , Hautahuhta 3	- kivik. löytöpaikka
6	" , Myllymäki	- keskiaik. löytöpaikka
7	" , Mäenalusta	- kivik. löytöpaikka
8	" , Ojalan-Jussila	- kivik. löytöpaikka
9	" , Metsä-Soukki 1	- <u>rautak. röykkiö (?)</u>
10	Sajaniemi, Metsä-Soukki 2	- <u>rautak. röykkiö (?)</u>
11	" , Metsä-Soukki 3	- 'maatuneita kivistöröykkiöitä', ei muinaisjäännös
12	" , Uusisilta	- kivik. löytöpaikka
13	" , Levonnokka	- <u>rautak. röykkiö</u>
14	" , Uusitalo	- kivik. löytöpaikka
15	" , Kavettula	- <u>varhaismetallik. as. paikka</u>
16	" , Pälsi 1	- <u>suurimmaksi osaksi tuhottu</u> <u>rautak. kalmisto (?)</u>
17	" , Pälsi 2	- <u>hävitetty kuppi- ja miekan-</u> <u>hiontakivi</u>
18	" , Pälsi 3	- <u>kuppikivi</u>
19	" , Pälsi 4	- <u>kuppikivi</u>
20	" , Ylikangas	- kivik. löytöpaikka
21	" , Ihantola	- kivik. löytöpaikka
22	" , Anttila	- kivik. löytöpaikka
23	"	- kivik. löytöpaikka
24	Joentaka, Sudentarhanmäki	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
25	" , Rauhanranta 1	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
26	" , Rauhanranta 2	- <u>kivik. asuinpaikka</u>
27	" , Härmä 1	- rautak. löytöpaikka
28	" , Härmä 2	- <u>esihist. (?) kivilatamus</u>
29	Launonen, Oinaala	- <u>kivik. asuinpaikka</u>
30	" , Launoisten kartano 1	- rautak. löytöpaikka
31	" , Launoisten kartano 2	- kivik. löytöpaikka
32	" , Launoisten kartano/Kesijärvi	- kivik. löytöpaikka

33	Launonen,	Santamäen vanha meijeri	- löytöpaikka epämäär. ajalta
34	"	, Ilomäki	- <u>rautak. kalmisto</u>
35	"	, Vääräsilta	- kivik. löytöpaikka
36	"	, Hallahuhta	- keskiaik. löytöpaikka
37	"	, Punnola	- kivik. löytöpaikka
38	Kormu,	Järvikorpi	- kivik. ja epämäär. ajan löytöpaikka
39	"	, Järvimäki	- kivik. löytöpaikka
40	"	, Kormun suo	- rautak. löytöpaikka
41	Hirvijärvi,	Ylitalo	- kivik. löytöpaikka
42	Kirkonkylä,	Uotila	- rautak. löytöpaikka
43	"	, Ilkko 1	- kivik. löytöpaikka
44	"	, Ilkko 2	- rautak. löytöpaikka
45	"	, Koivumäki 1	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
46	"	, Koivumäki 2	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
47	"	, Loppijärven ranta	- kivik. löytöpaikka
48	"	, Anttila	- <u>kuppikivi (?)</u>
49	"	, Ojala	- <u>kivik. löytöpaikka</u>
50	"	, Vahteristo	- <u>tuhottu kivi rökkiö</u>
51	Hunsala,	Salmela	- kivik. löytöpaikka
52	"	, Seppälä 1	- <u>rautak. rökkiöalue</u>
53	"	, Seppälä 2	- kivik. löytöpaikka
54	"		- kivik. löytöpaikka
55	Pilpala,	Lättilä	- keskiaik. (?) löytöpaikka
56	"	, Hyrry 1	- <u>kivik. asuinpaikka</u>
57	"	, Hyrry 2	- kivik. löytöpaikka
58	"	, Maatraiva 1	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
59	"	, Maatraiva 2	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
60	Teväntö,	Terri 1-11	- <u>rautak. rökkiöalue (?)</u>
61	"	, Terri 12-21	- <u>rautak. (?) rökkiöalue</u>
62	"	, Terri 22-27	- <u>rautak. rökkiöalue (?)</u>
63	"	, Terri 28-32	- <u>rautak(?) rökkiöalue</u>
64	"	, Järvipelto 1	- <u>kivik. asuinpaikka (?)</u>
65	"	, Järvipelto 2	- <u>rautak. rökkiö</u>
66	"	, Huisulinna	- <u>muinai sinna (?)</u>
67	"	, Aittomäki 1-4	- <u>rautak. rökkiöalue</u>
68	"	, Aittomäki 5	- <u>rautak. rökkiö</u>

69	Teväntö,	Aittoniemi	- kivik. löytöpaikka
70	Hunsala,	Syrjälä	- kivik. löytöpaikka
71	Salo,	Yli-Paasto	- rautak. löytöpaikka
72	Hunsala,	Kruuna 1-2	- <u>kaksi rautak. (?) röykkiötä</u>
73	" ,	Salkoperä	- <u>tuhottu röykkiö</u>
74	Teväntö,	Jokila	- <u>kivik. asuinpaikka</u>
75	Salo,	Rautakoski, Kerityn järvi	- kivik. löytöpaikka
76	" ,	Kuitikas	- <u>pronssi- ja varhaisrautak. (?) asuinpaikka</u>
77	" ,	Riihisalo 1-20	- <u>rautak. röykkiöalue</u>
78	" ,	Riihisalo 21-41	- <u>rautak. röykkiöalue</u>
79	" ,	Salonkallio	- <u>kivik. asuinpaikka</u>
80	" ,	Antinniemi 1-23	- <u>rautak. (?) röykkiöalue</u>
81	" ,	Himaniemi 1	- <u>rautakautinen röykkiö</u>
82	" ,	Himaniemi 2	- <u>rautak. (?) röykkiö</u>
83	" ,	Himaniemi 3	- rautak. löytöpaikka
84	Räyskälä,	Jussila	- kivik. löytöpaikka
85	" ,	Tervalampi	- kivik. löytöpaikka
86	Vojakkala,	Siukola	- kivik. löytöpaikka
87	" ,	Ollikkala	- kivik. löytöpaikka
88	" ,	Sokala	- kivik. löytöpaikka
89	Topeno,	Haaparanta	- kivik. löytöpaikka
90	" ,	Sorri	- kivik. löytöpaikka
91	Ourajoki,	Eskola	- kivik. löytöpaikka
92	"		- kivik. löytöpaikka
93	Topeno (?)		- kivik. (?) löytöpaikka
94	Loppi		- kivik. löytöpaikka
95	"		- kivik. löytöpaikka
96	"		- kivik. (?) löytöpaikka
97	Seppäniemi		- kivik. löytöpaikka
98	Rekola		- kivik. (?) löytöpaikka

ESINEHAKEMISTO

"kivikaudelta"

KM 323	kivikirves	ks. Loppi 90
KM 324	kivikirves	ks. Loppi 5
KM 325	poikkitaltta	ks. Loppi 5
KM 326	kivikirves	ks. Loppi 37
KM 327	kourutaltoa	ks. Loppi 31
KM 328	kivikirves	ks. Loppi 92
KM 329	kourutaltoa	ks. Loppi 23
KM 330	hioinkivi	ks. Loppi 96
KM 1832:5	poikkikirves	ks. Loppi 49
KM 2203:718	vasarakirveen kantaosa	ks. Loppi 8
KM 2203: 719	kourutaltoa	ks. Loppi 57
KM 2203:720	tasataltoa	ks. Loppi 47
KM 2203:731	kivikirves	ks. Loppi 43
KM 2606:1	reikäkivi	ks. Loppi 32
KM 2859	vasarakirves	ks. Loppi 12
KM 2888	vasarakirveen teräosa	ks. Loppi 85
KM 2926:1	tasataltoa	ks. Loppi 31
KM 2926:2	kourutaltoa	ks. Loppi 21
KM 3144:1	tasataltoa	ks. Loppi 53
KM 3568	kaksois-tasataltoa	ks. Loppi 41
KM 3582	tasataltoa	ks. Loppi 69
KM 3880	vasarakirveen palasia 2 kpl	ks. Loppi 14
KM 3947:1	tasataltoa	ks. Loppi 91
KM 3947:2	piikeihäänkärjen tai - tikarin katkelma	ks. Loppi 43
KM 4116	vasarakirveen teräosa	ks. Loppi 35
KM 5846:2	kourutaltoa	ks. Loppi 56
KM 5846:3	kivitaltoa	ks. Loppi 70
KM 5846:6	kivikirves	ks. Loppi 1
KM 8535	tasataltoa	ks. Loppi 94
KM 9551	vasarakirves	ks. Loppi 51
KM 9800	piinuolenkärki	ks. Loppi 25
KM 9884:2-3	pii-iskos ja pii-iskos	ks. Loppi 25
KM 9975	kivikirves	ks. Loppi 3
KM 10050	kiviesineen teelmä	ks. Loppi 25

KM 10525:2	poikkitaltta	ks. Loppi 75
KM 10744	kaksoistaltta	ks. Loppi 2
KM 12717:1-5	kvartsikaapimia 2 kpl ja kvartsi-iskoksia 19 kpl	ks. Loppi 74
KM 12757	kivitaltta	ks. Loppi 22
KM 13229:1	oikokirves	ks. Loppi 7
KM 13229:2	reikäkivi	ks. Loppi 7
KM 14143	oikokirves	ks. Loppi 89
KM 15219:1	kivikirveen katkelma	ks. Loppi 79
KM 21715:1-3	saviastianpaloja 5 kpl ja kvartsi-iskoksia 5 kpl	ks. Loppi 4
KM 21718	kvartsi-iskos	ks. Loppi 24
KM 21719	kvartsi-iskoksia 2 kpl	ks. Loppi 26
KM 21720:1-5	nuorakeraamisia asuinpaikkalöytöjä	ks. Loppi 29
KM 21722	kvartsi-iskos	ks. Loppi 45
KM 21723	kvartsi-iskos	ks. Loppi 46
KM 21724:1-5	kivikautisia asuinpaikkalöytöjä	ks. Loppi 55
KM 21725	kvartsi-iskos	ks. Loppi 58
KM 21726:1-2	pii-iskos ja kvartsi-iskos	ks. Loppi 59
KM 21727	kvartsi-iskos	ks. Loppi 64
KM 21729:1-2	saviastianpala ja kvartsi-iskoksia 3 kpl	ks. Loppi 79
Hämeen museo 54:19	vasarakirves	ks. Loppi 20
Hämeen museo 54:39	oikokirves	ks. Loppi 86
Lopen museossa	pohjalainen kirves	ks. Loppi 39
Forssan yhteiskoululla	vasarakirves	ks. Loppi 97
Lopen Sajaniemen kansakoululla	oikokirves	ks. Loppi 95
Lopen Vojakkalan kansakoululla	vasarakirveen teräosa	ks. Loppi 86
Lopen Vojakkalan kansakoululla	vasarakirveen teräosa	ks. Loppi 88
Lopen Vojakkalan kansakoululla	hioimen katkelma	ks. Loppi 87
Räyskälän kylän Jussilan talossa	reikäkivi	ks. Loppi 84
Tammelán kirkonkylán kansakoululla	epämuotoinen reikäkivi	ks. Loppi 84

Ei tallessa	kovasin (?)	ks. Loppi 93
Ei tallessa	käsikiven katkelma	ks. Loppi 98
Ei tallessa	suopähkinöitä	ks. Loppi 38

"pronssi- tai varhaiselta rautakaudelta"

KM 21716	saviastianpala	ks. Loppi 15
KM 21728:1-11	asuinpaikkalöytöjä	ks. Loppi 76

"rautakaudelta"

KM 2247	keihäänkärki	ks. Loppi 30
KM 2345:1-4	kaksiteräinen miekka, keihäänkärki, sirppi, kuolaimet	ks. Loppi 34
KM 2393	tuluskivi	ks. Loppi 42
KM 2448	yksiteräinen miekka	ks. Loppi 34
KM 2566:3-8	veitsenterä 2 kpl, nuolenkärki, avain, rautavitjan kappaleita 2 kpl	ks. Loppi 34
KM 2606:2-5	putkikeihäänkärkiä 3 kpl ja rautakirves	ks. Loppi 34 ja 44
KM 2926:4-5	väkäkehäs ja yksiteräinen miekka	ks. Loppi 83
KM 3144:2	rautakirves	ks. Loppi 34
KM 3947:3	soikea tuluskivi	ks. Loppi 40
KM 10088	rautainen keihäänkärki	ks. Loppi 71
KM 12771:1-3	rautanaula, piinsirpale ja kuonanpala	ks. Loppi 52
KM 12772:1-8	rautaveitsi, saviastianpaloja ym.	ks. Loppi 77
KM 12880:1-39	sirppi, kaulaketjun levyn kpl, saviastianpaloja ym.	ks. Loppi 77
KM 15201	keihäänkärki	ks. Loppi 27
KM 16915:1-38	kalmistolöytöjä	ks. Loppi 77
KM 21717	saviastianpaloja 2 kpl	ks. Loppi 16
KM 21721:1-6	rautaveitsi ja terä toisesta, saviastianpala, palanutta luuta	ks. Loppi 34

"keskiajalta"

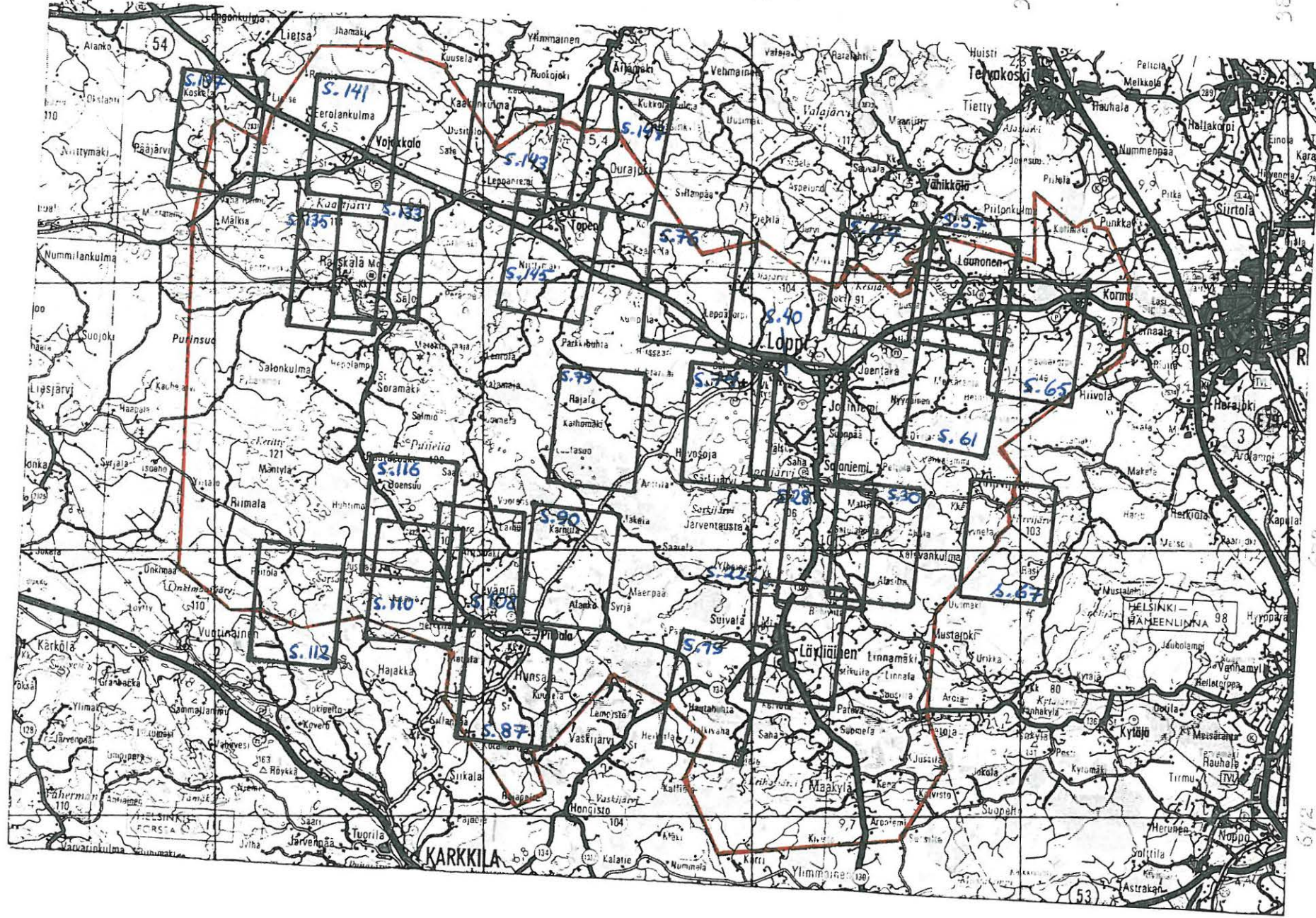
KM 2566:1	keihäänkärki	ks. Loppi 6
KM 2566:2	keihäänkärki	ks. Loppi 36
ei tallessa	miekka ja ketjun katkelma	ks. Loppi 54

"epämääräiseltä ajalta"

ei tallessa	saviruukun palasia, piikkejä ja koukkuja	ks. Loppi 33
ei tallessa	yksipuuisia ruuhia, tuohisia ja puisia kalastusvälineiden osia	ks. Loppi 38

KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTOILLE

<u>Kartan n:o ja nimi</u>	<u>Kohteen n:o</u>
2042 03 Räyskälä	79 - 84
2042 03 Räyskälä ja 2042 06 Topeno	78
2042 05 Pilpala	51 - 53, 55 - 74
2042 06 Topeno	49, 50, 76, 77, 90
2042 08 Läyliäinen	1 - 7, 9 - 14
2042 09 Loppi	15 - 20, 24 - 28, 42 - 48
2042 11 Kytäjä	41
2042 12 Launonen	29 - 31, 33 - 35, 38 - 40
2131 01 Lietsa	85 - 88
2131 04 Ahoinen	89, 91

672 673 674
Ote Suomen tiekartasta 2. G. Yhteiskäyttöalueista.
1:200 000. (1977).

LOPPI 1

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6720 09

y = 2524 33

z = n. 128

(= löytöpaikan koordinaatit)

Läyliäinen, Ylhäinen

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 5846:6 kivikirves, jonka on löytänyt Ylhäisten talon omistaja Kaarlo Toivonen Ylhäisten talon maalta, n. 30 sylvä talosta luoteeseen, vuonna 1909. Löytöpaikka on tasaista maata, ja maaperä mustaa suomultaa. Esine löytyi kuokittaessa. Mikael Salmisen lähetys, lunastettu 23.6.1911.

Löytöpaikka on pienestä Keihäsjärvestä 1 km pohjois-luoteeseen; lähettyvillä ei ole muita vesistöjä. Löytöpaikalla ei näkynyt merkkejä muinaisjäännöksistä sitä tarkastettaessa toukokuussa 1982. Itse Ylhäisten talo oli autiona, joten lisätietoja ei ollut mahdollista yrittää hankkia.

Ks. peruskartta s. 19

- Lisäyksiä:

LOPPI 2

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen
 x = 6720 21
 y = 2524 07
 (= oletetun löytöpaikan koordinaatit)

Läyliäinen, Ahola

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 10744 kaksoistaltta, jonka on löytänyt maanviljelijä Einari Saarinen Läyliäisten kylän Aholan torpan maalta kesällä 1935. Löytöpaikka oli kivisen mäen reunassa, 3 km Keihäsjärvestä pohjoiseen ja Loppijärvestä 7 km etelään sekä Halkivahan talosta 3 km:n päässä. Esine löytyi peltoa tehtäessä 30 cm:n syvyydestä, n. 100 x 50 cm:n laajuisesta ja 30 cm:n paksusta kivi-röykkiöstä, jota löytötiedoissa epäillään nähtävästi ihmiskäsin tehdyksi. Paikka oli ollut erämaata löytöaikoihin asti ja siihen oli rakennettu talo hieman ennen vuotta 1937. Esineen toi museoon neiti Huldi Suomi 9.12.1937 ja se lunastettiin 40 mk:lla.

Aholan talossa neuvottiin mahdolliseseksi löytökohtaksi paikka n. 80 m talosta itä-koilliseen toukokuussa 1982. Tässä on todellakin kivinen mäenreuna; mitään merkkejä mahdollisesta asuinpaikasta ei ollut nähtävissä. Jos löytöpaikka on oikea, niin eräät löytötiedot ovat vääriä: paikka ei ole Keihäsjärvestä 3 km pohjoiseen vaan 1,3 km pohjoisluoteeseen eikä myöskään Loppijärvestä 7 km etelään vaan 5,6 km etelälounaaseen.

Ks. peruskartta s. 19

- Lisäyksiä:

LOPPI 3

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6720 08

y = 2521 95

z = 117,5

(= löytöpaikan koordinaatit)

Läyliäinen, Hautahuhta 1

- kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Martti Hautahuhta kp, pesänhoitaja
Väinö Hautahuhta
12600 Läyliäinen

- RN:o 20:16 Sirkkala

Löydöt: KM 9975 kivikirves, jonka on löytänyt talollisen poika Martti Hautahuhta Läyliäisten kylän Hautahuhdan talon maalta vuonna 1934. Löytöpaikka on nimeltään Takapelto, joka sijaitsee talosta etelään, lähellä Hämeen ja Uudenmaan läänien välistä rajaa. Esine löytyi ojankaivuussa hiekkamaasta, n. 40 cm:n syvyydestä. Maanviljelijä J.W. Hautahuhdan Kansallismuseolle lahjoittama 22.10.1934.

Hautahuhdan talosta osattiin neuvoa tarkka löytöpaikka allekirjoittaneelle toukokuussa 1982. Paikka on 2 m:n päässä Hämeen ja Uudenmaan läänien rajasta; alue on nykyisin Sirkkalan talon maata. Löytötiedoissa mainittu oja oli kaivettu vuonna 1934 aivan läänien rajan viereen ja sen suuntaiseksi. Esineen löytöpaikan vieressä, mullospellolla, ei näkynyt merkkejä muinaisjäännöksistä. Löydön on katsottava olevan yhteydessä kivikautiseen asuinpaikkaan Loppi 4:een, joka on n. 150 m pohjoiseen esineen löytöpaikalta.

Ks. peruskartta s. 19

- Lisäyksiä:

LOPPI 4

Peruskartta 2042 08 LÄYLIÄINEN

x = 6721 06

y = 2521 93

z = n. 121

(= löytöpaikan koordinaatit)

Läyliäinen, Hautahuhta 2

- kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistajat 1982:

Martta Hautahuhta kp, pesänhoitaja
Väinö Hautahuhta
12600 Läyliäinen

Saima ja Väinö Hautahuhta
12600 Läyliäinen

- RN:o 20:16 Sirkkala

- RN:o 20:15 Taka-Hautahuhta

Löydöt: KM 21715:1-3 saviastianpaloja 5 kpl (nuorakeramiikkaa) ja kvartsi-iskoksia 5 kpl, jotka Jyri Saukkonen löysi inventointimatkallaan Lopelle toukokuussa 1982.

Löytöpaikka on hiekkaperäinen peltokumpare 500 m Hautahuhtan talosta etelään ja 140 m pohjoiseen Loppi 3:sta. Löydöt olivat kumpareen laella n. 15 m:n päässä toisistaan. Kumpare laskee jyrkähkösti muualle paitsi pohjois-luoteeseen.

Valokuvat: Kuva 1 (f. 56912-914).

Diat: 6343.

Ks. peruskartta s. 19

- Lisäyksiä:

LOPPI 5

Peruskartta 2042 08 LÄYLIÄINEN
x = 6721 57
y = 2521 95
z = n. 130
(= päärakennuksen koordinaatit)

Läyliäinen, Hautahuhta 3

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 324 kivikirves ja KM 325 poikkitaltta, jotka on löydetty Läyliäisten kylän Hautahuhdan talon maalta. Apulaispastori J.A. Lindströmin keräämä ja museon kokoelmiin toimittama 1859.

Esineiden tarkkaa löytöpaikkaa ei ole mahdollista selvittää enää. Löydöt saattavat liittyä kivikautiseen asuinpaikkaan Loppi 4:een, joka on Hautahuhdan talosta 500 m etelään.

Ks. peruskartta s. 19

- Lisäyksiä:

LOPPI 6

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6723 76

y = 2523 26

z = 107,5

(= löytöpaikan koordinaatit)

Läyliäinen, Myllymäki (Myllypakka)

- keskiaikainen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: Eero Myllymäki
12600 Läyliäinen

- RN:o 22:28 Myllymäki

Löydöt: KM 2566:1 rautainen keihäänkärki, jonka on löytänyt loinen Gabriel Silander n. 1860-luvulla Myllypakan (nyk. Myllymäen) talolta 200 sylvä etelään, pellon syrjässä olleesta vähäisestä töyrästä, joka tehtiin pelloksi. Paikalla näkyi hiiliä ja vilja oli siinä mustan väkevää. Santamäen kartanon hoitajan agronomi Jooseppi Pietilän lahjoitus.

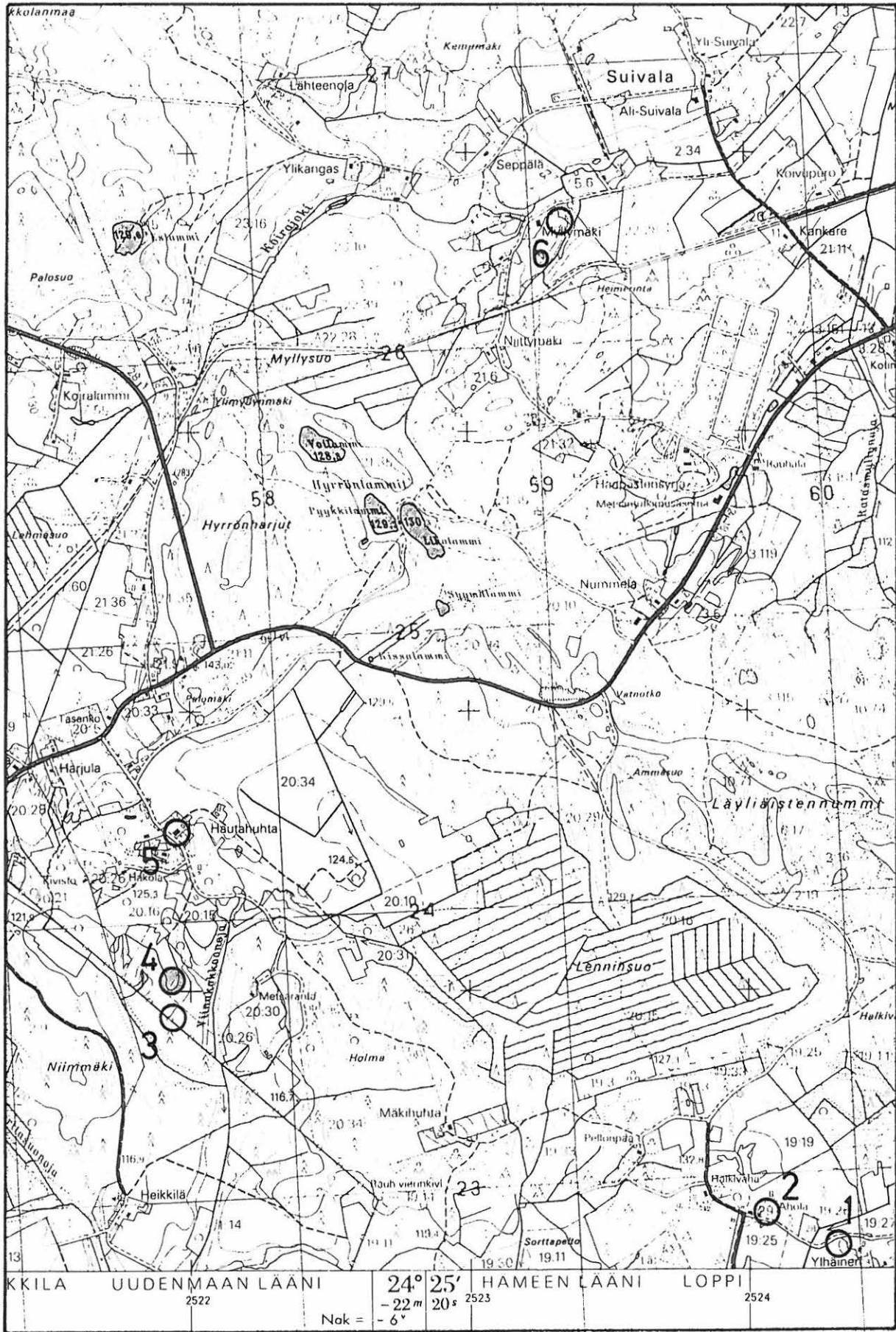
Tutkimukset: A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni och september 1895).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 2).

Heikelin käydessä paikalla, hän sai kuulla, että löytöpaikalla oli ollut sylen läpimittainen ja kynnärän korkuinen hiiliä sisältänyt kumpu. Se oli tasoitettu pelloksi, mutta jäljelle oli jäänyt vielä 25-30 cm:n paksuinen tuhka- ja hiilikerros. Kiviä ei ollut löydetty paikalta kuulemma aikaisemmin. Aarni Erä-Eskon tarkastaessa paikkaa 1950, Myllymäen tilan isäntä näyttää hänelle tarkan löytöpaikan. Erä-Eskon inventointikertomuksen liitteenä olevasta kartasta selviää löytöpaikka, joka on Myllymäen päärakennuksesta 100 m itään, joten löytötietojen maininta sijaintipaikasta ei ole oikein.

Ks. peruskartta s. 19

- Lisäyksiä: Lähettyviltä on löydetty myös KM 3426 nelihääräinen rauta-atrain.

6724

6723

6722

6721

6720

Ote peruskartasta 2042 OS Lyyliäinen (1979).

LOPPI 7

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6723 59

y = 2526 33

z = n. 112

(= päärakennuksen koordinaatit)

Läyliäinen, Mäenalusta

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 13229:1-2 oikokirves ja pienikokoinen reikäkivi (luettelossa väärtinäkivi). Esineet on löytänyt maanviljelijä Vilho Laakso Läyliäisten kylän Takon talon Mäenalustan pellosta, n. 350 m talosta koilliseen, keskeltä peltosarkaa, toukokuussa 1949. Esineet löytyivät äestettäessä maanpinnalta ja ne olivat yhdessä kohdassa. Pelto oli paikalla savipitoista. Löytäjän lahjoitus Kansallismuseolle.

Läyliäisten kylässä en tiedä olevan Tako -nimistä paikkaa. Aholan tilalla neuvottiin toukokuussa 1982, että tieto tarkoittaa Mäenalustan tilaa, joka on 2,6 km kaakkoon Loppijärven eteläpäästä. Lähetyvillä ei ole muita vesistöjä. Jos Aholan talosta saamani tieto pitää paikkansa, niin löytötietojen ilmansuunta talosta katsottuna ei ole oikea, koska talosta koilliseen on yhtämittaista metsämaata n. 1 km. Mäenalustan talossakaan ei tiedetty löytöpaikkaa, joten se jää selvittämättä.

Ks. peruskartta s. 22

- Lisäyksiä:

LOPPI 8

Peruskartat 2042 08 LÄYLIÄINEN
osat A-D, 2042 11 Kytäjä osat A
ja B sekä 2042 07 Hiiskula osat B
ja D
(= LÄYLIÄISTEN KYLÄ)

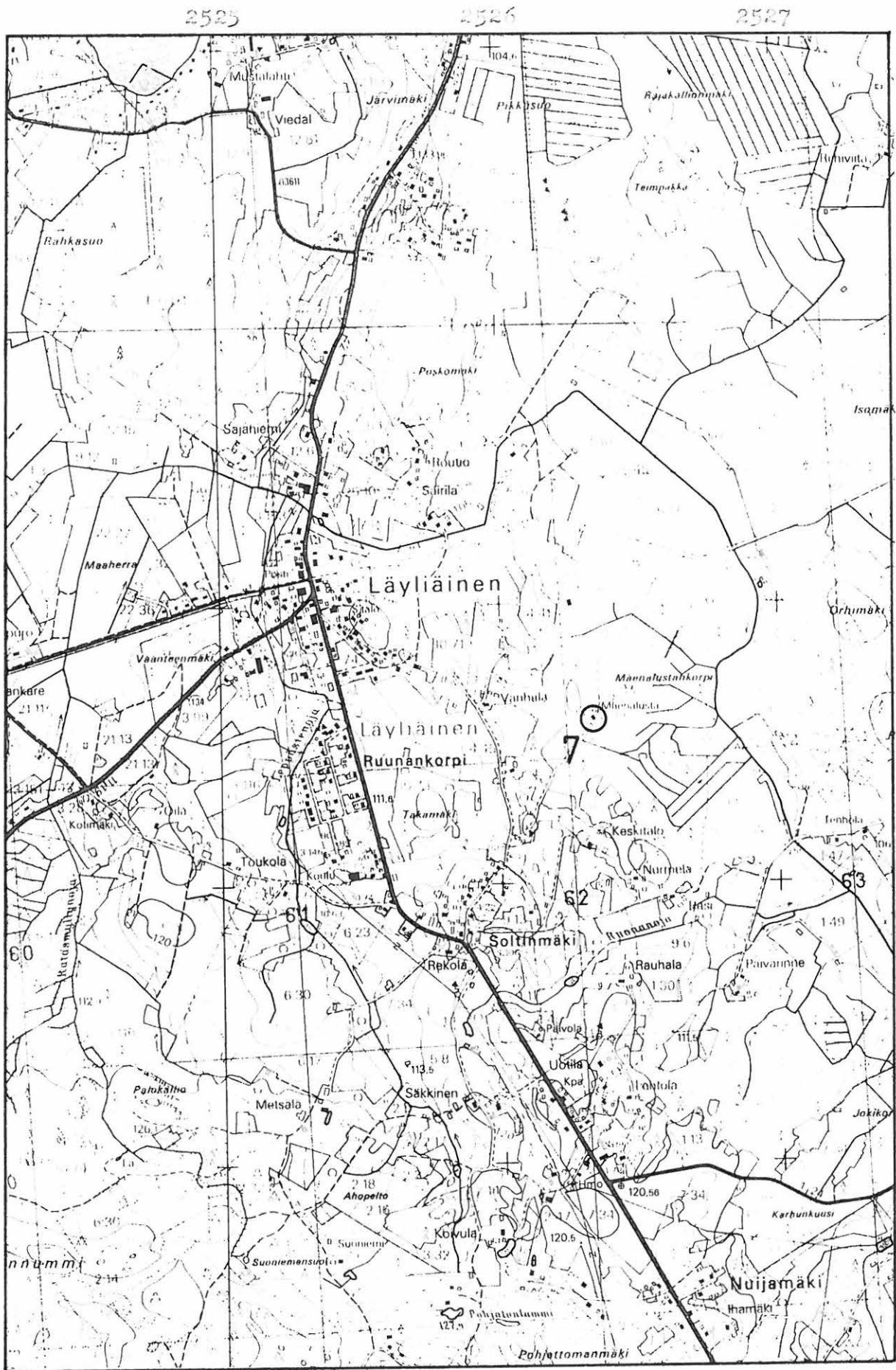
Läyliäinen, Ojalan-Jussila

- kivekautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2203:718 vasarakirveen kantapuolisko, joka on löydetty
Läyliäisten kylän Ojalan-Jussilan pellosta. S. Wilskman
4.5.1883.

Ojalan-Jussila -nimistä tilaa en tiedä Läyliäisten kylässä, ja Läyliäis-
ten kylän Aholan talossa epäiltiin sen olevan kirkonkylän tai Maakylän
puolella, mutta en tiedä sitä näissäkään kylissä.

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 03 Längelmäki (1979).

LOPPI 9

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6725 84

y = 2527 86

z = 120

(= röykkiön koordinaatit)

Läyliäinen, Metsä-Soukki 1

- rautakautinen hautaröykkiö (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Pentti Mäkelä
12600 Läyliäinen

- RN:o 10:2 Mäkelä

Löydöt: -Tutkimukset: -

Jyri Saukkonen löysi röykkiön Metsä-Soukin kohteiden tarkastuksen yhteydessä inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982. Röykkiön halkaisija on n. 4 m ja korkeus n. 30 cm. Röykkiö on täysin turpeen peitossa. Röykkiö sijaitsee osaksi peltojen ympäröimän mäennyppylän koillispäässä olevalla tasaisella kohdalla, ei siis mäen laella.

Valokuvat: Kuva 2 (f. 56915).Diat: 6344, 6345, 6346.

Ks. peruskartta s. 28

- Lisäyksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä, ei ole mitään syytä otaksua, että kyseessä olisi edes mahdollinen rautak. hautaröykkiö; kohdetta on syytä pitää vain matalana turpeen peittämänä kumpareena, jonka ajoitus ja tarkoitus ovat tuntemattomat. - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 10

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6725 86

y = 2528 02

z = 120

(= röykkiön koordinaatit)

Sajaniemi, Metsä-Soukki 2

- rautakautinen hautaröykkiö (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Ahti Koskimäki
12600 Läyliäinen

- RN:o 9:42 Metsä-Soukki

Löydöt: -Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 8:1).

Erä-Esko kirjoittaa inventointikertomuksessaan, että lähellä Läyliäisten kylän rajaa, Metsä-Soukin talon maalla, on muutamia hautaa muistuttavia kumpuja, jotka sijaintipaikasta päätellen lienevät kuitenkin kaskirau-
nioita (kohteet Loppi 10-11 tässä kertomuksessa). Sijaintipaikka tar-
koittanee etäisyyttä lähimpään vesistöön, Loppijärveen, joka on 2,5 km:n
päässä lännessä. Loppi 10:n röykkiö tai kivilatomus sijaitsee Metsä-
Soukin päärakennuksesta 220 m etelään, peltojen keskellä olevalla met-
säisellä mäennyppylällä. Röykkiö on matala, pyöreähkö ja halkaisijal-
taan n. 5 m. Erä-Esko teki röykkiöön pienen koekuopan, jossa oli puner-
tavaa hiekkaa ja yksittäisiä hiilimuruja. Mielestäni kohdetta on
pidettävä epävarmana muinaisjäännöksenä.

Valokuvat: Kuvat 3 ja 4 (f. 56916 ja 56917).Diat: 6347.

Ks. peruskartta s. 28

- Lisäyksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä,
ei ole mitään syytä otaksua, että kyseessä oli-
si edes mahdollinen rautak. hautaröykkiö; koh-
detta on syytä pitää vain turpeen peittämänä
rauniona, jonka ajoitus ja tarkoitus ovat tunte-
mattomat, mutta joka voi olla myös vanha vilje-
lyraunio (ks. A. Erä-Eskon inv.kertomusta). -
J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 11

Peruskartta 2042 08 Läyliäinen

x = 6725 94

y = 2527 93

z = n. 123

(= kohteen koordinaatit)

Sajaniemi, Metsä-Soukki 3

- 'maatuneita kiviröykkiöitä' (?), ei muinaisjäännös, luokka III

Maanomistaja 1982: Kalevi Koskimäki
12600 Läyliäinen

- RN:o 9:41 Harjula

Löydöt: -

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 8:2-3)

Inventointikertomuksessaan Erä-Esko kirjoittaa ko. kohteesta: "Metsä-Soukin asuinrakennuksesta lounaaseen sijaitsevan mäen keskivaiheilla on parin aarin laajuinen hyvin tasapintainen satula. Sen molemmilla puolilla on muutamia pieniä, maatuneita kiviröykkiöitä". Mainittu satula on edelleen jäljellä ja paikka siis ilmeisesti samassa tilassa kuin 1950. Allekirjoittanut sai paikkaa tarkastaessaan toukokuussa 1982 käsityksen, että satula on syntynyt joskus kauan sitten hiekanotos-
sa. Tällöin olisi halkaistu poikittain nykyisten peltojen keskellä oleva pitkulainen mäki n. 15 m:n leveydeltä ja muutaman metrin syvyydeltä. Satulan kasvillisuus poikkeaa selvästi sitä ympäröivästä. Lähellä on saman mäen reunassa selvästi uudempi hiekkakuoppa. Erä-Eskon mainitsemia 'maatuneita kiviröykkiöitä' en havainnut, eikä kohde siis mielestäni ole muinaisjäännös.

Ks. peruskartta s. 28

- Lisäyksiä:

LOPPI 12

Peruskartta 2042 08 Längelmäki

x = 6727 85

y = 2528 10

z = n. 121

(= päärakennuksen koordinaatit)

Sajaniemi, Uusisilta

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2859 vasarakirves, joka on löydetty Sajaniemen kylän Sarvijoen talon Uusisillan torpan maalta. Senaattori Z. Yrjökoskisen lahjoittama. 1892.

Kyseinen torppa on nykyisin Uusisillan tila ja sijaitsee 2,1 km Loppijärvestä itään. Tilan lähistöllä ei ole muita vesistöjä. Esineen tarkan löytöpaikan määrittäminen ei ollut enää mahdollista, koska talossa ei tiedetty asiasta mitään allekirjoittaneen käydessä paikalla toukokuussa 1982.

Ks. peruskartta s. 28

- Lisäyksiä:

LOPPI 13

Peruskartta 2042 08 Lyyliäinen

x = 6727 90

y = 2525 76

z = 108

(= röykkiön koordinaatit)

Sajaniemi, Levonnokka

- rautakautinen röykkiö, luokka II

Maanomistaja 1982: Toivo Wuorenrinne

Arkadiankatu 17 A 9, Helsinki 10

- RN:o 2:21 Lepo

Löydöt: -

Tutkimukset: Heikki Heikelin valokuva Pl. M. 39 (1893) top. arkistossa.

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 9).

Röykkiö sijaitsee Levonnokka -nimisen pienen niemen korkeimmalla kohdalla Loppijärven itärannalla. Sen halkaisija on 4 m ja korkeus 20-30 cm. Röykkiö koostuu pienistä kivistä ja hiekasta. Erä-Esko teki röykkiöön kuopan, josta tuli esiin punertavaa hiekkaa ja soraa. Poliisikonstaapeli Aug. Toivonen mainitsee Levonnokan 9.11.1907 lähettämässään kirjeessä top. arkistossa ja kirjoittaa, että kansa kertoo siinä paikassa olevan pakanuudenaikaisen uhri- tai hautapaikan.

Valokuvat: Kuva 5 (f. 56918 ja 56920) sekä f. 56919.

Diat: 6348-50.

Ks. peruskartta s. 28

- Lisäyksiä: Huolinatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä, ei voida pitää kuitenkään varmana, että kyseessä on rautak. (hauta)röykkiö; tietojen perusteella kohde voidaan määrittellä kyllä mahdolliseksi rautak. hautaröykkiöksi, mutta tällöinkin asiaan jää melkoinen varaus. - J. Saukkonen 30.10.1987.

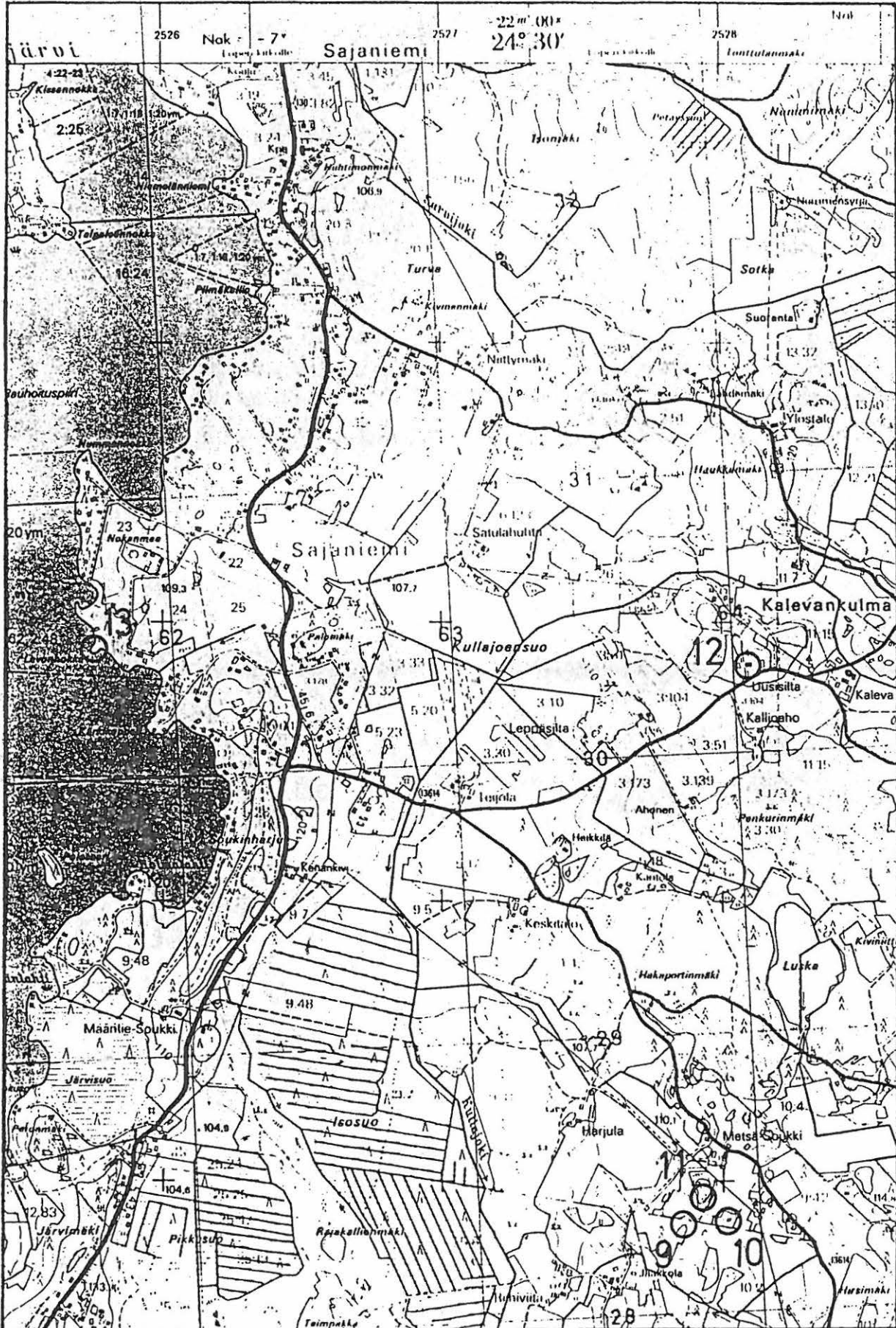
6730

6729

6728

6727

6726

Ote peruskartasta 20/2 08 Lyyliäinen (1979).

LOPPI 14

Peruskartta 2042 08 LÄYLIÄINEN
 x = 6729 29
 y = 2529 22
 z = n. 121
 (= päärakennuksen koordinaatit)

Sajaniemi, Uusitalo

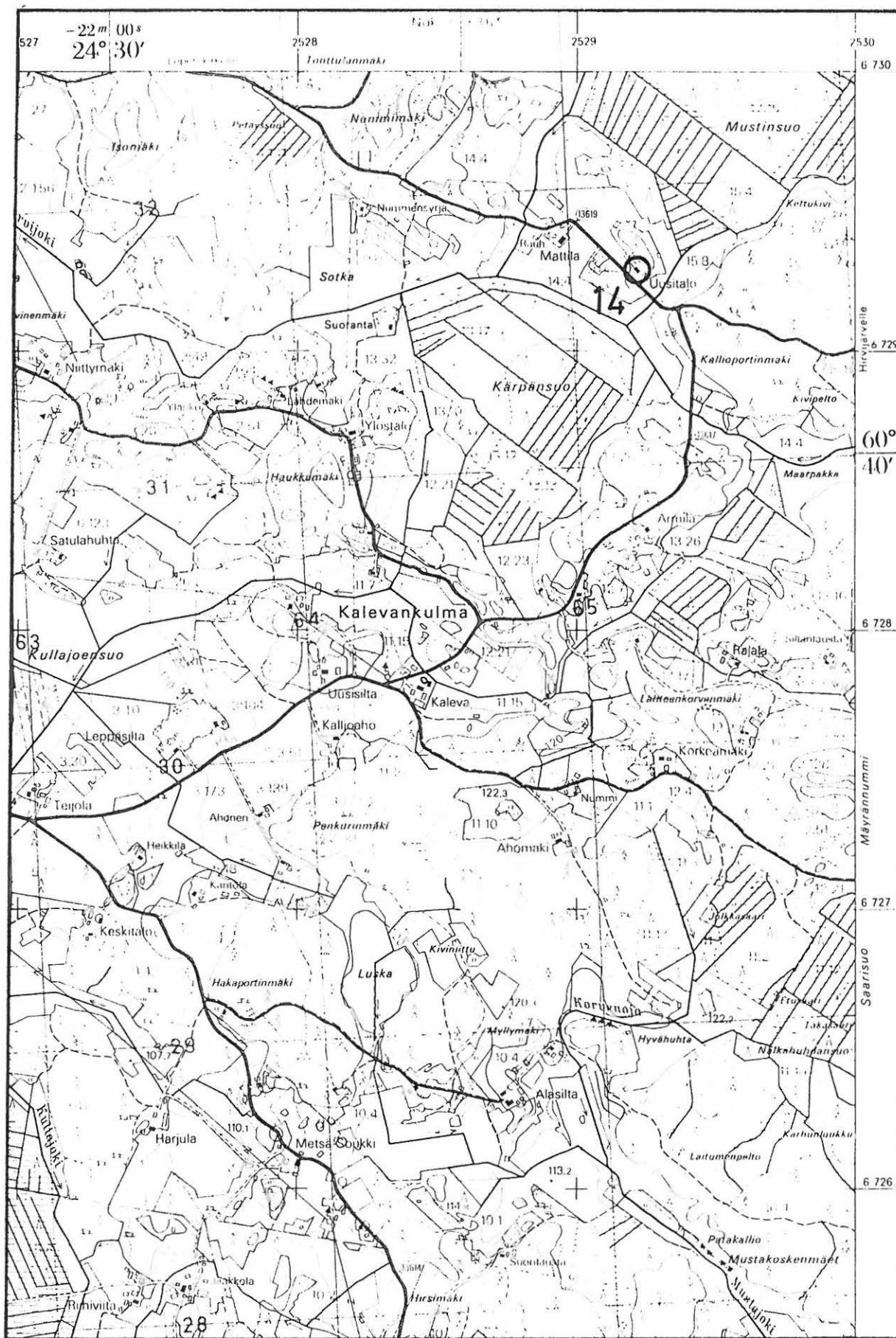
- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 3880 kaksi vasarakirveen palasta, joista toisen (reiällisen) on löytänyt Kustaa Nikolai Takaveräjä Uudentalon pelloilta (Kylänalustan pelloilta) ja toisen työmies Ruukonen Sajaniemen Uudentalon maalta Vuoripellosta perunoita kaivettaessa. Jälkimmäinen on konstaapeli Toivosen lahjoittama. Maisteri Julius Ailion toimittamat 19.7.1900.

Sajaniemen kylän Uudentalon tila on Loppijärvestä 2,8 km itään. Molemmat kappaleet on siis löydetty tämän talon pelloilta, mutta tarkempia löytöpaikkoja ei voida määritellä. Lähistöllä ei ole vesistöjä.

Ks. peruskartta s. 30

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 08 Lähylinien (1979).

LOPPI 15

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6730 57

y = 2526 27

z = n. 111

(= löytöpaikan koordinaatit)

Sajaniemi, Kavettula

- varhaismetallikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Yhtymä Esa ja Sirpa Harri, Pirkko-Serog
12630 Sajaniemi

- RN:o 2:152 Ranta-Päivölä

Löydöt: KM 21716 saviastianpala, jonka Jyri Saukkonen löysi inventointi-
matkallaan Lopelle lokakuussa 1982. Löytöpaikka on Loppijärven
itärannalla, Kavettulan mäen ja rannan välillä.

Paikka on hiekkaperäinen, laakea peltokumpare tai -niemeke, jonka
rinteet laskevat kohti järveä sekä lounaaseen ja luoteeseen.

Valokuvat: Kuva 6 (f. 56923-925).

Diat: 6351, 6352.

Ks. peruskartta s. 40

- Lisäyksiä:

LOPPI 16

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6731 20

y = 2525 88

z = n. 113

(= löytöpaikan koordinaatit)

Sajaniemi, Pälsi 1

- suurimmaksi osaksi tuhottu rautakautinen kalmisto (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Hämeen Peruna Oy
PL 41, 13100 Hämeenlinna 10

- RN:o 3:111 Isovainio

Löydöt: KM 21717 saviastianpaloja 2 kpl, jotka Jyri Saukkonen löysi inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982.

Löytöpaikka on n. 20 x 20 m:n suuruinen mäennyppylä Pälsin päärakennuksesta 350 m itään ja Loppijärvestä 300 m pohjoiseen. Paikalla oli hiekkakuoppa, ja mäestä jäljellä vain reunaosat. Saviastianpalat löytyivät mäen länsiosasta, toinen hiekkakuopan reunalta ja toinen koekuopasta, mäen jäljelläolevalta länsirinteeltä, n. 40 cm hiekkakuopan reunasta. Koekuopissa näkyi myös nokimaata. Muuten maaperä näytti olevan hiekkakuopan reunoilla karikkoa ja moreenia.

Valokuvat: Kuva 7 (f. 56926), kuva 8 (f. 56927-928), kuva 9 (f. 56929-930).

Diat: 6353-56.

Ks. peruskartta s. 40

- Lisäyksiä:

LOPPI 17

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6731 13

y = 2525 53

z = 118

(= päärakennuksen koordinaatit)

Sajaniemi, Pälsi 2

- hävitetty kuppi- ja miekanhiontakivi, luokka III

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 10).

Kivestä on Sakari Pälsin ilmoitus 24.1.1948 top. arkistossa. Hän on nähnyt sen vuosia aiemmin. Kivi oli ollut 1,5 m korkea ja sen yläpinnassa oli ollut runsaasti kuoppia. Lisäksi järvenpuolen syrjässä oli ollut matala, kämmenenlevyinen uurre ('miekanhiontauurre'). Kivi oli sijainnut kylän yhteismaalla Pälsin sahan lähellä. Tarkempi sijaintipaikka ei ole tiedossa.

Ks. peruskartta s. 40

- Lisäyksiä:

Sakari Pälsi. Erään uhrikiven löytö.
Kotiseutu 1949 N:o 6-8:150-152. Forssa 1949.

LOPPI 18

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6731 24

y = 2525 56

z = 118

(= kuppikivien koordinaatit)

Sajaniemi, Pälsi 3

- kuppikivi, luokka I

Maanomistaja 1982: Hämeen Peruna Oy
PL 41, 13100 Hämeenlinna 10
- RN:o 6:166 Pälsi

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 10).

Kivi sijaitsee Pälsin päärakennuksesta 100 m pohjoiskoilliseen aivan tien vieressä. Se on matala, harjava ja siinä on 14 pientä, syvää kuoppaa. Kivi on selvästi merkitty kookkaalla ja hyväkuntoisella kyltillä. Kivestä on Sakari Pälsin ilmoitus 24.2.1949 top. arkistossa.

Valokuvat: Kuva 10 (f. 56932-933) ja kuva 11 (f. 56934).

Diat: 6357-59.

Ks. peruskartta s. 40

- Lisäyksiä:

Sakari Pälsi. Erään uhrikiven löytö.
Kotiseutu 1949 N:o 6-8:150-152. Forssa 1949.
S. 151-152.

LOPPI 19

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6731 32

y = 2525 49

z = 117

(= kuppikiven koordinaatit)

Sajaniemi, Pälsi 4

- kuppikivi, luokka I

Maanomistaja 1982: Hämeen Peruna Oy
 PL 41, 13100 Hämeenlinna 10
 - RN:o 6:166 Pälsi

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 10).

Tämä kivi on kuppikivi Pälsi **3**:stä 100 m luoteeseen. Se on 50 cm korkea, melko pieni ja siinä on yksi pieni kuoppa. Kivi on aivan tien reunassa, sen pohjoispuolella. Kiven vieressä on vanha puimahuone ja ulkovarasto. Kiveä ei ollut merkitty millään tavalla eikä kukaan paikalla tietänyt mitään sen olemassaolosta. Koska sen vieressä on tie ja varastoalue, olisi aiheellista merkitä se samalla tavalla kuin kuppikivi Loppi 18. Kivestä on Sakari Pälsin ilmoitus 24.1.1948 top. arkistossa.

Valokuvat: Kuvat 12 (f. 56935-936) ja 13 (f. 56937).

Diat: 6360-62.

Ks. peruskartta s. 40

- Lisäyksiä:

Sakari Pälsi. Erään uhrikiven löytö.
Kotiseutu 1949 N:o 6-8:150-152. Forssa 1949.
 S. 152.

LOPPI 20

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6732 67

y = 2525 66

z = n. 117

(= löytöpaikan oletetut
koordinaatit)

Sajaniemi, Ylikangas

- kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: Hämeen museo 54:19 vasarakirves, joka on löydetty Sajaniemen kylän Ylikankaan palstatilan perunamaasta. Löytöpaikka on 90 sylvä kylätiestä ja 20 sylvä metsänreunasta. Ylioppilas S. Pälsin museoon toimittama vuonna 1905.

Ylikankaan tila on Loppijärvestä 700 m itään. Yllä mainittujen etäisyyksien mukaan laskien löytöpaikka olisi talosta 120 m länsilounaaseen, tasaisella saviperäisellä pellolla.

Ks. peruskartta 40

- Lisäyksiä:

LOPPI 21

Peruskartat 2042 09 Loppi osat A
ja C sekä 2042 08 Längelmäki osat A
ja D
(= Loppijärven ranta Sajaniemen
kylän alueella)

Sajaniemi, Ihantola

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2926:2 kourutaltta, joka on löydetty Ihantolan huvilan perus-
tusta tehtäessä Loppijärven rannalle, Sajaniemen kylän alueelle
vuonna 1886. Esine oli noin kyynärän syvyydessä, kivisessä,
nähtävästi koskemattomassa maassa. Lehtorinleski Hellgrenin
lahja. Ylioppilas H.J. Heikelin vt. intendenttinä keräämä 1893.

En tiedä Ihantolan huvilaa, joten löytöpaikka jää selvittämättä.

- Lisäyksiä:

LOPPI 22

Peruskartat 2042 09 Loppi osat A ja C, 2042 12 Launonen osa A, 2042 11 Kytäjä osa B, 2024 08 Läyliäinen osat A, B ja D sekä 2042 05 Pilpala osa D (= Sajaniemen kylä)

Sajaniemi, Anttila

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 12757 kivitaltta, jonka on löytänyt maanviljelijä Laakso Sajaniemen kylän Anttilan tilan maalta, ns. Takapellosta, perunoita ylösotettaessa 9.9.1950. Löytöpaikalle on talosta 370 m. Esine oli ruskeassa hiekassa n. 20 cm:n syvyydessä. Tietojen mukaan paikan läheltä on löydetty myös kivikirves, joka ei ole kuitenkaan tallessa ja "lappalaiskodan pohja". Talta lunastettiin maanviljelijä Reino Laaksoilta 250 mk:lla.

En tunne Sajaniemestä Anttilan tilaa, joten löytöpaikka jää selvittämättä.

- Lisäyksiä:

LOPPI 23

Peruskartat 2042 05 Pilpala osa D,
2042 08 Läksiäinen osat A, B ja D,
2042 09 Loppi osat A ja C,
2042 11 Kytäjä osa B ja 2042 12
Launonen osa A
(= Sajaniemen kylä)

Sajaniemi

- kivi-kautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 329 kourutal-tta, joka on löydetty Sajaniemen kylästä. Apu-
laispastori J.A. Lindströmin Lopelta keräämää ja lahjoittamaa
1859.

Tarkempaa löytöpaikkaa ei tiedetä.

- Lisäyksiä:

LOPPI 24

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6736 47

y = 2527 40

z = n. 106

(= löytöpaikan koordinaatit)

Joentaka, Sudentarhanmäki

- kivikautinen asuinpaikka (?), luokka II

Maanomistaja 1982: ?

- Joentaan kylän yhteismaata

Löydöt: KM 21718 kvartsi-iskos, jonka Jyri Saukkonen löysi Sudentarhanmäen kaakkoispuolelta Joentaan kylästä inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982.

Löytöpaikka on viljapellolla, Kesijärven etelärannasta 250 m lounaaseen ja Oja- eli Pikkujoesta 80 m pohjoiseen, tätä n. 10 - 12 m korkeammalla. Iskos oli pellon itäosassa, pellon reunassa olevan ladon lähellä. Maaperä oli hiekkaa. Paikka voi soveltua esim. nuorakeraamiseksi asuinpaikaksi.

Valokuvat: Kuva 14 (f. 56938-939 ja 56942).

Diat: -

Ks. peruskartta s. 47

- Lisäyksiä:

LOPPI 25

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6736 60

y = 2527 70

z = n. 92

(= löytöpaikan koordinaatit)

Joentaka, Rauhanranta 1 (Kolehmainen)

- kivekautinen asuinpaikka (?), luokka II

Maanomistaja 1982: ?

- Joentaan kylän yhteismaata

Löydöt: KM 9800 piinuolenkärki, jonka on löytänyt V. Girsen Joentaan kylän A.P. Kolehmaisen (nykyisin peruskartalla Rauhanranta) huvilan rannasta, hietikosta. Paikka on huvilasta rantaan vievän tien suussa, Kesijärven etelärannalla. Lunastettu löytäjältä 40 mk:lla 15.1.1934.

KM 9884:2-3 piikaavin ja pii-iskos, jotka vuorineuvos A. Kolehmaisen pojat ovat löytäneet suunnilleen samalta paikalta kuin mistä KM 9800 on löydetty. V. Girsenin museoon tuoma 30.7.1934. Lunastetut 40 mk:lla.

KM 10050 kiviesineen teelmä, jonka on löytänyt Ahti Jokinen vuorineuvos A. Kolehmaisen huvila-alueelta, opettaja E. Kolehmaisen saunaa rakennettaessa kesällä 1934. Esine löytyi n. 1 m syvyydestä savesta. Työmies Ahti Jokisen opettaja E. Kolehmaisen kautta Kansallismuseolle lahjoittama 31.5.1935.

Tutkimukset: Jouko Voionmaa 1935, tarkastus.

Kuten Voionmaan tarkastuskertomuksesta ilmenee, KM 9800 ja 9884:2-3 ovat löydetty samalta paikalta ja on todennäköistä myös KM 10050 on löydetty tältä paikalta. Toukokuussa 1982 paikka oli edelleen samassa tilassa kuin 1930-luvulla Voionmaan ottamista valokuvista päätellen.

Maaperä oli ruohikon vallassa, joten löytöjä ei ollut näkyvissä. Rantaveden alla oli matala hiekkapohja, joka oli myös löydötön, vaikka KM 9884:2-3 Voionmaan mukaan on löydetty paikasta, joka on veden vallassa korkean veden aikana. Löytöjen perusteella vaikuttaa siltä, kuin paikalla olisi kivikautinen asuinpaikka; osa siitä lienee sortunut aikojen kuluessa rantatörmältä veteen.

Ks. peruskartta s. 47

- Lisäyksiä:

LOPPI 26

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6736 49

y = 2527 92

z = n. 93

(= löytöpaikan koordinaatit)

Joentaka, Rauhanranta 2

- kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Annukka Kolehmainen
c/o Vesa Tengman
Sokinsuontie 3 B 48
02760 Espoo 76

- RN:o 4:4 Numminen

Löydöt: KM 21719 kvartsi-iskoksia 2 kpl, jotka Jyri Saukkonen löysi inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982 Loppi 25:sta n. 260 m itä-kaakkoon.

Löytöpaikka on tasaisella, hiekkaperäisellä pellolla, 100 m:n päässä Kesijärven eteläpäästä ja Oja- eli Pikkujoesta 100 m länteen. Asuinpaikka voi muodostaa yhtenäisen alueen kohteen Loppi 25:n kanssa, vaikka väliltä ei olekaan löytöjä.

Valokuvat: Kuva 15 (f. 56940-941).

Diat: 6363.

Ks. peruskartta s. 47

- Lisäyksiä: Löytöjen vähyiden vuoksi kohde on syytä määrittellä epävarmaksi kivikautiseksi asuinpaikaksi.
- J. Saukkonen 25.11.1987.

LOPPI 27

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6736 30

y = 2528 27

z = n. 97

(= keihäänkärjen löytöpaikan koordinaatit)

Joentaka, Härmä 1

- rautakautinen löytöpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 15201 väkäsellinen ruotokeihäänkärki, jonka on löytänyt maanviljelijä Juho Koivisto Joentaustan kylän Härmän talon maalta, pellostä vuonna 1906. Paikka oli vanhaa kaskimaata. Koululainen Jyrki Wuorenrinteen Kansallismuseoon lahjana tuoma 1961. Ks. Jyrinki Wuorenrinteen löytöilmoitusta 5.9.1961 top. arkistossa.

Löytöpaikasta on kartta esihist. toimiston verifikaateissa. Härmän talossa osoitettiin sama paikka Jyri Saukkoselle toukokuussa 1982. Paikka on 150 m kaakkoon Härmän talosta, RN:o 8:11:n ja RN:o 15:14:n rajoilla.

Ks. peruskartta s. 47

- Lisäyksiä:

LOPPI 28

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6736 32

y = 2528 40

z = 97,5

(= kivilatomuksen koordinaatit)

Joentaka, Härmä 2

- maanalainen esihistoriallinen (?) kivilatomus, luokka II

Maanomistaja 1982: Kauko Orava
12540 Launonen

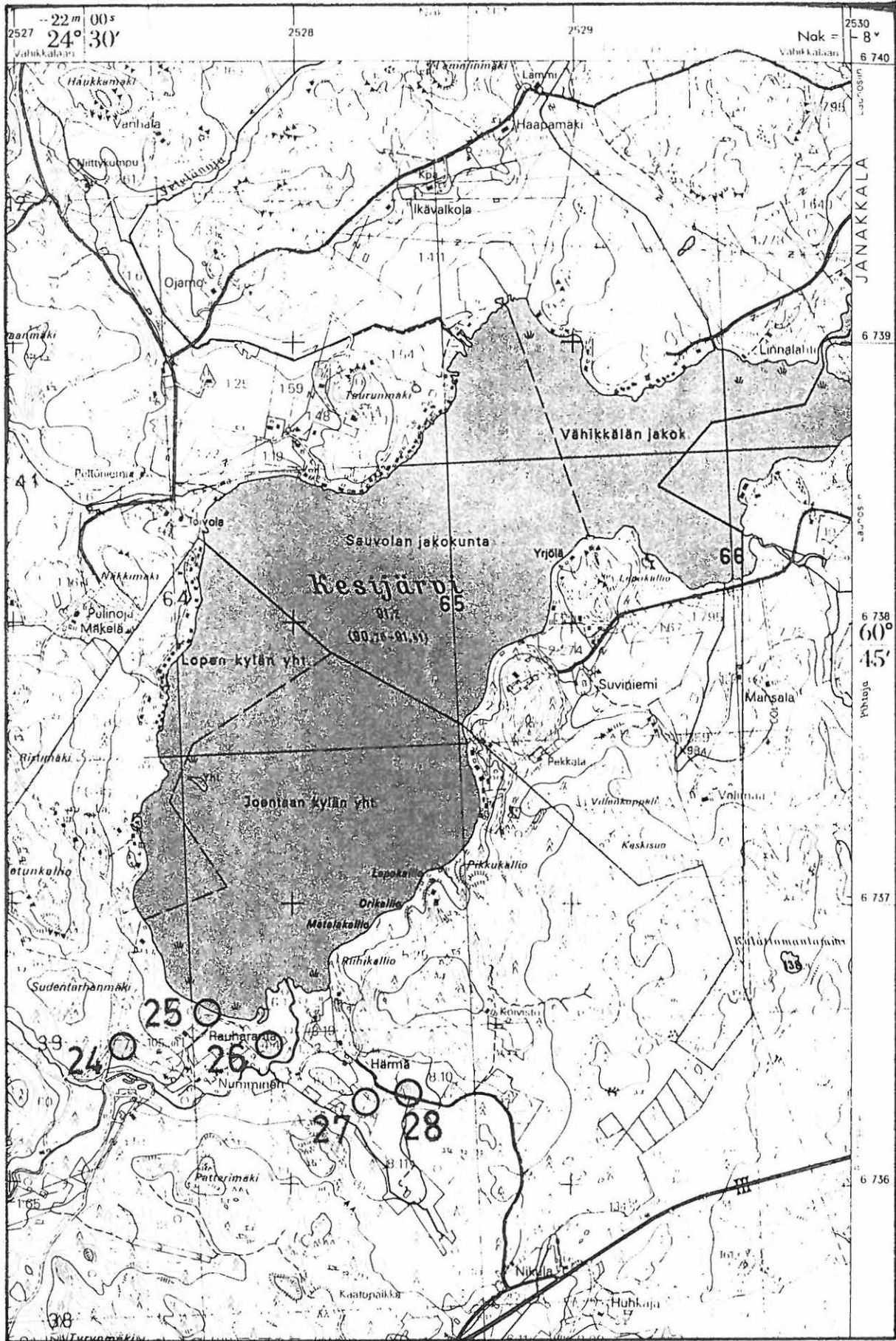
- RN:o 8:10 Tiensivu

Löydöt: -

Allekirjoittaneen käydessä Joentaan kylän Härmän talossa tiedustelemas-
sa KM 15201:een liittyviä löytötietoja toukokuussa 1982, tilan isäntä
mainitsi "maanalaisesta kivilatomuksesta" tai "hiilloksesta", josta
oli tullut merkkejä pellon pinnalle kyntötöissä useita kertoja. Lato-
muksen halkaisija oli ollut n. yksi metri. Paikka on n. 130-140 m
koilliseen KM 15201:n löytöpaikasta, savipellossa. Tarkastaessani
paikkaa en havainnut pellon pinnalla mitään merkkejä löydöistä tai
kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Ks. peruskartta s. 47

- Lisäyksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä,
paikkaa on kuitenkin syytä pitää, ainakin ny-
kyisten tietojen perusteella, maanalaisen kivi-
latomuksen löytöpaikkana, jonka ajoitus ja tar-
koitus ovat tuntemattomat. - J. Saukkonen 30.10.
1987.

Ote peruskartasta 2042 09 Loppi (1979).

LOPPI 29

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6737 54

y = 2530 82

z = n. 115

(= löytöpaikan koordinaatit)

Launonen, Oinaala

- kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Kirsti Aarnio
12540 Launonen

- RN:o 25:2 Hakamaa

Löydöt: KM 21720:1-2 hioimia 2 kpl, jotka on löydetty joitakin vuosikymmeniä sitten Oinaalan torpan pellolta 800 m Launoisten kartanosta luoteeseen. Löytäjää ei tiedetä. Launoisten kartanon omistajan Kirsti Aarnion lahjoittamat Kansallismuseolle Jyri Saukkosen välityksellä toukokuussa 1982. Ovat mahdollisesti hist. ajan viikatteenliippoja.

KM 21720:3-5 nuorakeraamisia saviastinapaloja 2 kpl, pii-iskos ja kvartsi-iskos, jotka Jyri Saukkonen löysi Kirsti Aarnion lahjoittamien hioimien löytöpaikalta inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982.

Löytöpaikka on hiekkaperäinen peltokumpare, joka laskee jyrkähkösti etelään ja lounaaseen. Paikalla on ollut muinoin Oinaalan torppa. Pelto oli äestetty toukokuussa 1982, mutta löytöjä ei näkynyt pellon pinnalla. Löydöt tulivat pellon tasaiselta laelta, muutamasta pienestä koekuopasta, n. 1-30 cm:n syvyydestä. Äärimmäiset löydöt olivat n. 15-20 m:n päässä toisistaan. Sijainnista päätellen paikan täytyy olla nuorakeraaminen asuinpaikka.

Valokuvat: Kuvat 17 (f. 56931) ja 16 (f. 56943, 56945, 56948) sekä f. 56944.

Diat: 6364, 6365.

Ks. peruskartta s. 57

- Lisäyksiä:

LOPPI 30

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6737 22

y = 2531 52

z = 125

(= löytöpaikan koordinaatit)

Launonen, Launoisten kartano 1

- rautakautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: Kirsti Aarnio
12540 Launonen

- RN:o 26:2 Launo

Löydöt: KM 2247 rautainen keihäänkärki, joka on löydetty Launoisten kartanon peltopiiristä, jyvääittoa siirrettäessä ja uutta perustusta kaivettaessa 1872. Esine oli kynnärän syvyydessä, maassa olleen kiven raossa. Lahjoittanut tilanhaltija J.J. Tenlén 1884.

Tutkimukset: A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni och september 1895).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 20).

Heikel teki keihäänkärjen löytöpaikalla joitakin kaiveluja 1895, mutta ei havainnut mitään erikoista. Allekirjoittanut kävi kartanolla touku-kuussa 1982. Kartanon omistajan Kirsti Aarnion mukaan kyseisen jyvääitän täytyi olla se, joka oli olemassa edelleen kartanon päärakennuksesta 50 m pohjois-luoteeseen, tien länsipuolella. Paikan tarkastuksessa en havainnut merkkejä muinaisjäännöksistä.

Ks. peruskartta s. 57

- Lisäyksiä:

LOPPI 31

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6737 16

y = 2531 55

z = n. 126

(= KM 2926:1:n oletetun löytöpaikan koordinaatit)

Launonen, Launoisten kartano 2

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: Kirsti Aarnio
12540 Launonen

- RN:o Launo

Löydöt: KM 327 kourutaltilta, joka on löydetty Launoisten kartanon maalta. Apulaispastori K.A. Lindströmin keräämä ja lahjoittama 1859.

KM 2926:1 tasataltilta, jonka on löytänyt hra Teulen Launoisten kartanon vanhan rakennuksen pihalta tätä puutarhaksi tehtäessä. Esine löytyi läheltä maan pintaa. Löytäjän lahjoittama ja ylioppilas H.J. Heikelin vt. intendenttinä keräämä kesällä 1893.

KM 327:n tarkkaa löytöpaikkaa ei voida enää selvittää löydön varhaisuuden vuoksi. KM 2926:1:n löytöpaikan täytyy olla kartanon omistajan Kirsti Aarnion mukaan nykyisen päärakennuksen kaakkoispuolella, n. 10-20 m rakennuksesta. Hän sanoi maaperän olevan savea, käydessäni paikalla toukokuussa 1982. Tein pienen koekuopan kukkapenkkiin ja totesin maaperän olevan todella umpisavea. Mitään ei löytynyt.

Ks. peruskartta s. 31

- Lisäyksiä:

LOPPI 32

Peruskartat 2042 09 Loppi osa D
ja 2042 12 Launonen osa B
(= Kesijärven itäranta)

Launonen, Launoisten kartano/Kesijärvi

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2606:1 reikäkivi, jonka on löytänyt tohtori A. Brander Launoisten kartanon maalta, Kesijärven rannalta. Maisteri Th. Schwindtin kautta Lopelta tullut lahja 1888.

Launoisten kartanon omistajalta Kirsti Arnilta sain tietää, että kartanolla ei ole enää maata Kesijärven rannalla. Hän sanoi, että maita oli ollut aikoinaan järven itä-rannalla, pohjois- ja eteläpäissä järveä. Jostain täältä esine siis on löytynyt. Järven itäpuolen keskiosa kuuluu Janakkalaan, joten tämä alue ei voi tulla kyseeseen löytöpaikkana. Löytöpaikka on kartanosta n. 2-3 km lounaaseen tai luoteeseen.

- Lisäyksiä:

LOPPI 33

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6737 34

y = 2532 20

z = 122,5

(= oletetun löytöpaikan koordinaatit)

Launonen, Santamäen vanha meijeri

- löytöpaikka epämääräiseltä ajalta, luokka II

Maanomistaja 1982: H G Paloheimo Oy
11130 Riihimäki

- RN:o 1:102 Santamäki

Löydöt: Saviruukun palasia, piikkejä ja rautakoukkuja, jotka eivät ole tallessa.

Tutkimukset: Heikki Heikelin valokuva P1.M. 61 top. arkistossa (1893).

Hjalmar Appelgren 1893, tarkastus (Till Arkeologiska Komissionen 25.4.1894).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 18).

Appelgren mainitsee kertomuksessaan, että 1/2 km Santamäen kartanosta pohjoiseen, vanhan meijerin (purettu ennen vuotta 1950) luona on puolittain poisviety maakumpu, joka Appelgrenin kaivelujen perusteella paljastui tervahaudaksi. Lisäksi Appelgren kirjoittaa kartanon isäntärengin kertoneen löytäneensä vuosia aiemmin kummun itäsyryjästä ajamastaan maasta yllä mainitut löydöt, joita ei ollut otettu talteen. Launoisten kartanosta kertoi Kirsti Aarnio ja Launoisten kylältä Toivo Vuorela Jyri Saukkoselle toukokuussa 1982, että tieto löytöpaikan sijainnista ei voi pitää paikkansa, vaan mainittu vanha meijeri on sijainnut Santamäen kartanosta 500 m länteen eikä pohjoiseen. Paikalla ei ollut nähtävissä mitään kumpua tai muuta mainittavaa, koska alue oli tiheän lepikon peitossa. Joitakin vanhoja meijerin jäähdtytsaltaita oli kyllä havaittavissa.

Ks. peruskartta s. 57

- Lisäyksiä:

LOPPI 34

Peruskartta 2041 12 Launonen

x = 6737 01

y = 2532 54

z = n. 128

(= polttokenttäkalmiston koordinaatit)

Launonen, Ilomäki

- rautakautinen polttokenttäkalmisto, luokka II

Maanomistaja 1982: H G Paloheimo Oy

11130 Riihimäki

- RN:o 10:2 Ilomäki

Löydöt: KM 2345:1 kaksiteräinen miekka

KM 2345:2 keihäänkärki

KM 2345:3 sirpin terä

KM 2345:4 kuolaimet (hist. osastolla)

Esineet on löytänyt vouti Heikki Siivonen perunamaata kuokkiesaan Launoisten kylän Ilomäestä 1884. Toimitettu Arkeologiselle komissiolle Hämeen läänin kuvernöörin kautta 1885.

KM 2448 yksiteräinen miekka, joka kuuluu samaan löytöön kuin yllä luetellut, mutta on tullut kokoelmiin myöhemmin. Ks.

Hämeen läänin kanslian virkakirjettä n:o 1011 (Hämeenlinna 18.4.1885) ja Lopen nimismiehen virkakirjettä n:o 111 (Loppi 30.5.1885) sekä J.R. Aspelinin virkakirjettä n:o 49 (Helsingfors 23.9.1885) top. arkistossa.

KM 2566:3 veitsenterä

KM 2566:4 veitsenterä

KM 2566:5 nuolenkärki

KM 2566:6 avain

KM 2566:7-8 kaksi rautavitjan katkelmaa

Esineet on löydetty Santamäen kartanon maalta vuonna 1888, sata sylvä etelään lepikkoa kasvavasta Ilomäestä, samasta paikasta kuin miekka ym. vuonna 1885. Santamäen kartanon hoitajan agronomi Jooseppi Pietilän lahjoitus.

KM 2606:2-4 kolme putkikeihäänkärkeä ja KM 2606:5 rautakirves. Löydetty samasta Ilomäestä, josta on löydetty ennenkin myöhemmän rautakauden esineitä. Maisteri Th. Schwindtin kautta Lopelta lahjana tulleet vuonna 1888. Huom! A.O. Heikel ilmoittaa kertomuksessaan 27.11.1896, että yksi keihäänkärjistä 2606:2-4 on löydetty Ilkkolan maalta, eikä Santamäestä kuten muut esineet; ks. Loppi 44.

KM 3144:2 rautakirves, joka on löydetty Santamäen pellosta Ilomäeltä keväällä 1895. Lahjoittanut Santamäen omistaja Hj. Brander.

KM 21721:1 veitsen terän katkelma

KM 21721:2 saviastianpala

KM 21721:3 palanutta luuta 3 kpl

KM 21721:4 kvartsi-iskos

KM 21721:5 rautaveitsi

KM 21721:6 palanutta luuta 20 kpl

Löydöt teki Jyri Saukkonen koekuopista inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982. Löytöpaikka on Ilolan mäen korkeimmalla nyppylällä, aivan Ilomäen vanhan torpan raunioiden koillispuolella. Ks. löytöpaikkoja yleiskarttaluonnoksesta.

Tutkimukset: Hjalmar Appelgren 1893, tarkastus (Till Arkeologiska Komissionen 25.4.1894).

A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni och september 1895).

A.O. Heikelin kartta kesällä 1897 (26.11.1897).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 19).

Hjalmar Appelgren on tehnyt kaivauksia Ilomäen löytöpaikalla 1893 löytämättä mitään. Tarkkoja kaivauspaikkoja ei tiedetä. A.O. Heikel ilmoittaa kertomuksessaan tehneensä koekaivauksia n. kymmenessä eri kohdassa perunapellon ulkopuolella 1895 samoin löytämättä mitään. Hänen mittauksiensa perusteella aiemmin löydettyjen esineiden löytökohtien suurin välimatka toisistaan on ollut n. 11 m ja löytöpaikka liittyy työläis-asuntoon, jonka alla olisi ollut vielä mahdollisesti löytöjä. Kirveen KM 3144:2 löytöpaikkaa hän ei voinut tutkia, koska siihen oli kylvetty

vilja. Aarni Erä-Eskon käydessä paikalla 1950 kaikki rakennukset oli purettu jo ajat sitten, eikä niiden sijainnista enempää kuin löytöpaikoistakaan kukaan Santamäen kartanossa tiennyt enää mitään varmaa. Erä-Esko otti valokuvan tilanhoitaja ja eversti Olli Paloheimon arvelemasta torpan entisestä paikasta. Allekirjoittaneen käydessä Launosten kylässä toukokuussa 1982 pari iäkstä kyläläistä pystyikin osoittamaan Ilomäen sijainnin. Paikalla olivat vielä vanhan rakennuksen - löytötietojen torpan ja työläisasunnon - rauniot. Erä-Eskon valokuvasta tunnistaan saman paikan. Paikasta on yksityiskohtainen karttaluonnos myös Appelgrenin kertomuksessa. A.O. Heikelin kartasta 1897 ei ollut apua löytöpaikkaa määrittäessä ja käsittääkseni siinä oleva löytökohta on hieman väärässä paikassa. Heti torpan raunioiden koillispuolella on pyöreä mäennyppylä, jonka halkaisija on n. 10 m ja korkeus n. 1,5 m. Tämän reunalla on kehän muodossa seitsemän kookasta, kiinteää maakiveä, joiden halkaisija on n. 1 m tai hieman alle. Avasin kehän sisään neljä ja ulkopuolelle yhden koekuopan ja kahdesta tulivat yllä luetellut löydöt. Kalmisto kattaa siis koko kumpareen, mutta voi olla sitä laajempikin. Oletettavasti kaikki Ilomäen aiemmatkin löydöt ovat tästä paikasta. Koekuopissa oli modernia tiiltä, lasia ja muuta romua monin verroin enemmän kuin muinaislöytöjä. Ainakin osa vanhoista löydöistä lienee tullut esiin tämän romun maahanhautaamisen yhteydessä.

Valokuvat: Kuvat 18 (f. 56946-947), 19 (f. 56949-950), 20 (f. 56951) ja 21 (f. 56952-956).

Diat: 6366-69.

Ks. peruskarttaa s.57 ja yleiskarttaluonnosta s. 56

- Lisäyksiä:

LOPPI LAUNONEN ILCHÄKI

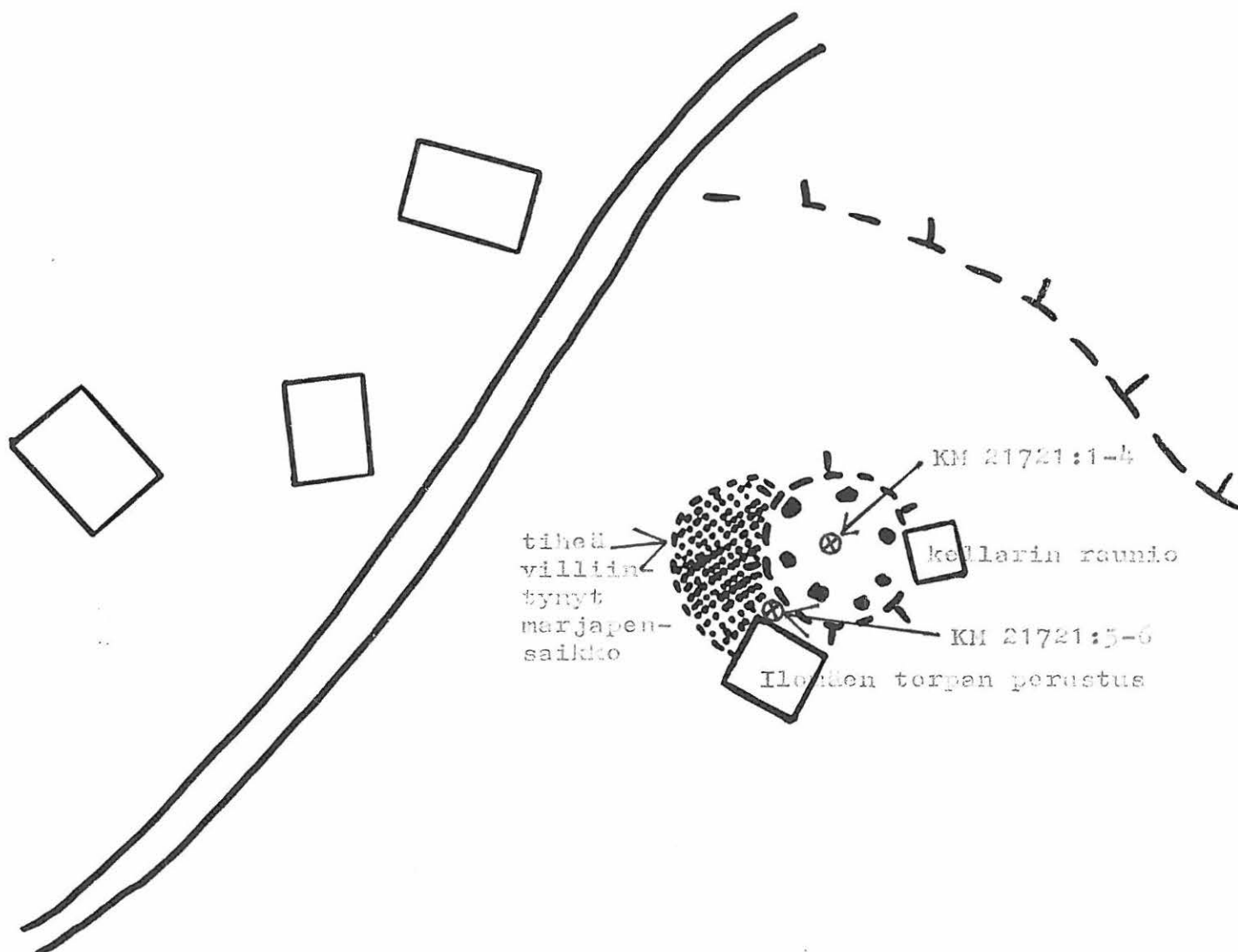
- polttokenttäkalusto

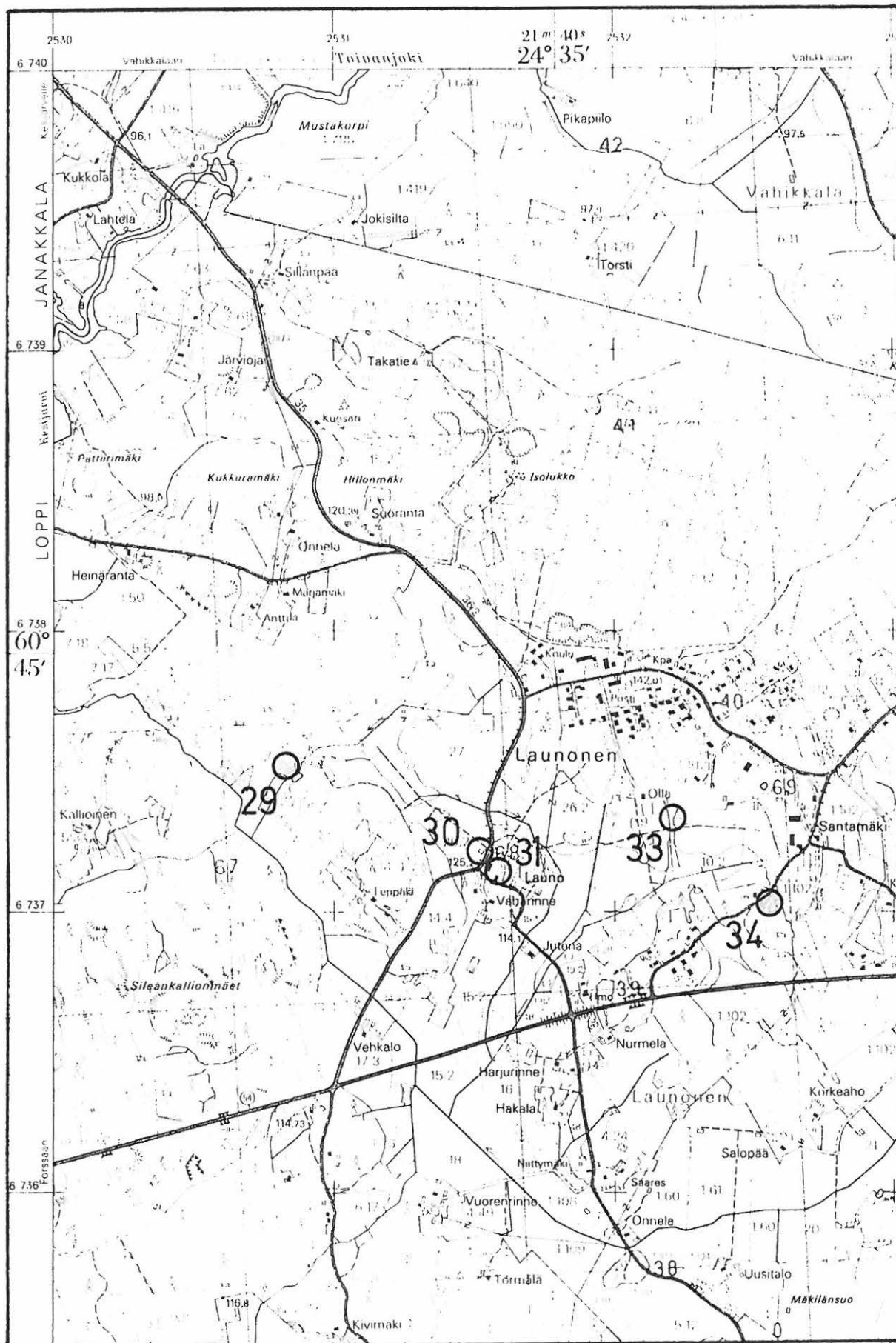
Yleiskarttaluonnos, ei mittakaavaan

Piirtänyt Jyri Saukkonen 1982

n. 10 m

Ote peruskartasta 2042 12 Launonen (1979).

LOPPI 35

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6734 21

y = 2531 13

z = n. 116

(= päärakennuksen koordinaatit)

Launonen, Vääräsilta

- kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 4116 vasarakirveen teräpuolisko, jonka on löytänyt torpan tytär Iida Vääräsilta Launoisten kylän Santamäen kartanon Vääränsillan torpan Tuvantaustan pellosta. Löytäjä myi esineen valtion kokoelmiin K.A. Lindströmin kautta 12.8.1909.

Vääränsillan torppa on nykyisin samanniminen tila ja sijaitsee Santamäen kartanosta 3,5 km lounaaseen. Talossa ei kukaan muistanut esineestä mitään, mutta Tuvantaustan pellolla epäiltiin tarkoitettavan heti talon länsipuolella olevaa peltoaluetta.

Ks. peruskartta s. 61

- Lisäyksiä:

LOPPI 36

Peruskartat 2042 12 Launonen osat A ja B sekä 2042 09 Loppi osa D (= Launosten kylä)

Launonen, Hallahuhta

- keskiaikainen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 2566:2 rautainen keihäänkärki, joka on löydetty Launoisten kylän Santamäen kartanon Hallahuhdan torpan maalta, 50 sylvä torpan pohjoispuolelta, ojaa kaivettaessa. Santamäen kartanon hoitaja agronomi Jooseppi Pietilän lahjoitus 1888.

Tutkimukset: A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni och september 1895).

Hallahuhta -nimistä paikkaa ön tiedä, joten löytöpaikka jää selvittämättä.

- Lisäyksiä:

LOPPI 37

Peruskartat 2042 12 Launonen osat
A ja B sekä 2052 09 Loppi osa D
(= Launosten kylä)

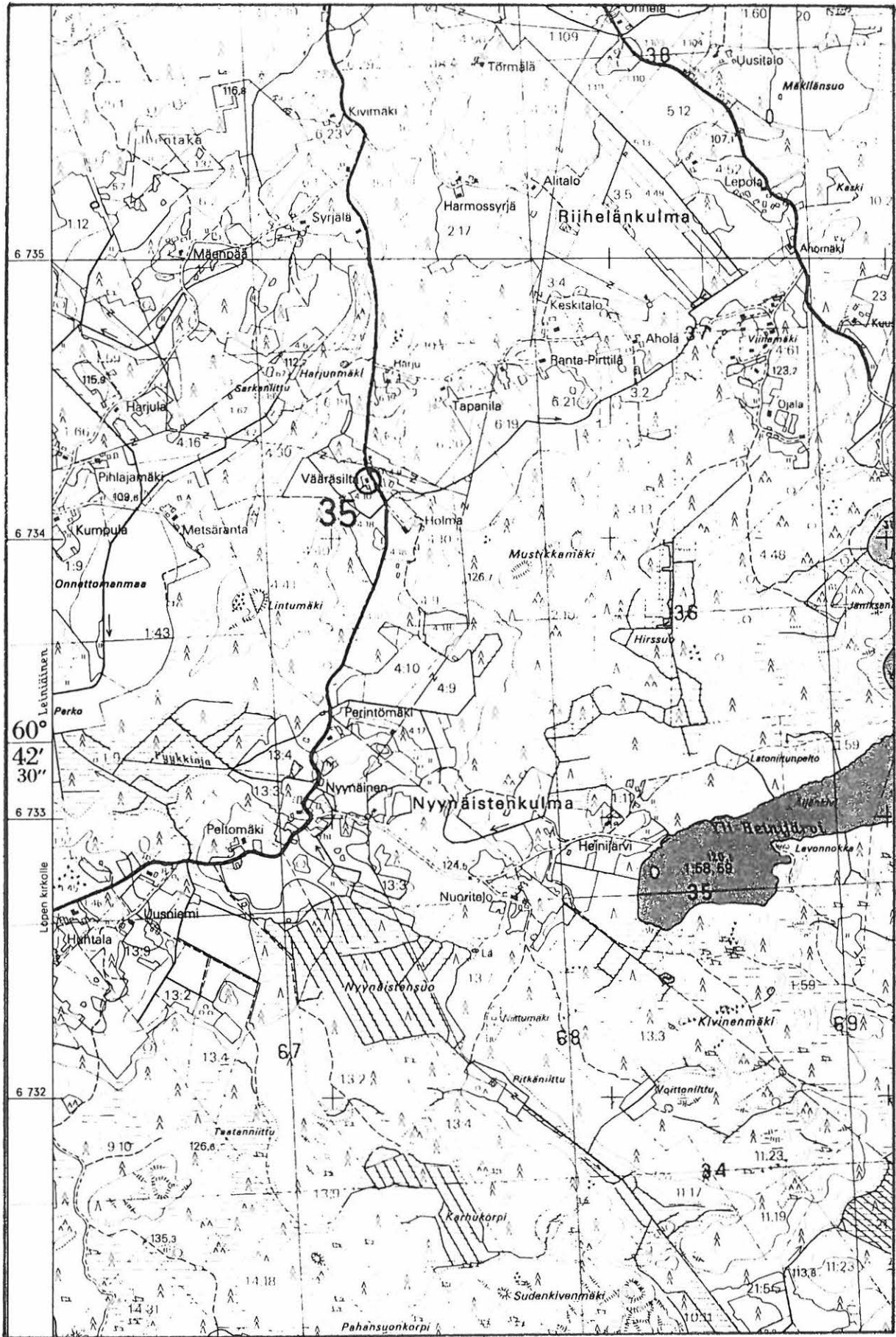
Launonen, Punnola

- kivekautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 326 kivikirves, joka on löydetty Launoisten kylän Punnolan tilalta. Apulaispastori J.A. Lindströmin keräämä ja lahjoittama 1895.
59

Punnola -nimi on tuntematon, joten löytöpaikka jää selvittämättä.

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 12 Launonen (1979)

LOPPI 38

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6734 20

y = 2533 95

z = 120

(= löytöpaikan koordinaatit)

Kormu, Järvikorpi

- kivikauden ja epämääräisen ajan löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: Jyrki Wuorenrinne kirjoittaa top. arkistossa olevassa löytöilmoituksessaan 5.9.1961 paikalta löydetyn seuraavaa:

- tuohisia kalanpyydyksen merkkejä
- sälekatiskan pohjasäleitä (kadonnut)
- jousen kaari
- puunkuoresta ikäänkuin punottu köyden pätkä (kadonnut)
- yksipuisia ruuhia useampikin (maalle vedettyinä mädäntyneet)
- suopähkinöitä (osa kadonnut)

Löydöt on tehty Koskelan talon lähellä olevia soita kuivattaessa ja oja kaivettaessa n. 1 - 2 m syvyydestä.

Löytöjä on känyt tarkastamassa Kansallismuseosta joku tutkija 1930-luvulla. Wuorenrinteen ilmoituksessa on peitepiirros löytöpaikasta ja Koskelan talosta näytettiin sama paikka löytöpaikaksi Jyri Saukkosen tarkastaessa tietoja toukokuussa 1982. Koskelan talossa säilytetään yhtä levytuohesta tehtyä verkon tai muun kalanpyydyksen kohoa, jossa on puumerkki. Se on siis historialliselta ajalta. Myös Wuorenrinteen mainitsema jousen kaari on talossa, mutta käsittääkseni kyse on puisen katiskan, merran tai rysän osasta. Muut löydöt eivät olleet enää tallessa. Suopähkinät ovat ainoat varmasti esihistorialliset löydöt, mutta niillä ei tarvitse olla mitään tekemistä muiden löytöjen kanssa. Koskelan talosta kerrottiin, että myös läheisiltä Heinijärviltä on löydetty joskus joitakin vuosikymmeniä sitten puisia ruuhia.

Valokuvat: -.

Diat: 6370, 6371.

Ks. peruskartta s. 65

- Lisäyksiä:

LOPPI 39

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6734 07

y = 2533 87

z = n. 130

(= löytöpaikan koordinaatit)

Kormu, Järvimäki

- kivistinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: Lopen museossa, pohjalainen kirves. Esineen on löytänyt maanviljelijä J.W. Wainio omistamansa Kormun kylän Koskelan talon Järvimäki -nimiseltä paikalta ajettuaan hiekkaa tietyömaalle noin 1926-27. Esine löytyi tieltä lumen sulattua. Ks. Jyrki Wuorenrinteen löytöilmoitusta 5.9.1961 top. arkistossa.

Koskelan talosta tultiin näyttämään paikka, josta hiekka oli otettu tarkastaessani tietoja toukokuussa 1982. Paikka on 350 m talosta kaakkoon oleva pieni, metsäinen mäennyppylä. Tämän etelä- ja kaakkoisosissa oli nähtävissä vielä hiekkakuoppa. Maaperä oli enimmäkseen moreenia ja karikkoa. Hiekkakuopan reunoilla ei ollut merkkejä löydöistä.

Ks. peruskartta s. 65

- Lisäyksiä:

LOPPI 40

Peruskartta 2042 12 Launonen

x = 6736 87

y = 2535 89

z = n. 117

(= kartanon päärakennuksen koordinaatit)

Kormu, Kormun suo

- rautakautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 3947:3 soikea tuluskivi, jonka on löytänyt muonamies August Johansson ojittaessaan Kormun kartanon suota. K.A. Lindströmin keräämä ja valtion kokoelmiin myymä 25.3.1901.

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 16).

Erä-Eskon mukaan löytöpaikka on kartanon eteläpuolella, ilmeisesti Heinijärvien läheisillä alueilla. Tarkempaa löytöpaikkaa ei voida määrittää.

Ks. peruskartta s. 65

Lisäyksiä:

LOPPI 41

Peruskartta 2042 11 Kytäjä

x = 6729 50

y = 2533 28

z = 117,5

(= päärakennuksen koordinaatit)

Hirvijärvi, Ylitalo

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 3568 kaksoistasatalta, jonka on löytänyt vanhaisäntä Heikki Eklöf kyntäessään ns. Kujanvieripeltoa Hirvijärven kylän Ylitalon maalla. Paikka oli ollut aiemmin niittynä. Löytäjän herra J. Ailion kautta valtion kokoelmiin toimittama.

Ylitalo on Hirvijärven rannasta 450 m luoteeseen. Talossa ei tunnettu löytöpaikaksi mainittua Kujanvieripeltoa käydessäni siellä lokakuussa 1982, joten tarkkaa löytöpaikkaa ei voida enää selvittää.

Ks. peruskartta s. 67

- Lisäyksiä:

LOPPI 42

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6733 98

y = 2524 02

z = n. 120

(= päärakennuksen koordinaatit)

Kirkonkylä, Uotila

- rautakautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 2393 tuluskivi, joka on löydetty kirkonkylän Uotilan rusthol-
lin maalta, alankoniittyä kuokittaessa. Senaattori Z. Yrjö-
Koskisen lahjoitus 1886.

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 21).

Uotilan talo sijaitsee n. 400 m itään Lopen uudelta kirkolta. Allekirjoit-
taneen käydessä siellä toukokuussa 1982, talo oli autiona, joten lähempiä
löytötietoja ei voinut tiedustella. Alankoniitty -nimityksestä päätellen
löytöpaikka saattaa sijaita jossain talon eteläpuolella, päärakennuksen
ja n. yhden km:n päässä olevan Loppijärven välillä.

Ks. peruskartta s. 74

- Lisäyksiä:

LOPPI 43

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6733 98

y = 2523 08

z = 122,5

(= päärakennuksen koordinaatit)

Kirkonkylä, Ilkko 1

- kivekautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 2203:731 kivikirves, joka on löydetty kirkonkylän Ilkkolan talon peltoa tehtäessä, kyynärän syvyydestä. S. Wilskmanin lähetys 4.5.1883.

KM 3947:2 piikeihäänkärjen tai -tikarin katkelma, jonka on löytänyt kirkonkylässä asuva talollinen Adolf Ilkko kaivuutyössä talonsa perunapellosta. K.A. Lindströmin keräämä ja valtion kokoelmiin myymä 25.3.1901.

Ilkon talo oli autiona käydessäni siellä toukokuussa 1982, joten lähempiä löytötietoja ei ollut mahdollista saada. Talo sijaitsee 500 m Loppijärvestä pohjoiseen.

Ks. peruskartta s. 74

- Lisäyksiä:

LOPPI 44

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6733 98

y = 2523 08

z = 102,5

(= päärakennuksen koordinaatit)

Kirkonkylä, Ilkko 2

- rautakautinen löytöpaikka, luokka III

Maanomistaja 1982: -

Löydöt: KM 2606:alanumero joko 2, 3 tai 4 putkikeihäänkärki. Saatu yliop-
pilas P. Branderilta.

Tutkimukset: A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni
och september 1895).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 24).

A.O. Heikel ilmoittaa kertomuksessaan, että yksi Launoisten kylän Ilo-
mäestä löydetyksi ilmoitetuista keihäänkärjistä KM 2606:2-4 onkin
löydetty Ilkkolan maalta. Ei tiedetä, mikä keihäänkärjistä. Ilkkolan
talo tarkoittanee nykyistä Ilkkoa Lopen kirkonkylässä, Lopen kirkolta
n. 1 km länteen. Tarkempi löytöpaikka ei ole tiedossa.

Ks. peruskartta s. 74

- Lisäyksiä:

LOPPI 47

Peruskartta 2042 09 Loppi
(= Loppijärven ranta kirkonkylän
alueella)

Kirkonkylä, Loppijärven ranta

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2203:720 tasataltta, joka on löydetty Loppijärvestä,
kirkonkylän alueelta, kyynärän syvyydestä. S. Wilskmanin lähetys
4.5.1883.

Esineen löytöpaikkaa ei voida määritellä tarkemmin.

- Lisäyksiä:

LOPPI 45

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6732 83

y = 2522 36

z = 112,5

(= löytöpaikan koordinaatit)

Kirkonkylä, Koivumäki 1

- kivikautinen asuinpaikka (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Kalle Pietilän kp. pesänhoitaja
Heikki Pietilä, 12700 Loppi

- RN:o 1:51 Pietilä

Löydöt: KM 21722 kvartsi-iskos, jonka Jyri Saukkonen löysi Loppijärven luoteisrannalta inventointimatallaan Lopelle lokakuussa 1982.

Paikka on hiekkaperäinen, järveä kohti laskeva pelto. Ranta on n. 80 m:n päässä löytöpaikasta ja kvartsi-iskoksen löytökohta Loppi 46 n. 180 m länsi-lounaaseen.

Valokuvat: Kuva 22 (f. 56957-960).

Diat: 6372, 6373.

Ks. peruskartta s. 74

- Lisäyksiä:

LOPPI 46

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6732 75

y = 2522 20

z = n. 112

(= löytöpaikan koordinaatit)

Kirkonkylä, Koivumäki 2

- kivikautinen asuinpaikka (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Kalle Pietilän kp. pesänhoitaja
Heikki Pietilä, 12700 Loppi

- RN:o 1:51 Pietilä

Löydöt: KM 21723 kvartsi-iskos, jonka Jyri Saukkonen löysi Loppijärven
luoteisrannalta inventointimatallaan Lopelle lokakuussa 1982.

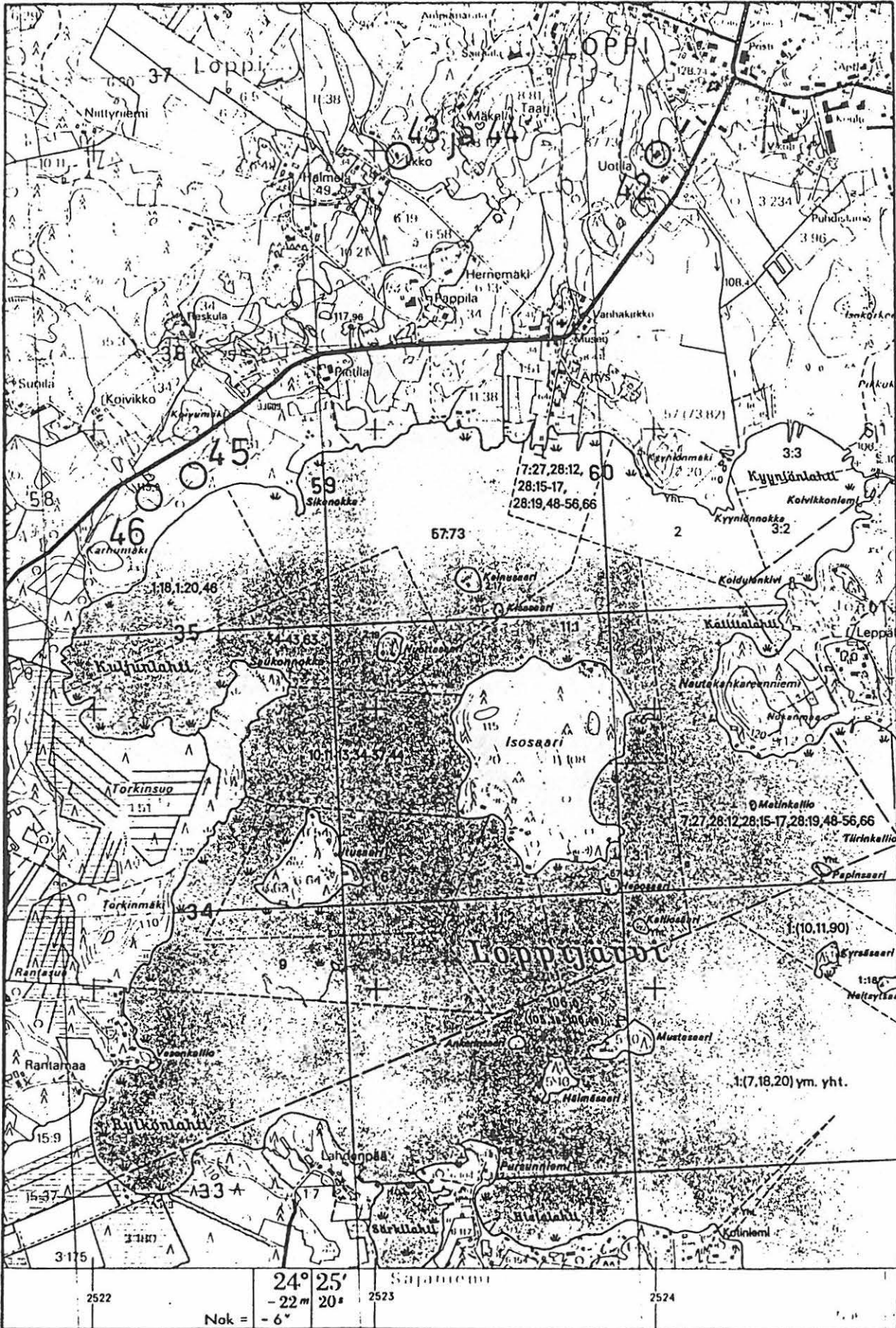
Paikka on hiekkaperäinen, järveä kohti laskeva pelto. Iskos löytyi aivan
muinaisen rantatörmän partaalta. Kvartsi-iskoksen Loppi 45:n löytöpaikka
on n. 180 m itä-koilliseen.

Valokuvat: f. 56921; Kuva 23 (f. 56922 ja 56961-962).

Diat: 6374.

Ks. peruskartta s. 74

- Lisäyksiä:

6734

6733

6732

6731

6730

Ote peruskartasta 2042 09 Loppi (1973).

LOPPI 48

Peruskartta 2042 09 Loppi

x = 6737 55

y = 2521 ²⁰61

z = n. 121

(= kuppikiven (?) koordinaatit)

Kirkonkylä, Anttila

- kuppikivi (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Martti Anttila
12700 Loppi

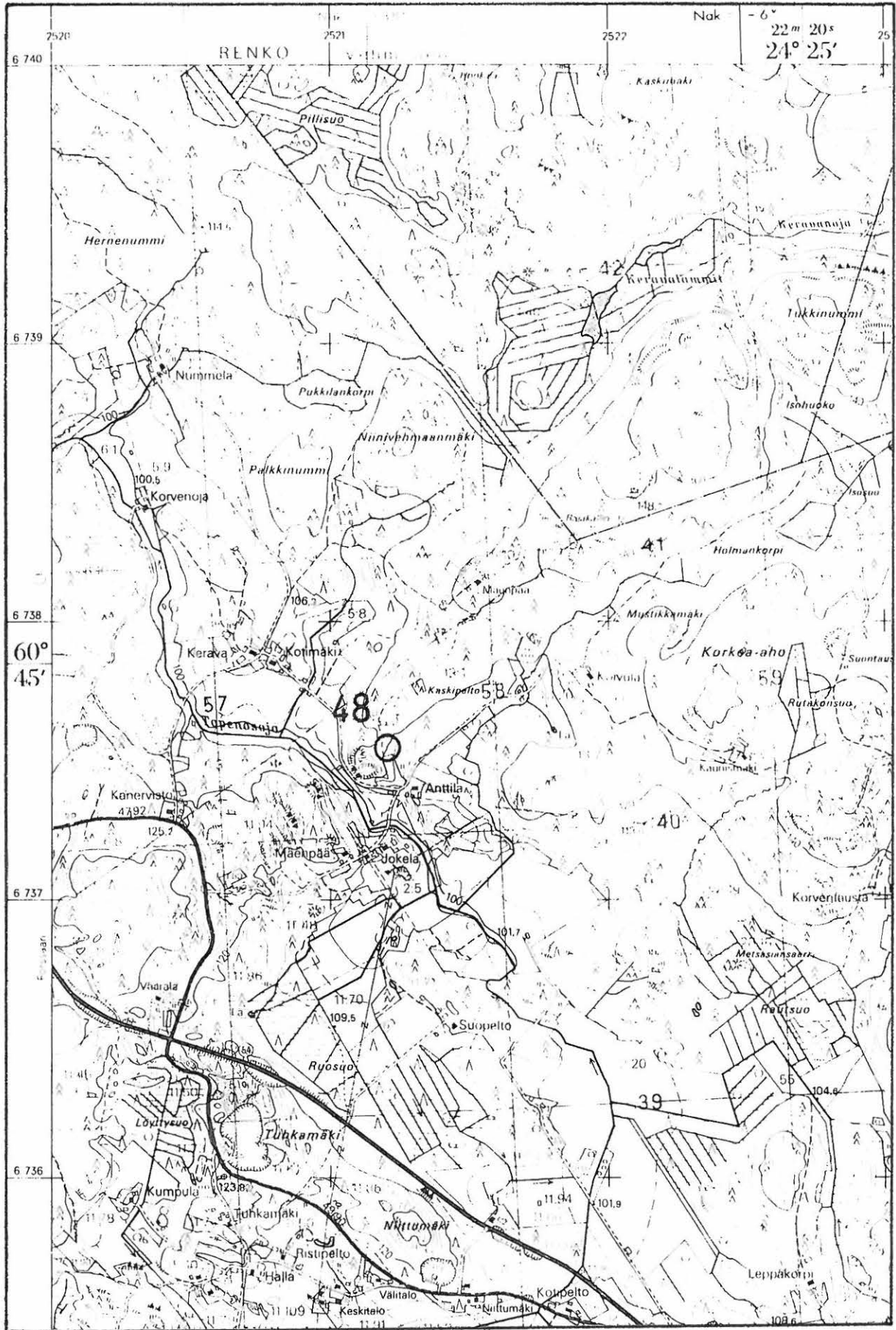
- RN:o 13:1 Anttila

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1959, tarkastus.

Kuppikivestä saatiin ilmoitus Lauri Anttilalta 1958. Kivessä on yksi kuoppa ja lisäksi vinoneliön kuva. Erä-Eskon mukaan kiven "uhrimerkityksen ratkaiseminen on mainitun kuopan perusteella epämääräistä".

Ks. peruskartta s. 76

- Lisäyksiä: Yllä olevat koordinaatit ovat epätarkat ja virheelliset. Erä-Eskon tarkastuskertomuksen kartan ja valokuvan 1 perusteella kivi voidaan määrittää seuraavien koordinaattien mukaiselle paikalle:
x= 6737 64
y= 2521 20
z= n. 123-124
Sijainti sopii myös Erä-Eskon mainitsemaan etäisyyteen Anttilan talosta. - J. Saukkonen 18.8.1988.

Ote peruskartasta 2042 09 Loppä (1979)

LOPPI 49

Peruskartta 2042 06 Topeno

x = 6732 45

y = 2519 50

z = n. 123

(= päärakennuksen koordinaatit)

Kirkonkylä, Ojala

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 1832:5 poikkikirves, joka on löydetty pappilan maalta, Vuotavan torpan tienoilta. Torpan väen A.O. Heikelille antama ja tämän museoon tuoma.

Lopen pappilasta kerrottiin allekijoittaneelle toukokuussa 1982, että Vuotava on nykyiseltä nimeltään Ojala. Vuotava-nimeä ei ole siis enää kartalla. Tila sijaitsee pappilasta 3,7 km länsi-lounaaseen ja Erävisjärvestä 450 m luoteeseen. Talon ympäröivien peltojen tarkastus ei ollut mahdollista, koska ne olivat heinän vallassa.

Ks. peruskartta s. 79

- Lisäyksiä:

LOPPI 50

Peruskartta 2042 06 Topeno

x = 6733 13

y = 2528 43

z = n. 133

(= päärakennuksen koordinaatit)

Kirkonkylä, Vahteristo

- tuhottu kiviröykkiö, luokka III

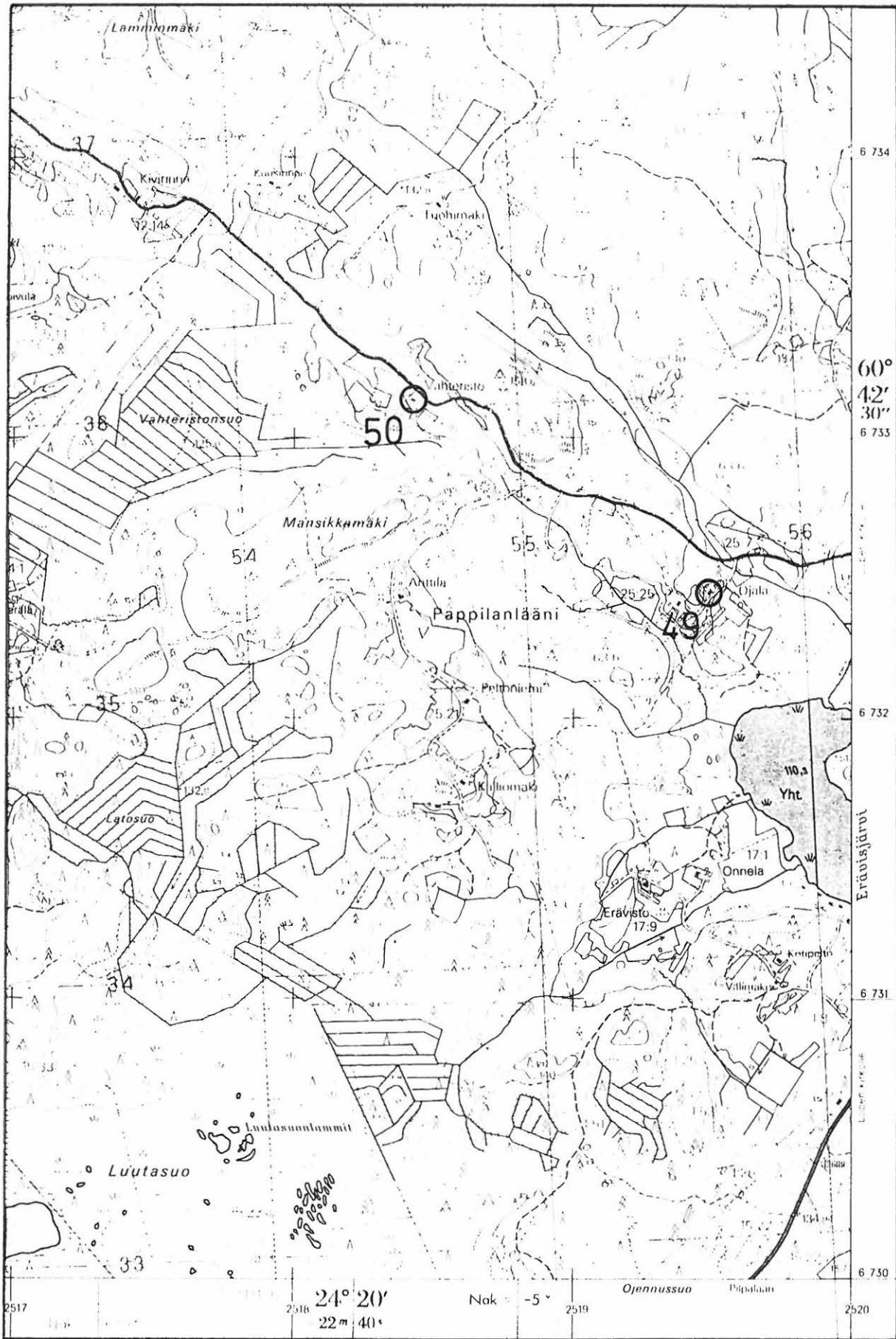
Löydöt: -

Tutkimukset: Heikki Heikelin valokuva Pl.M. 67 top. arkistossa (1893).
Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 23).

Heikelin valokuvassa olevan tekstin mukaan röykkiö on sijainnut Palkkinumesta n. 100 sylvä luoteeseen. Erä-Esko ilmoittaa puolestaan, että Palkkinummi on nykyinen Vahteristo. Kävin paikalla toukokuussa 1982. Maasto oli erittäin kivistä ja peltojen ympärillä oli useita peltokivistä koottuja valleja. Vahteristossa ei tiedetty röykkiöstä mitään, enkä sellaista löytänyt Heikelin mainitsemasta paikasta. Seudun yleisen kivisyyden huomioon ottaen, tämän röykkiön kohdalla on saattanut olla myöhemmän ajan kivikasa, johon viittaa paikan sijaintikin korkealla seudulla kaukana vesistöistä.

Ks. peruskartta s. 79

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 06 Topeno (1979)

LOPPI 51

Peruskartta 2042 05 Piilpala

x = 6720 46

y = 2513 89

z = n. 106

(= päärakennuksen koordinaatit)

Hunsala, Salmela

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 9551 vasarakirves, jonka on löytänyt tilallisen poika Viljo Salmela Hunsalan kylän Salmelan tilan Uudenniityn uudismaasta, n. 400 m Salmelan asuinrakennuksesta elokuussa 1932. Kirves löytyi raivaustyössä n. 25 cm:n syvyydestä savimultamaasta. Ostettu Toivo Ojalta 19.9.1932 100 mk:lla.

Yllä olevien tietojen perusteella löytöpaikkaa ei voi määrittää, lisäksi Salmelan talo oli asumaton käydessäni paikalla toukokuussa 1982. Talo on Kuuslammista etelään virtaavan Hunsalanjoen itäpuolella, n. 300 m joesta. Lähettyvillä ei ole muita vesistöjä.

Ks. peruskartta s. 87

- Lisäyksiä:

LOPPI 52

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6722 56-73

y = 2515 25-38

z = 115-120

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Hunsala, Seppälä 1

- rautakautinen röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982:

- RN:o 2:41 Seppälä

Tutkimukset ja löydöt: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 25);
 KM 12771:1-3 rautanaula, piinsirpaleita ja rauta-
kuonaa, jotka Aarni Erä-Esko löysi yhteen röyk-
 kiöön tekemästään koekuopasta inventointimatkal-
 laan Lopelle 1950.

Röykkiöalue sijaitsee Seppälän päärakennuksesta 100-200 m etelä-kaakkoon, pellolla, jota on käytetty ja käytetään edelleenkin laitumena. Se on jäänyt viljelemättä kivikkoisuutensa vuoksi. Allekirjoittaneen käydessä paikalla inventointimatkallaan toukokuussa 1982 paikka oli edelleen koskematon; osittain pellolla on tosin ulkovarasto, mutta siitä ei ole haittaa röykkiöille. Juuri kivikkoisuuden vuoksi röykkiöiden havaitseminen oli erittäin vaikeaa; lisäksi röykkiöt ovat matalia. Erä-Eskon mukaan paikalla on seuraavanlaisia röykkiöitä: 1) ison maakiven päällä ja vieressä tai ympärillä, maan ja pienien kivien sekainen täyte; 2) maan- ja kiviensekainen kumpu, josta kivet ovat näkyvissä vain osittain; 3) yhden tai useamman suuren kiven välikköihin muodostunut maan- täytteinen kiviryhmä. Kaivauslöydöt ovat röykkiöstä, joka on Seppälän uudesta navetasta 100 m kaakkoon.

Ks. peruskartta s.87

- Lisäyksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä, nykyisten löytöjen ja muiden tietojen perusteella ei ole kuitenkaan syytä olettaa, että kyseessä on rautak. röykkiöalue. Kohteen voisi määrittellä sen sijaan seuraavasti: raunioita ja kumpareita, joiden ajoitus ja tarkoitus ovat tuntemattomat. Osittain saattaa olla kyse kuitenkin vanhoista viljelysraunioista. KM 12771:1-3 lienevät hist. ajalta.
 - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 53

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6722 78

y = 2515 25

z = n. 120

(= päärakennuksen koordinaatit)

Hunsala, Seppälä 2

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 3144:1 tasataltta, jonka on löytänyt jyvämies Aug. Antinpoika Hunsalan Seppälän maalta. A.O. Heikelin kautta museoon tullut 16.9.1895.

Esineen löytöpaikka voidaan määrittää vain tilan tarkkuudella. Seppälän talo on Hunsalanjoesta 200 m itään ja Kuuslammista 300 m lounaaseen.

Ks. peruskartta s. 87

- Lisäyksiä:

LOPPI 54

Peruskartat 2042 05 Pilpala osat
A-C, 2042 02 Vuotinainen osat C
ja D sekä 2042 04 Karkkila osat
A ja C
(= Hunsalan kylä)

Hunsala

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2203:719 kourutaltoa, joka on saatu Hunsalan kylästä sepältä.
Löydetty nummesta. S. Wilskmanin lähetys 4.5.1883.

Esineen löytöpaikka voidaan määrittää vain kylän tarkkuudella.

- Lisäyksiä:

LOPPI 55

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6723 12

y = 2515 83

z = n. 105

(= päärakennuksen koordinaatit)

Pilpala, Lättilä

- keskiaikainen (?) löytöpaikka, luokka III

Löydöt: Miekka ja ketjun katkelma, jotka eivät ole tallessa.

Tutkimukset: A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni och september 1895).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 26).

A.O. Heikelin saaman tiedon mukaan Kustaa Lättilän niityltä, läheltä Hunsalanjokea, on löydetty 1850-luvulla metsäpalon jälkeen, tuhkasta, parin kyynärän pituinen miekka ja 2-3 kyynärän pituinen ketju. Löydöt olivat joutuneet sepän käsiin, joka oli takonut ne muiksi esineiksi. Heikel arvelee miekkaa kuulemansa kuvauksen perusteella keskiaikaiseksi. Löytöpaikalta on viety sittemmin mutaa maanparannusaineeksi. Tarkan löytöpaikan määrittäminen on mahdotonta.

Ks. peruskartta s. 87

- Lisäyksiä:

LOPPI 56

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6723 53-64

y = 2525 64-74

z = 102,5-105

(= löytöalueen koordinaatit)

Pilpala, Hyrry 1

- kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Sirkka Anttila ja Sirkka Alen
Laivastok. 6-10 D 37, Helsinki 16

- RN:o 3:43 Hyrry

Löydöt: KM 21724:1 pii-iskos
KM 21724:2-3 kvartsi-kaapimia 2 kpl
KM 21724:4 kvartsi-iskoksia 24 kpl
KM 21724:5 palanutta luuta 1 kpl

Löydöt keräsi Jyri Saukkonen Kuuslammin koillisrannalta, n. 400 m länsi-lounaaseen Hyrryn talosta, inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982.

Paikka on melko tasaista hiekkaperäistä peltoa. Peruskartalle merkityn löytöalueen keskellä on n. 20 m leveä painanne, jossa oli enemmän ruokamultaa kuin muualla ja josta löytyi vain yksi kvartsi-iskos. Löytöalueita oli käytännössä siis kaksi, joista toinen peruskartalle merkityn alueen pohjois- ja toinen eteläpäässä.

Valokuvat: Kuva 24 (f. 56963-964).

Diat: 6375.

Ks. peruskartta s.87

- Lisäyksiä:

LOPPI 57

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6723 69

y = 2526 06

z = n. 119

(= päärakennuksen koordinaatit)

Pilpala, Hyrry 2

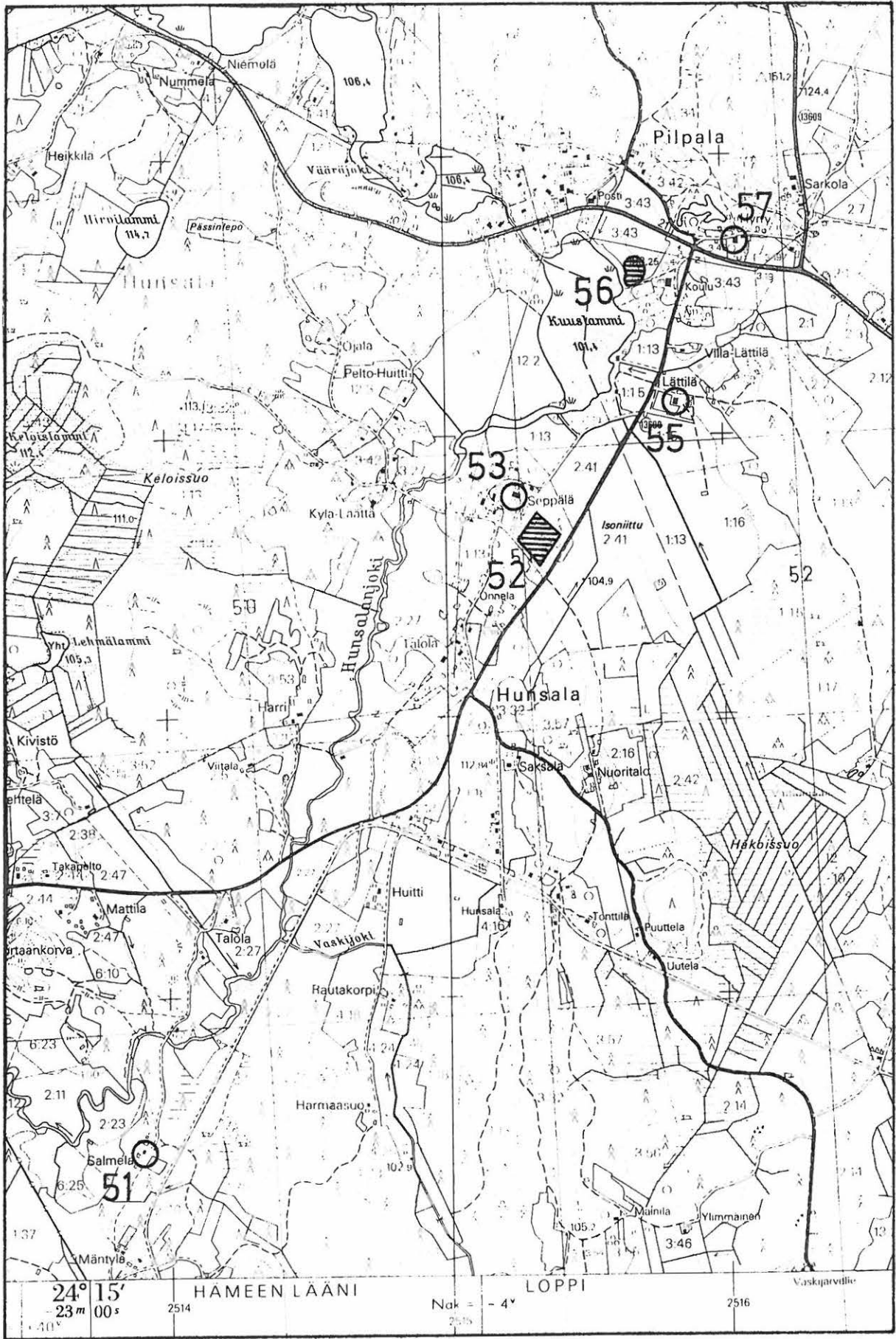
- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 5846:2 kourutaltoa, jonka on löytänyt Pilpalan kylän Suontaus-
tan talon itsellinen Kustaa Telin Pilpalan kylän Hyrryn talon
Eljaksen aro -nimisen pellon valtaojaa kaivettaessa v. 1900.
Esine oli kuuden korttelin syvyydessä kovassa pohjahiekassa.
Mikael Salmisen lähetys, lunastettu 23.6.1911.

Käydessäni Hyrryn talossa toukokuussa 1982, paikka oli asumattomana,
joten löytöpaikan selvitys ei ollut mahdollista. Talo sijaitsee
Kuuslammista ja kivikautisesta asuinpaikasta Loppi 56:sta 400 m itä-
koilliseen.

Ks. peruskartta s. 87

- Lisäyksiä:

6724

6723

6722

6721

6720

Ote peruskartasta 2042 05 Pilpala (1979).

LOPPI 58

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6726 35

y = 2516 87

z = n. 143

(= löytöpaikan koordinaatit)

Pilpala, Maatraiva 1

- kivikautinen asuinpaikka (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Jaakko Koski
12750 Pilpala

- RN:o 6:18 Laurila

Löydöt: KM 21725 kvartsi-iskos, jonka Jyri Saukkonen löysi inventointi-
matkallaan Lopelle lokakuussa 1982 Maatraivanmäen lounaispuolelta,
Laurilan talosta 160 m länteen.

Löytöpaikka on korkealla kukkulalla sijaitsevalla pelloilla, kahden kuk-
kulan laen välisessä matalassa notkelmassa. Löytökohdalla oli niin run-
saasti ruokamultaa, ettei hiekkaa ollut näkyvissä, vaikka pelto oli muuten
hiekkaperäinen.

Ks. peruskartta s. 90

- Lisäyksiä:

LOPPI 59

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6726 22

y = 2517 02

z = n. 135

(= löytöpaikan koordinaatit)

Pilpala, Maatraiva 2

- kivikautinen asuinpaikka (?), luokka II

Maanomistaja 1982: Jukka Alho
12750 Pilpala

- RN:o 6:12 Keskitalo

Löydöt: KM 21726:1-2 pii-iskos ja kvartsi-iskos, jotka Jyri Saukkonen löysi inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982 Maatraivanmäen eteläpuolelta, Laurilan talosta 150 etelään.

Löytöpaikka on hiekkaperäinen pelto, joka sijaitsee mäenkielekkellä. Maasto laskeutuu jyrkästi muualle paitsi pohjoiseen ja koilliseen.

Valokuvat: f. 56965.

Diat: 6376.

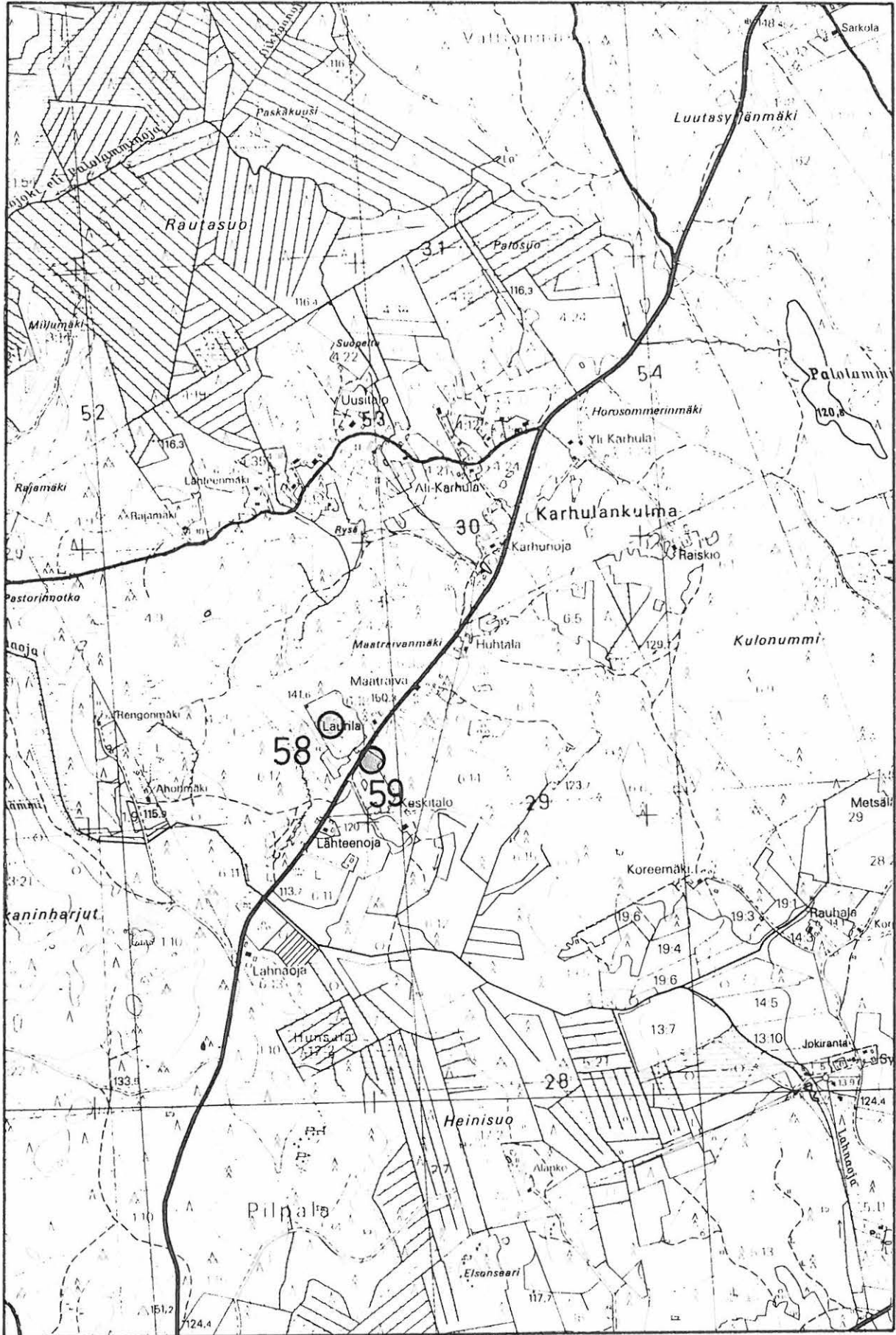
Ks. peruskartta s. 90

- Lisäyksiä: Alanumerolla 1 luetteloitu pii-iskos on väriltään hyvin vaaleanharmaa ja se tuskin on esihist. ajalta. Kyseessä on mahdollisesti siru hist. ajan tulus- tai pyssypiistä tai jostain muusta piintaisesta aineksestä. - J. Saukkonen 30.10.1987.

2516

2527

2528

6728

6727

6726

6725

Ote peruskartasta 2042 95 Pilpala (1979).

LOPPI 60

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6724 74-84

y = 2513 68-77

z = n. 125-130

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Teväntö, Terri 1-11

- rautakautinen röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982: Armas Tammisalo
12750 Pilpala

- RN:o 1:60 Terri

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 28, raunioalue T).

Röykkiöt ovat Terrin päärakennuksesta itä-kaakkoon, n. 10-20 m talosta, suurimmaksi osaksi talon pihamaalla. Erä-Eskon mukaan alueella on suuri joukko röykkiöitä ja kumpuja. Hänen inventointikertomuksensa karttaliitteeseen on merkitty 12 röykkiötä, joista etelänpuoleiset ovat tämän kohteen röykkiöitä ja pohjoisimmat kohteet Loppi 61:n röykkiöitä. Allekirjoittanut havaitsi paikalla toukokuussa 1982 seuraavat röykkiöt:

Röykkiö 1: Koko 2,5 x 2,3 m ja korkeus 40-50 cm. Kokonaan sammaleen ja heinän peitossa. Ryhmän pohjoisin röykkiö.

R 2: Koko 2,5 x 1,2 m, korkeus 20-25 cm. Lähes täysin turpeen ja heinän peitossa. Sijaitsee edellisestä 10 m etelään.

R 3: Koko 3 x 3 m, korkeus 40 cm. Kivet suurimmaksi osaksi paljaana ja kivien koko keskimäärin n. 20-25 cm. Sijaitsee edellisestä 10 m etelä-lounaaseen.

R 4: Koko 3 x 2 m. Keskellä röykkiötä kookas maakivi, jonka korkeus 60 cm. Sijaitsee edellisestä 9 m etelä-lounaaseen.

R 5: Koko 2 x 1 m, korkeus 20-30 cm. Kivet hieman sammaleen peitossa. Sijaitsee edellisestä 10 m etelään.

R 6: Koko 3 x 2,5 m, korkeus 60 cm. Kivien päällä vain hieman sammalta, kivien koko 20-50 cm. Sijaitsee edellisestä 8 m koilliseen.

- R 7: Koko 2,5 x 2,5 m, korkeus 20-40 cm. Vain hieman sammalta kivien päällä, kivien koko 20-40 cm. Sijaitsee edellisestä 9 m itä-kaakkoon.
- R 8: Koko 1,5 x 1,5 m, korkeus 1 m. Kekomainen. Kasattu puoliksi ison, kiinteään maakiven päälle. Vain hieman sammaleen peitossa.
- R 9: Koko 3 x 2 m, korkeus 20-50 cm. Kivien päällä hieman sammalta, kivien koko 20-50 cm. Sijaitsee edellisestä 5 m etelä-kaakkoon.
- R 10: Koko 3 x 3 m, korkeus 40-80 cm. Vain hieman sammalta kivien päällä. Sijaitsee r:stä 5 8 m lounaaseen.
- R 11: Koko 2 x 2 m, korkeus 40 cm. Täysin villiintyneiden marjapensaiden peitossa. Sijaitsee r:stä 4 6 m länteen.

Erä-Eskon mukaan osa raunioalueen T röykkiöistä on selvästi peltoraunioita, mutta useat ovat hautakummun näköisiä. Mielestäni kaikkia on pidettävä mahdollisina muinaisjäännöksinä; röykkiöiden luonnetta ei voi päätellä varmasti ulkonäön perusteella.

Valokuvat: Kuva 25 (f. 56966) ja Kuva 26 (f. 56967).

Diat: 6377-79

Ks. peruskarttaa s.108 ja yleiskarttaluonnosta s. 93

- Lisäyksiä: Sivulla 91 olevasta kohteen määrittämisestä huolimatta ei ole syytä olettaa, että röykkiöt olisivat rautak. (hauta)röykkiöitä. Ulkonäön perusteella ne lienevät lähinnä vanhoja viljelysraunioita, vaikka edellä sanotaankin, että luonnetta ei voi päätellä varmasti ulkonäön perusteella.

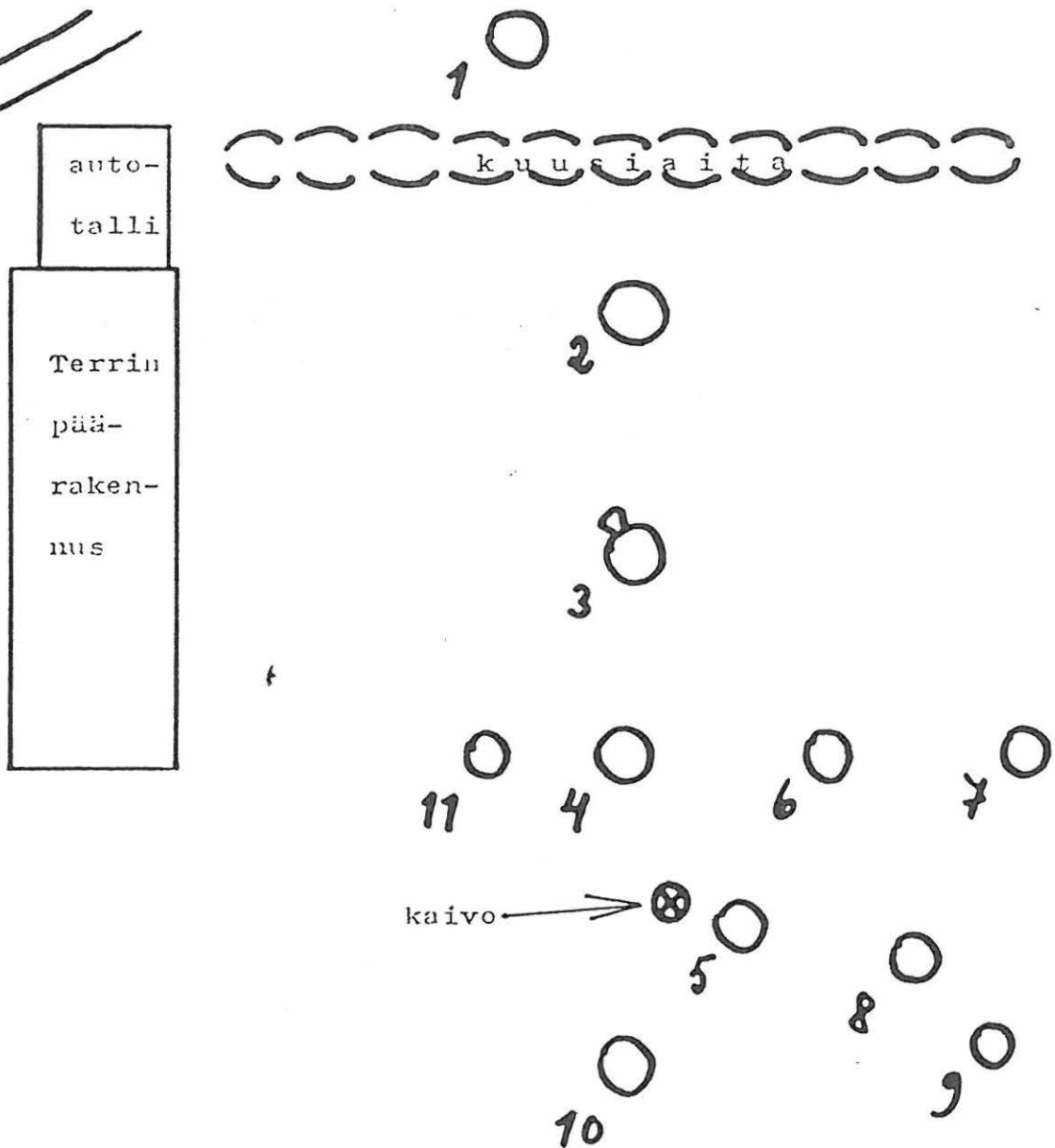
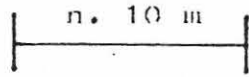
- J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI TEVÄNTÖ TERRI

- rökkiöt 1 - 11

Yleiskarttaluonnos, ei mittakaavaan

Piirtänyt Jyri Saukkonen 1982

LOPPI 61

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6724 80-87

y = 2513 81-89

z = n. 117-123

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Teväntö, Terri 12-21

- rautakautinen (?) röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982: Sulo Rantanen
12750 Pilpala

- RN:o 2:22 Rantala

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 28, raunioalue T).

Röykkiöt ovat kohteesta Loppi 60 n. 100-200 m itä-koilliseen, jyrkällä Teväntöä kohti laskevalla rinteellä. Nämä röykkiöt ovat pohjoispuoliset Erä-Eskon inventointikertomuksen karttaliitteeseen XI merkityistä röykkiöistä. Allekirjoittanut havaitsi paikalla seuraavat 10 röykkiötä inventointimatallaan toukokuussa 1982:

Röykkiö 12: Koko 3 x 2,5 m, korkeus 30-40 cm. Rakenne hajanainen, näyttää koostuvan pääasiassa muutamista kookkaista kivistä. Ryhmän läntisin ja hieman erillään muista.

R 13: Koko 2,5 x 1 m, korkeus 30 cm. Täysin kasvillisuuden peitossa. Sijaitsee edellisestä 25 m pohjois-koilliseen, jyrkällä rinteenkohdalla.

R 14: Koko 2 x 2 m, korkeus 25 cm. Keskellä kivetön kohta. Sijaitsee edellisestä 8 m itä-kaakkoon, jyrkällä rinteenkohdalla.

R 15: Kahden kiinteän maakiven välissä kivikasautuma, jonka koko 80 x 80 cm ja korkeus 20-40 cm. Sijaitsee edellisestä 9 m pohjois-koilliseen.

R 16: Koko 3,5 x 2,5 m, korkeus 60 cm. Tehty parin kolmen kiinteän maakiven väliin ja osittain päällekin. Kivet röykkiössä kookkaita, halkaisija jopa 60 cm. Sijaitsee edellisestä 10 m etelään.

- R 17: 1 x 1 m, korkeus 30 cm. Sijaitsee r:stä 15 muutama metri kaakkoon, jyrkällä kohdalla rinnettä.
- R 18: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 40 cm. Tehty kahden kiinteän maakiven väliin. Sijaitsee edellisestä n. 10 m.
- R 19: Koko 1 x 1 m, korkeus 40 cm. Täysin turpeen peitossa. Sijaitsee edellisestä 8 m pohjois-koilliseen.
- R 20: Koko 1 x 1 m, korkeus 30 cm. Sijaitsee edellisestä 7 m luoteeseen.
- R 21: Koko 2,5 x 2,5 m, korkeus 30 cm. Täysin kasvillisuuden peitossa. Sijaitsee edellisestä 20 m pohjoiseen.

Luetellut röykkiöt vaikuttavat suureksi osaksi peltoraunioilta, varsinkin kaikkein pienimmät. Lisäksi ne sijaitsevat melko jyrkällä rinteellä. Joukossa saattaa olla kuitenkin myös hautaröykkiöitä.

Ks. peruskarttaa s. 108 ja yleiskarttaluonnosta s. 96

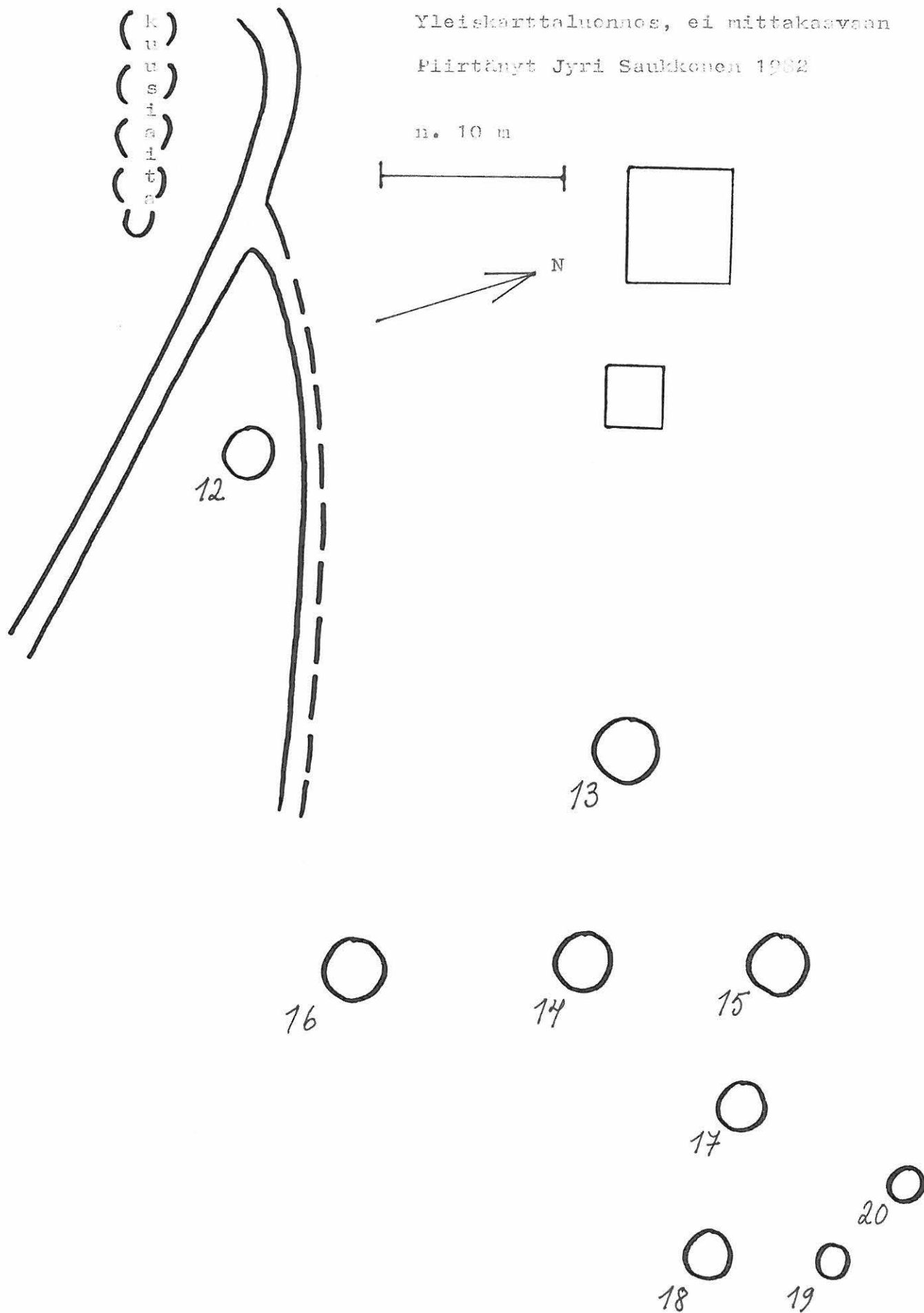
- Lisäyksiä: Huolimatta s:lla 94 olevasta kohteen määrittämisestä ja yllä olevasta oletuksesta, ainakaan nykyisten tietojen perusteella ei ole syytä olettaa, että röykkiöt tai edes osa niistä olisivat rautak. (hauta)röykkiöitä. Ne lienevät kaikki vanhoja viljelysraunioita. - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI TEVÄNTÖ TIIRI

- rökkiöt 12 - 20

Yleiskarttaluonnos, ei mittakaavaan

Piirtänyt Jyri Saukkonen 1982

LOPPI 62

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6724 87-93

y = 2513 65-71

z = n. 135-137

(= rökkiöalueen koordinaatit)

Teväntö, Terri 22-27

- rautakautisia rökkiöitä, luokka II

Maanomistajat 1982: Tauno Toivonen
12750 Pilpala

?

- RN:o 1:34

- RN:o 2:09

Jyri Saukkonen löysi rökkiöt tarkastaessaan Terrin aluetta inventointi-
matkallaan Lopelle toukokuussa 1982. Rökkiöt ovat metsässä, Loppi 60:sta
n. 150 m ~~länsi~~^{pohjois}-luoteeseen ja ne ovat seuraavanlaisia:

Rökkiö 22: Koko 3 x 2,5 m, korkeus 25-50 cm, kivien koko 10-40 cm. Osin
sammaleen peittämä. Ladottu laakean kallion toiseen päähän;
kiviä levitetty hieman rökkiöstä kalliolle. Ryhmän eteläisin
rökkiö ja sijaitsee muutaman metrin pohjoiseen peruskartal-
le merkityn rökkiöalueen eteläpuolella olevasta tienristeyk-
sestä.

R 23: Koko 1,5 x 1,5 m, korkeus 10-25 cm. Koostuu pääosin muutamasta
hajanaisesta, osittain sammaleen peitossa olevasta kivistä.
Sijaitsee edellisestä 10 m pohjoiseen.

R 24: Koko 1 x 1 m, korkeus 50 cm. Kasattu 1,5 x 1,5 m suuruisen
kiinteän maakiven kylkeä vasten. Tämän vastakkaisella puolel-
la myös muutamia kiviä. Sijaitsee edellistä 10 m pohjoiseen.

R 25: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 40 cm. Kivien koko 20-60 cm. Muoto
epämääräinen, lähinnä ehkä kolmio. Sijaitsee edellisestä
7 m itään.

R 26: Koko 3,5 x 2 m, korkeus 70 cm. Vain hieman sammalta kivien
päällä. Sijaitsee edellisestä 8 m etelään.

R 27: Koko 3 x 2,5 m, korkeus 40 cm. Tehty laakealle kalliolle. Näyttää selvästi myöhemmin pengotulta, koska kivet ovat hajallaan. Röykkiön ympärillä kallion pinnalla kerros nyrkin-kokoisia kiviä muutaman neliömetrin alalla, joukossa jokunen isompikin kivi. Muutaman metrin päässä röykkiöstä on kallion rinne ja täällä on paljon kiviä, jotka on nähtävästi heitetty sinne, mahdollisesti juuri kyseisestä röykkiöstä. Sijaitsee r:stä 25 15 m itään.

R 24 poikkeaa muista pienen kokonsa vuoksi. Muut röykkiöt voivat olla hautaröykkiöitä ulkonäöstä päätellen.

Valokuvat: Kuva 27 (f. 56968).

Diat: 6380, 6381.

Ks. peruskartta s. 108

- Lisäyksiä: Huolimatta s:lla 97 olevasta kohteen määrittämisestä rautakautisiksi röykkiöiksi, ei ole kuitenkaan syytä olettaa, että röykkiöt olisivat rautakautisia (hauta)röykkiöitä. Ja vastoin kuin yllä sanotaan, röykkiöt ovat ulkonäöstä päätellen lähinnä vanhoja viljelysraunioita. - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 63

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6724 92-99

y = 2513 57-64

z = n. 140-145

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Teväntö, Terri 28-32

- rautakautinen röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982: Tauno Toivonen
12750 Pilpala

- RN:o 1:34 Jokiranta

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 28:5).

Erä-Eskon mukaan Terrin asuinrakennuksesta 200 m luoteeseen on kolme maan- ja kivensekaista kumpua. Erä-Esko kaivoi yhtä näistä, muttei tavannut löytöjä. Allekirjoittanut havaitsi paikalla seuraavat viisi röykkiötä inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982:

Röykkiö 28: Koko 3,5 x 2,5 m, korkeus 30-40 cm. Keskellä röykkiötä laaja kuoppa, jonka koko 2 x 2 m. Ryhmän eteläisin röykkiö, sijaitsee rinteellä, metsittymässä olevan niityn vieressä. Röykkiön eteläpuolella rivissä joitakin kookkaita kiviä.

R 29: Koko 1,5 x 1 m, korkeus 20-30 cm. Koottu kookkaan (1 x 1,3 m) kiinteän maakiven länsipuolelle. Röykkiön vastakkaisella puolella edellistä pienempi maakivi. Sijaitsee edellisestä 10 m pohjoiseen.

R 30: Koko 3,5 x 2 m, korkeus 20-30 cm. Kivien päällä vain hieman sammalta. Koottu neljän kiinteän maakiven keskelle. Sijaitsee aivan edellisen koillispuolella.

R 31: Koko 1,2 x 1,2 m, korkeus 20 cm. Suurimmaksi osaksi sammaleen peitossa; vain pari kolme n. 50 cm:n kokoista kiveä näkyvissä. Sijaitsee edellisestä 12 m länteen.

R 32: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 50 cm. Kivien koko 20-40 cm. Sijaitsee edellisestä 10 m pohjoiseen.

Röykkiöt voivat hyvinkin olla hautaröykkiöitä ulkonäöstä päätellen.

Valokuvat: -

Diat: 6382, 6383.

Ks. peruskartta s. 108

- Lisäyksiä: Huolimatta s:lla 99 olevasta kohteen määrittämisestä rautak. röykkiöiksi, ei ole syytä olettaa, että röykkiöt olisivat rautak. (hauta)röykkiöitä. Ja vastoin kuin yllä sanotaan, röykkiöt ovat ulkonäöstä päätellen lähinnä vanhoja viljelysröykkiöitä. - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 64

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6725 06

y = 2514 04

z = n. 106

(= löytöpaikan koordinaatit)

Teväntö, Järvipelto 1

- kivikautinen asuinpaikka (?), luokka II

Löydöt: KM 21727 kvartsi-iskos, jonka Jyri Saukkonen löysi Tevännön luoteisrannalta inventointimatallaan toukokuussa 1982.

Iskos oli aivan vesirajassa. Rannasta näki, että vesi oli poikkeuksellisen alhaalla löytöaikaan; samaan viittaa myös iskoksen 'puhtaus', ts. se on ollut pitkän aikaa vedessä. Maaperä oli hiekkaa. On mahdollista, että iskos on peräisin rantatörmän päältä, n. 1,5 - 2 m korkeammalta. Tähän on rakennettu - ilmeisesti melko hiljakkoin - kaksi kesähuvilaa, jolloin paikalta on siirretty pois maata. Tässä yhteydessä iskos on voinut joutua veteen, mikäli paikalla on asuinpaikka. Mielestäni huviloiden kohdalla ei pitäisi sallia enää rakentamista ennen kuin on saatu varmuus, onko siinä asuinpaikka vai ei.

Valokuvat: Kuva 28 (f. 56969).

Diat: 6384.

Ks. peruskartta s. 108

- Lisäyksiä:

LOPPI 65

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6725 18

y = 2513 98

z = n. 113

(= röykkiön koordinaatit)

Teväntö, Järvipelto 2

- rautakautinen röykkiö, luokka II

Maanomistaja 1982:

- RN:o 2:108

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 28: Rantanen).

Röykkiö on Erä-Eskon inventointikertomuksen karttaliitteen n:o 2 ja sijaitsee Järvipellon talosta n. 120 m itä-koilliseen. Röykkiön koko on 3 x 2,5 m ja korkeus 35 - 40 cm. Se on ladottu kookkaista kivistä ja on kasvillisuuden peitossa.

Erä-Eskon karttaliitteen loput röykkiöt (nrot 1, 3 ja 4) eivät ole jäljellä enää. N:o 1:n kohdalle on tehty pieni mökki eikä röykkiöstä näkynyt merkkejä. N:o 3:n paikalle on tehty kaksi kesähuvilaa, eikä röykkiötä ollut jäljellä. N:o 4 on ollut Järvipellon pihan tienoilla, mutta siitäkään ei näkynyt merkkiäkään. Talonväkikään ei tietänyt röykkiöistä mitään.

Ks. peruskartta s.108

- Lisäyksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä, ei ole kuitenkaan syytä olettaa, että kyseessä olisi rautak. (hauta)röykkiö. Sen sijaan kohde voidaan määrittää kiviröykkiöksi, jonka ajoitus ja tarkoitus ovat toistaiseksi tuntemattomat, mutta joka voi olla esim. vanha viljelysraunio.
- J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 66

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6726 76-88

y = 2513 87-99

z = n. 128

(= Huisulinna koordinaatit)

Teväntö, Huisulinna

- rautakautinen linnavuori (?), luokka II (I)

Maanomistaja 1982: Yhtymä Aili Nikander kp. ja Lauri Nikander
12750 Pilpala

- RN:o 3:63 Aittomäki

Tutkimukset: Jouko Voionmaa 1935, Hämeen muinaislinnoja I. Etelä-
Hämeen muinaislinnoja. Stipendiaattikertomus. (s. 48).
Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 29).

Kuten yllä olevissa tutkimuksissa sanotaan, Huisulinnalla ei ole näkyvissä merkkejä varustuksista. Hyvän sijaintinsa ja jyrkkien rinteidensä vuoksi paikkaa on kuitenkin pidettävä mahdollisena linnavuorena. Huisulinna sijaitsee Lauhuan lammen ja Sakarajärven Urolahden välisellä 300 m leveällä kannaksella.

Ks. peruskartta s. 108

- Lisäyksiä:

LOPPI 67

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6727 18-28

y = 2513 55-65

z = n. 115

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Teväntö, Aittomäki 1-4

- rautakautinen röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982: Yhtymä Aili Nikander kp. ja Lauri Nikander
12750 Pilpala

- RN:o 3:63 Aittomäki

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 30).

Erä-Eskon mukaan Sakarajärven itärannalla, Aittomäen peltojen läntisimmässä osassa, on muutamia röykkiöitä. Erä-Eskon inventointikertomuksen liitteenä olevaan karttaan niitä on merkitty kolme. Allekirjoittanut havaitsi neljä röykkiötä n. 100 m Aittomäen päärakennuksesta koilliseen inventointimatallaan toukokuussa 1982:

Röykkiö 1: Pahoin pengottu, koko ollut ehkä 3 x 3 m ja korkeus 20-40 cm. Turpeen ja aluskasvillisuuden peitossa. Ryhmän eteläisin.

Röykkiö 2: Koko 2,5 x 1,5 m, korkeus 20-25 cm. Rakenne hajanainen. Röykkiön päällä kasvaa kolme koivua, jotka ovat hieman vahingoittaneet röykkiötä. Sijaitsee edellisestä n. 20 m pohjois-luoteeseen.

Röykkiö 3: Koko 2,5 x 3,5 m, korkeus 50 cm. Kivet lähes paljaita kasvillisuudesta ja kivien koko jopa lähes 60 cm. Röykkiön toisessa päässä kookas maakivi. Erä-Esko tehnyt tähän röykkiöön löydöttömän koekuopan inventointimatallaan 1950. Sijaitsee edellisestä n. 20 m luoteeseen.

Röykkiö 4: Koko 2,5 x 1,2 m, korkeus 20 cm. Kivet ohuen sammaleen peitossa. Vieressä muutamia kiviä hieman hajallaan ja ne lienevät peräisin r:stä 4 tai sitten paikalla on ollut toinen, hajoitettu röykkiö.

Valokuvat: f. 56970-971.

Diat: 6385-89.

Ks. peruskartta s. 108

- Lisäyksiä: Huolimatta s:lla 104 olevasta kohteen määrittäyksestä rautak. röykkiöalueeksi, ei ole syytä olettaa, että röykkiöt olisivat rautak. (hauta)röykkiöitä. Sen sijaan röykkiöt voivat olla vanhoja viljelysraunioita.
- J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 68

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6726 99

y = 2513 59

z = 115

(= röykkiön koordinaatit)

Teväntö, Aittomäki 5

- rautakautinen röykkiö, luokka II

Maanomistaja 1982: Yhtymä Aili Nikander kp. ja Lauri Nikander
12750 Pilpala

- RN:o 3:63 Aittomäki

Röykkiön löysi Jyri Saukkonen inventointimatallaan Lopelle toukokuussa 1982. Se sijaitsee Aittomäen talosta 200 m etelä-kaakkoon, muutama metri länteen metsäautotiestä. Röykkiön koko on 3,5 x 3,5 m ja korkeus 50-60 cm. Se on täysin turpeen peittämä ja sen vieressä on muutamia isoja, ihmiskäsin lohkottuja kiviä.

Valokuvat: -

Diat: 6390.

Ks. peruskartta s.108

- Lisäyksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä, ei ole mitään erikoista syytä olettaa, että röykkiö olisi rautak. (hauta)röykkiö. Sen sijaan se voidaan, ainakin toistaiseksi, määrittää kivistä röykkiöksi, jonka ajoitus ja tarkoitus ovat tuntemattomat. - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 69

Peruskartta 2042 05 Piilpala

x = 6727 18

y = 2513 54

z = 117,5

(= päärakennuksen koordinaatit)

Teväntö, Aittoniemi

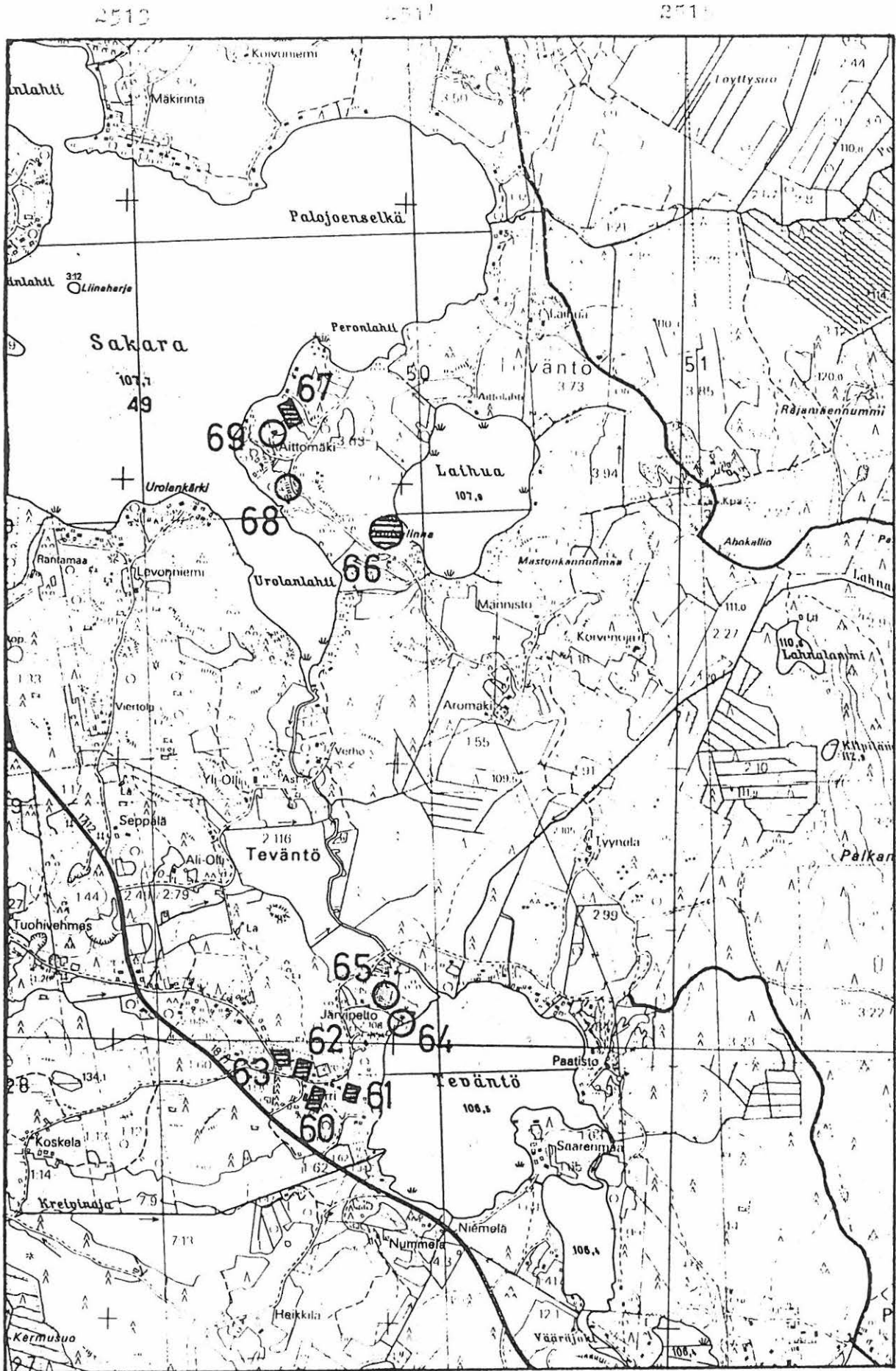
- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 3582 tasataltta, jonka on löytänyt Kustaa Mäensyrjä Aittoniemen (nykyisin Aittomäki) maalta, vanhalta talon tontin paikalta. Esine löytyi jalan syvyydestä ojaa kaivettaessa. Maitteri Julius Ailion lahja SMY:lle 20.8.1898.

Aittoniemen talossa ei osattu sanoa, missä mainittu vanha talon tontti on sijainnut allekirjoittaneen tiedustellessa asiaa inventointimatkaltaan toukokuussa 1982. Tarkka löytöpaikka jää siis selvittämättä.

Ks. peruskartta s. 108

- Lisäyksiä:

Ote perustekniikan kartasta (1:10000).

LOPPI 70

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6724 20

y = 2511 10

z = n. 144

(= löytöpaikan oletetut koordinaatit)

Hunsala, Syrjälä

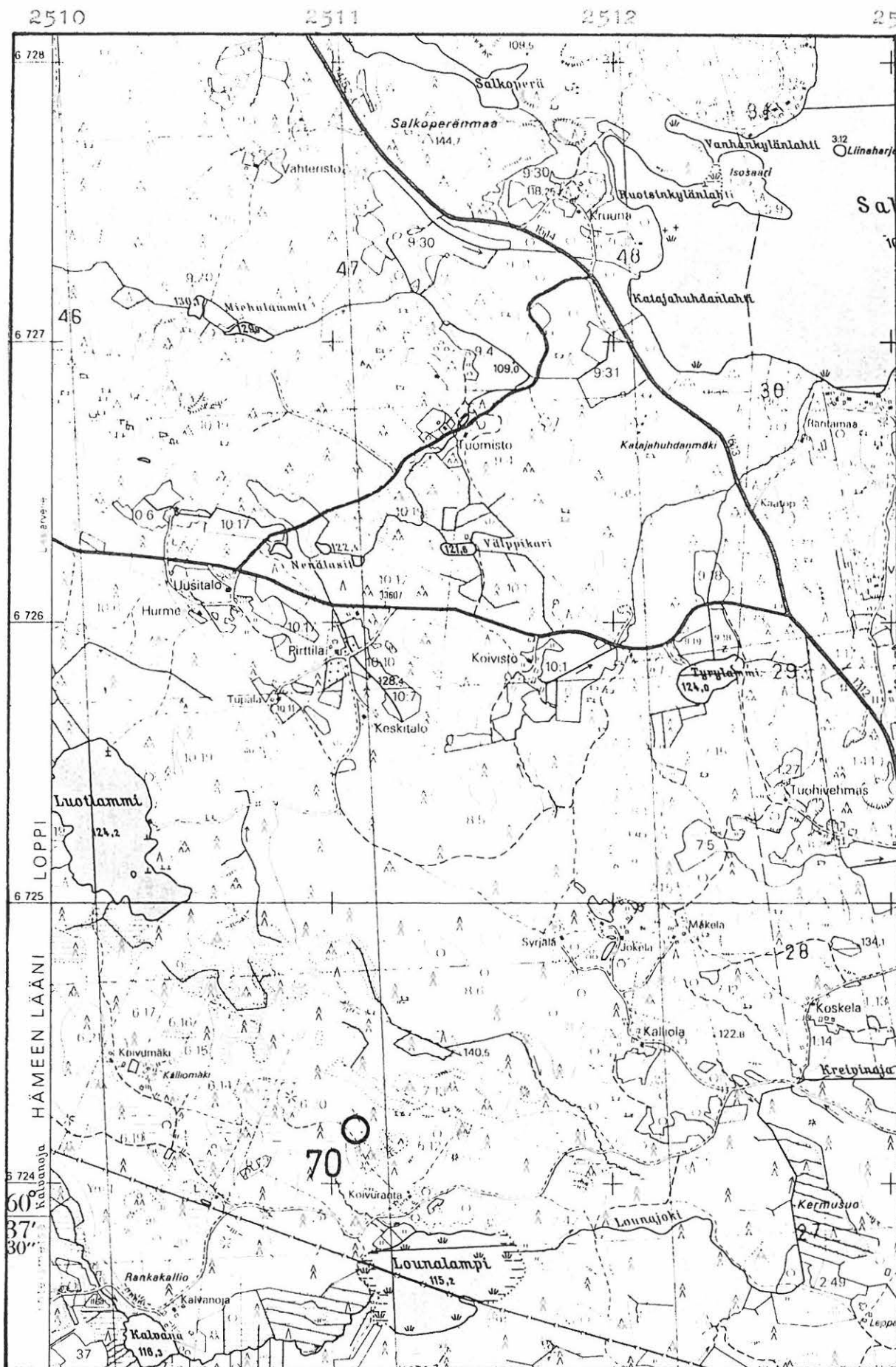
- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 5846:3 kivitaltta, jonka on löytänyt työmies J. Salin Pilpalan kylän Hyrryn talon metsämaalta, n. 1 km Syrjälän töllistä lounaaseen v. 1906. Esine löytyi Salinin halkoessa aidaksia; tällöin aidaksen pää koukkasi esineen maasta esille. Mikael Salmisen lähetys, lunastettu 23.6.1911.

Pilpalan kylästä en tiedä Syrjä -nimistä paikkaa, mutta sellainen on Hunsalan kylässä n. 4,5 km Hyrryn talosta länsi-luoteeseen. Jos tätä taloa pidetään löytötiedoissa mainittuna Syrjälän töllinä, löytöpaikka olisi umpimetsässä, n. 400 m Lounalammesta ja Karkkilan ja Lopen välistä rajasta pohjoiseen. Alue kuuluu Syrjälän talon maihin. Löytöpaikkaa ei voida kuitenkaan pitää varmana.

Ks. peruskartta s. 110

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 05 Piilpala (1979).

LOPPI 71

Peruskartta 2042 02 Vuotinainen

x = 6724 87

y = 2507 37

z = n. 160

(= Yli-Paaston mäen koordinaatit)

Salo, Yli-Paasto

- rautakautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 10088 rautainen keihäänkärki, jonka on löytänyt Yli-Paaston talon isäntä kynnöksestä, tehdessään peltoa paikkaan, joka on lähellä Siikalan kylän rajaa. Esine on ostettu A. Hjerpeltä 75 mk:lla 11.7.1935.

Tutkimukset: Jorma Leppäaho 1936, tarkastus (ei tarkastuskertomusta, ainoastaan lyhyt maininta käynnistä löytöpaikalla pääluettelossa).

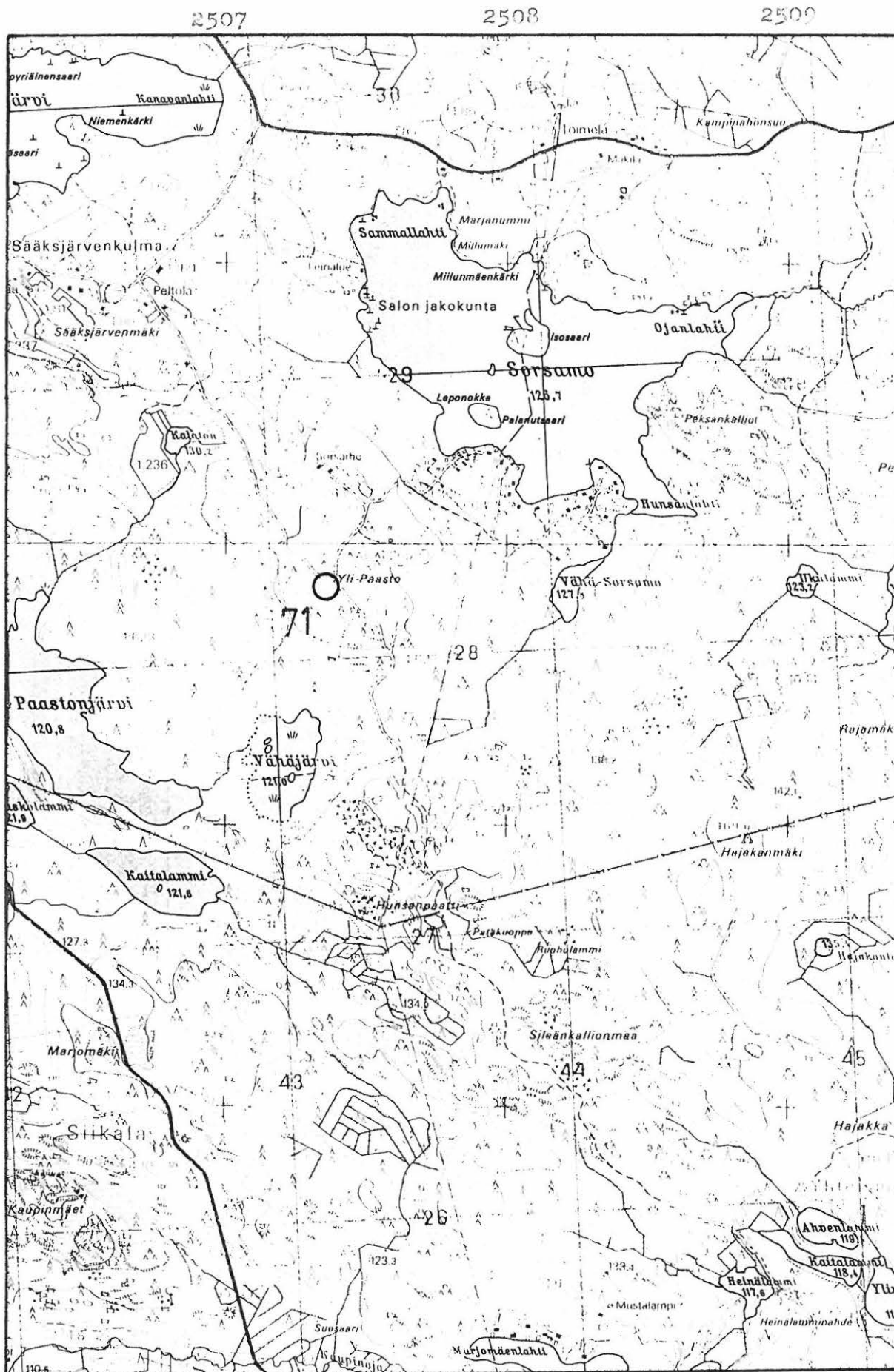
Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 33).

Jorma Leppäaho ei havainnut paikalla mitään kalmistoon viittaavaa tarkastuksessaan. Esineen tarkan löytöpaikan määrittely ei ole enää mahdollista. Yli-Paaston taloa ei ole jäljellä, mutta samanniminen mäki on peruskartalla.

Jorma Leppäaho ei havainnut paikalla mitään kalmistoon viittaavaa tarkastuksessaan. Yli-Paaston taloa ei ole jäljellä, mutta samanniminen mäki on peruskartalla. Löytötiedoissa mainittu Siikalan kylä on Karkkilan puolella, Yli-Paastosta n. 1 km etelään ja lounaaseen; löytöpaikka on siis jossain tällä suunnalla, mutta sen tarkka määrittely on mahdotonta.

Ks. peruskartta s. 112

- Lisäyksiä:

6726

6725

6724

6723

Ote peruskartasta 2042 O2 Vuotinen (1979).

LOPPI 72

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6727 43

y = 2511 92

z = 115

(= röykkiön 1 koordinaatit)

Hunsala, Kruuna 1-2

- kaksi rautakautista (?) röykkiötä, luokka II

Maanomistajat 1982:

Röykkiö 1:

Ritva Laatto
12750 Pilpala
- RN:o 9:30 Kruuna

Röykkiö 2:

Pekka Putkonen
Tiilimäki 21, Helsinki 33
- RN:o 9:31 Klaava

Löydöt: -Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 27).

Erä-Esko kirjoittaa inventointikertomuksessaan: "Ruotsin talon lähetyvillä, sekä Sakarajärven puolella, on muutamia maakumpuja ja kiviröykkiöitä, joita kaivaessani ei kuitenkaan tavannut mitään merkillepantavaa". Ruotsin talo on nykyiseltä nimeltään Kruuna. Talossa ei tiedetty röykkiöistä mitään käydessäni paikalla toukokuussa 1982; tarkastaessani talon ympäristöä löysin kuitenkin seuraavat kaksi röykkiötä:

Röykkiö 1: Koko 3 x 2,5 m, korkeus 40 cm. Täysin turpeen ja heinän peitossa. Sijaitsee 60 m Kruunan talosta kaakkoon, aivan taloon vievän tien itäpuolella, niityn laidassa.

Röykkiö 2: Muoto kolmiomainen, koko 2 x 2 x 1,5 m, korkeus 40 cm. Paikoin hieman sammaleen peitossa, mutta kivet näkyvissä valtaosin. Sijaitsee röykkiöstä 1 50 m itä-kaakkoon, metsäisen mäennyppylän laella, n. 5 m röykkiötä 1 korkeammalla. Vaikutti suht. nuorelta.

Valokuvat: Kuvat 29 (f. 56972) ja 30 (f. 56973).Diat: 6391-93.

Ks. peruskartta s. 116

- Lisäksiä: Huolimatta yllä olevasta kohteen määrittämisestä, ei ole syytä olettaa, edes varauksellisesti, että röykkiöt olisivat rautak. (hauta)röykkiöitä. Ne on varmintamäärättävä vain röykkiöiksi, joiden ajoitus ja tarkoitus ovat tuntemattomat. - J. Saukkonen 30. 10.1987.

ks. sähk. sivua

(LOPPI 72)

- Lisäyksiä (jatkoa):

Röykkiön 2 koordinaatit ovat:

x= 6727 42

y= 2511 98

z= n. 120

LOPPI 73

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6727 84

y = 2511 66

z = n. 110

(= röykkiön oletetut koordinaatit)

Hunsala, Salkoperä

- tuhottu röykkiö, luokka III

Löydöt: -

Tutkimukset: Heikki Heikelin valokuva Pl.M. 52 top. arkistossa (1895).
Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 27).

Heikelin valokuvassa on teksti: "Aherrus, Punelianjärven Salkoperinlahden rannalla". Kuvasta päätellen röykkiö on pyöreä, halkaisijaltaan 3 m ja korkeudeltaan liki 1,5 m ja koottu pelkistä kivistä. Erä-Esko ei anna röykkiöstä lisätietoja. Allekirjoittanut yritti etsiä röykkiötä inventointimatallaan toukokuussa 1982 kaksikin kertaa, mutta tuloksetta. Heikelin valokuvasta, jossa näkyy Salkoperinlahden rantoja, voi määritellä kuitenkin melko tarkoin röykkiön sijainnin. Olettamalleni paikalle on n. 1980 rakennettu tie (ei merkitty peruskartalle) ja tätä tehtäessä jouduttu louhimaan muun muassa kalliota aivan rannan tuntumassa. Röykkiö on saattanut tuhoutua tässä työssä.

Ks. peruskartta s. 116

- Lisäyksiä:

LOPPI 74

Peruskartta 2042 05 Pilpala

x = 6728 55-62

y = 2512 36-63

z = n. 109

(= löytöalueen koordinaatit)

Teväntö, Jokila

- kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Vantaan kaupunki

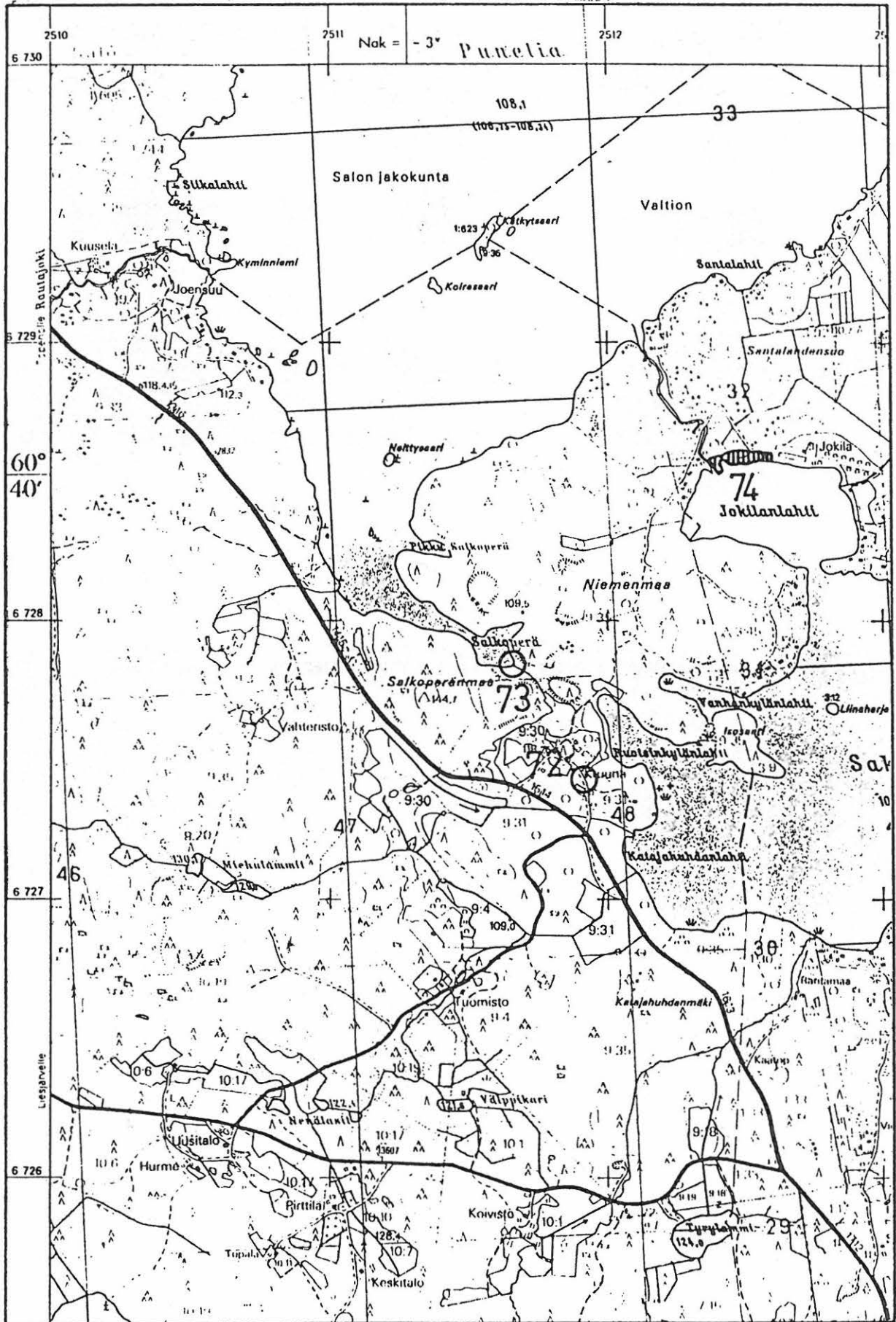
- RN:o 3:77 Jokila

Tutkimukset ja löydöt: Aarni Erä-Esko 1950, tarkastus (kivikautinen asuinpaikka Lopen pitäjässä, Sakarajärven pohjoisrannalla); KM 12717:1-5 kvartsikaapimia 2 kpl ja kvartsi-iskoksia 19 kpl.

Asuinpaikan löysi Aarni Erä-Esko lokakuussa 1950. Paikka sijaitsee Puneliasta Sakarajärven Jokilanlahteen laskevan puron suun itäpuolella. Erä-Esko löysi iskokset tasaiselta pellolta. Löydöt alkoivat heti rantatöyräältä ja yleensä niitä oli n. 10 m:n leveydeltä rannasta aina 200 m:n päähän puron laskukohdalta. Allekirjoittanut kävi paikalla toukokuussa 1982. Koko paikka oli tällöin lepikon peitossa, eikä paljasta maata ollut näkyvissä ollenkaan. Paikka on säilynyt muuten aivan koskemattomana.

Ks. peruskartta s. 116

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 05 PII,ALO (1979)

LOPPI 75

Peruskartat 2042 02 Vuotinainen
osa D, 2042 03 Räyskälä osa C,
2042 05 Pilpala osa B sekä
2042 06 Topeno osa A
(= Salon kylän Rautakosken kylänosa)

Salon, Rautakoski, Kerityn järvi

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 10525:2 poikkitaltta, jonka löytöpaikka on Rautakoski,
Kerityn järvi. Ostettu M. Scheininin Antikviteetti- ja Taide-
kaupasta (Yrjönkatu 16) 31.12.1936.

Salon kylän Rautakosken kylänosa on Kerityn ja Punelian järvien välillä.
Löytötiedoissa mainittu Kerityn järvi tarkoittanee, että se on löydetty
täältä suunnalta. Tarkan löytöpaikan määrittäminen on kuitenkin mahdotonta.

- Lisäyksiä:

LOPPI 76

Peruskartta 2042 06 Topeno
 x = 6736 50-64
 y = 2510 07-15
 z = n. 115
 (= löytöalueen koordinaatit)

Salo, Kuitikas

- pronssi- ja varhaisrautakautinen (?) asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Oy Finlayson Ab
 Tampere 10
 - RN:o 1:543 Salo

Löydöt: KM 21728:1-2 saviastianpaloja 36 kpl
 KM 21728:3 palanutta savea 3 kpl
 KM 21728:4 kivilaji-iskos
 KM 21728:5-8 kvartsikaapimia 4 kpl
 KM 21728:9 kvartsi-iskoksia 131 kpl
 KM 21728:10 rautakuonaa 1 kpl
 KM 21728:11 palanutta luuta 45 kpl

Jyri Saukkosen inventointilöydöt n. 400-450 m Salon 1. Riihisalon kartanosta etelä-kaakkoon olevalta pellolta touko- ja lokakuussa 1982. Paikka on Kaartjärven itärannalla olevan Kuitikkaanlahden perukassa.

Löytöjä oli koko pellon eteläosasta, n. 40 x 70 m:n suuruiselta alueelta. Eniten löytöjä oli läheltä pellon kaakkoiskulmaa. Täällä maaperä oli myös hiekkaperäistä, mutta muualla löytöalueella ruokamultaa oli paljon paksu kerros. Pellon eteläosa on liki tasaista maata laskien vain hieman kohti Kuitikkaanlahtea, mutta runsaslöytöisimmän alueen pohjoispuolella maasto alkaa nousta pohjoista kohti. Kävin paikalla kahdesti toukokuussa ja kerran lokakuussa 1982. Ennen toista käyntiä oli ollut rankkasade, joka oli huuhtonut esiin paljon löytöjä; tällöin löytyi n. 2/3 kvartsi-iskoksista ja n. 4/5 saviastianpaloista. Kivilaji-iskos ja rautakuona löytyivät lokakuussa. Asuinpaikka saattaa jatkua pellon eteläpuolelle ja mahdollisesti pohjoiseenkin.

Valokuvat: Kuvat 31 (f. 56986), 32 (f. 56974), 33 (f. 56987 ja 56989)
ja 34 (f. 56990-993) sekä f. 56988.

Diat: 6394, 6395.

Ks. peruskartta s. 133

- Lisäyksiä:

Tutkimuksia:

Timo Jussila 1984, tarkastus

Löytöjä:

KM 23083:1-16

KM 23132:1-5

LOPPI 77

Peruskartta 2042 06 Topeno

x = 6736 80 - 6737 04

y = 2510 23-40

z = n. 120-127

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Salo, Riihisalo 1-20

- rautakautinen röykkiöalue, luokka II

Määnomistaja 1982: Oy Finlayson Ab
Tampere 10

- RN:o 1:543 Salo

Tutkimukset ja löydöt: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 35, rökkiöt 1-20).Aarni Erä-Esko 1950, kaivaus, röykkiö 2; KM 12772:1-8 (kaivauskertomus Erä-Eskon inventointikertomuksessa s. 17-19).Aarni Erä-Esko 1951, kaivaus, puolet rökkiöstä 3; KM 12880:1-39.

Aarni Erä-Esko 1951, kaivauksia, rökkiöt 7, 13, 14 ja 9a:n koillispuolella oleva numeroimaton rökkiö, (n:o 7 tutkittu vain osittain); ei löytöjä.

Jaakko Sarkamo 1965, kaivaus, puolet rökkiöstä 3; KM 16915:1-38.

Erä-Eskon inventointikertomuksessa (s. 17-21) on tarkka kuvaus kustakin rökkiöstä eikä tämän osalta ole lisättävää. Sen sijaan allekirjoittanut huomasi inventointimatallaan toukokuussa 1982 muutama metri rökkiön 18 luoteispuolella n. 10 metrin pituisen ja 2 - 2,5 m:n levyisen kivivallin, jonka korkeus on n. 50 cm. Toinen samanlainen, mutta isommista kivistä koottu, on rökkiön 7 kaakkoispuolella. Röykkiöalue sijaitsee Salon 1. Riihisalon kartanon päärakennuksesta n. 200 m itä-kaakkoon. Röykkiöt ovat ympäristöään useita metrejä korkeammalla mäellä. Erä-Eskon valokuvista näkee, että 1950 mäki oli lähes puuton, ja aluskasvillisuus vähäistä. Toukokuussa 1982 mäki oli tiheän lepikon vallassa ja aluskasvillisuus oli runsasta. Röykkiöalueen pohjoisosassa oli tehty kyllä vesakko-työtä, joten rökkiöt olivat paljon helpommin huomattavissa täällä kuin

muualla. Muuten alue on säilynyt täysin koskemattomana.

Valokuvat: Kuvat 35 (f. 56976-979) ja 36 (f. 56975).

Diat: 6396-98.

Ks. peruskartta s. 133

- Lisäyksiä:

Tutkimuksia:

Marianne Schauman-Lönnqvist ja
Tuija Rankama 1985, kaivaus

Marianne Schauman-Lönnqvist ja
Tuija Rankama 1986, kaivaus

Löytöjä:

KM 23047:1-556

KM 23549:1-

Vuosien 1985 ja 1986 tutkimusten myötä paikan luonne on muuttunut (röykkiöiden lisäksi kuppikivi ja asuinpaikka-alueita), ks. kaivauskertomuksia.

Christian Carpelan on kertunut Jyri Saukkoselle 1982, että 1980-luvun kaivauslöytöjen joukossa on aavikkokautisten löytöjen lisäksi arkeoisneoliittia keramiikkaa.

LOPPI 78

Peruskartat 2042 03 Räyskälä ja
2042 06 Topeno
x = 6736 70-88
y = 2509 93 - 2510 08
z = n. 122-128
(= röykkiöalueen koordinaatit)

Salo, Riihisalo 21-41

- rautakautinen röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982:

- RN:o 1:186

Löydöt: -

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 35, röykkiöt 21-41).

Erä-Eskon inventointikertomuksessa (s. 21-24) on tarkka kuvaus kustakin röykkiöstä, eikä siihen ole mitään lisättävää. Röykkiöt sijaitsevat metsäisellä mäellä n. 200-400 m röykkiöistä 1-20 lounaaseen. Paikka on säilynyt täysin koskemattomana sitten vuoden 1950. Rehevän aluskasvillisuuden vuoksi röykkiöiden havaitseminen oli erittäin vaikeaa allekirjoittaneen inventointimatalla toukokuussa 1982.

Valokuvat: Kuva 37 (f. 56980-983).

Diat: 6399.

Ks. peruskartta s. 133

- Lisäyksiä: Löytöjen puuttuessa röykkiöiden rautakautisuus voidaan asettaa kyseenalaiseksi. - J. Saukkonen 22.8.1988.

LOPPI 79

Peruskartta 2042 03 Räyskälä

x = 6736 74

y = 2509 90

z = n. 118

(= löytöpaikan koordinaatit)

Salo, Salonkallio (Laukkakallio)

- kivikautinen asuinpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: ?

- RN:o 125

Löydöt: KM 15219:1 kiviesineen katkelma, jonka on löytänyt lehtori Aarre Vuorjoki (os. Kotipolku 16, Taivaskallio, Helsinki) Salonkylän Laukkakallion huvilapalstalta n. vuonna 1956. Esine löytyi ruusunpenkin kaivuutyössä 30 - 35 cm:n syvyydestä, moreenista, entisestä pellostä. Löytäjän Kansallismuseoon tuoma ja lahjoittama. Huom! Löytöpaikalla oli hiiliä ja löytäjä toi näistäkin näytteen, mutta tätä ei ole katsottu aiheelliseksi säilyttää.

KM 21729:1-2 saviastianpala ja kvartsi-iskoksia 3 kpl, jotka Jyri Saukkonen löysi inventointimatallaan Lopelle touko- ja lokakuussa 1982. Saviastianpala oli aivan huvilan itäseinän vieressä, kukkapenkin mullan pinnalla, KM 15219:n löytöpaikalta n. 15 m itään. Kvartsi-iskokset löytyivät saviastianpalasta 10 - 15 m kaakkoon, niin ikään kukkapenkin mulloksesta. Yksi kvartsi-iskoksista löytyi lokakuussa, loput toukokuussa.

Asuinpaikka sijaitsee siis Laukkakallion huvilan pihalla. Tätä nimeä ei ole peruskartalla, joten olen ristinyt paikan lähimmän peruskartalla olevan nimen, Salonkallion, mukaan. Paikka on Kaartjärven itärannalla, Riihisalon 1. Salon kartanon päärakennuksesta 300 m lounaaseen. Rannassa on n. 2-3 m korkea, jyrkähkö töyräs veteen. Maaperästä en voinut tehdä havaintoja, koska piha oli nurmikon peitossa. Huvilalla ei ollut asukkaita paikalla kummallakaan käyntikerralla, joten ei ollut

mahdollista kysellä mahdollisia muita löytöjä. On mahdollista, että asuinpaikka jatkuu edelleen rannan suuntaisesti kaakkoon ja se saattaa muodostaa tässä suunnassa jopa yhtenäisen alueen asuinpaikan Loppi 76 :n kanssa, joka on n. 350 m:n päässä. Molempien paikkojen välillä on kuitenkin useita huviloita, enkä niiden pihapiirejä tutkiessani havainnut löytöjä. Tämä voi johtua siitäkin, että paljasta maata oli erittäin vähän näkyvissä.

Valokuvat: Kuva 38 (f. 56984-985).

Diat: 6400.

Ks. peruskarttaa s. 133 ja löytökarttaluonnoksia A ja B s. 125

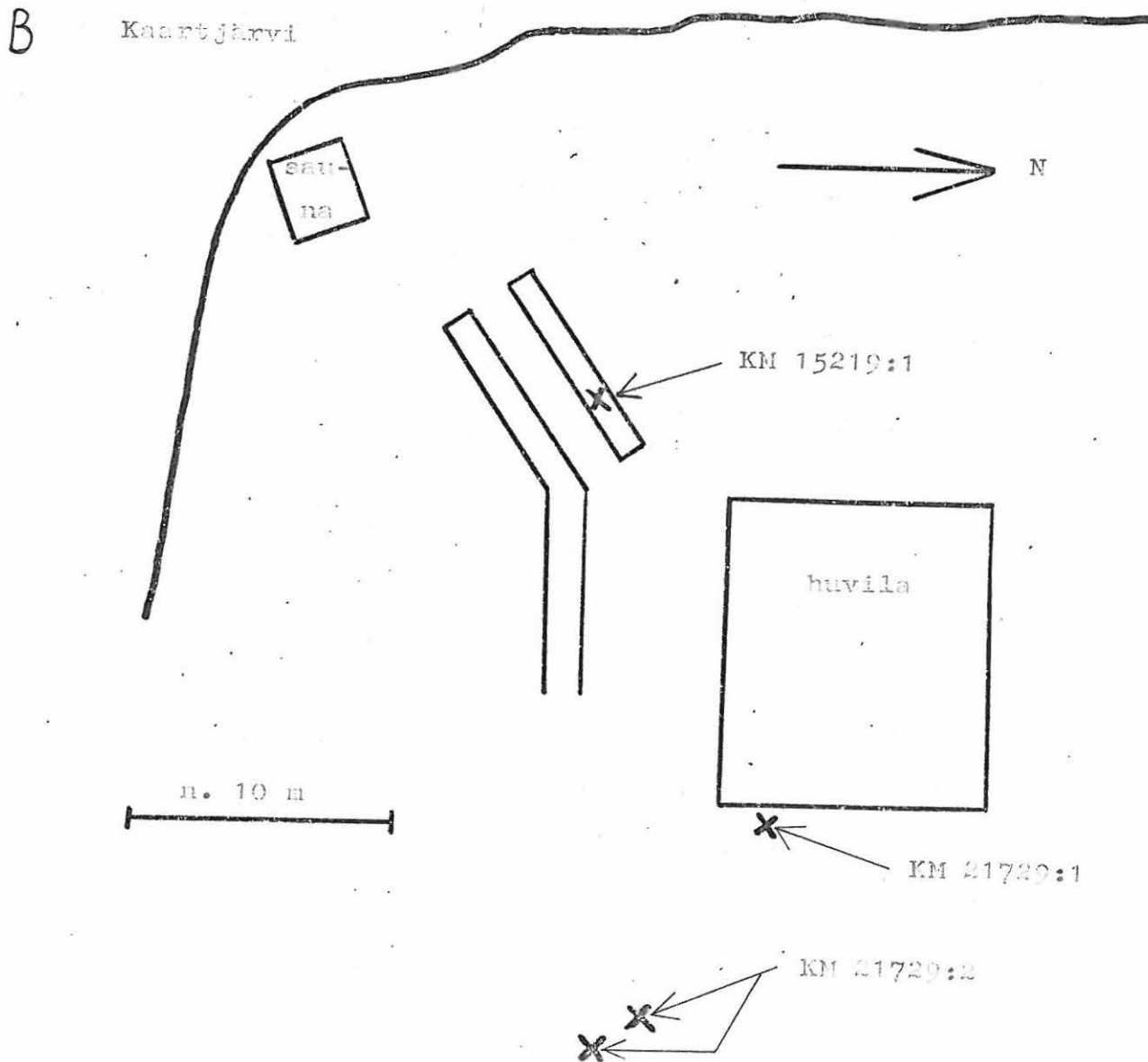
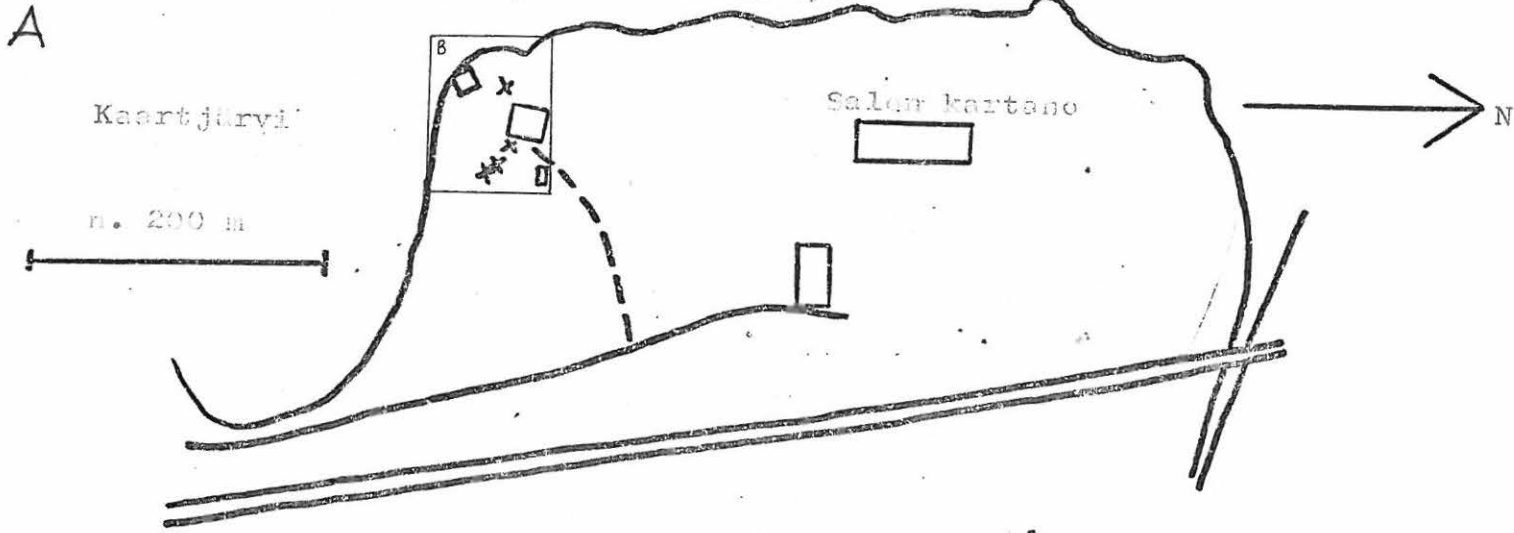
- Lisäyksiä:

LOPPI SALO SALONKALLIO

- kivikautinen asuinpaikka

Yleiskarttaluonnos, ei mittakaavaan

Verifikasteissa olevan karttaluonnoksen perusteella täydentäen
piirtänyt Jyri Saukkonen 1982

LOPPI 80

Peruskartta 2042 03 Räyskälä

x = 6738 20-39

y = 2509 44-62

z = n. 125-130

(= röykkiöalueen koordinaatit)

Salo, Antinniemi 1-23

- rautakautinen (?) röykkiöalue, luokka II

Maanomistaja 1982: Oy Finlayson Ab
Tampere 10

- RN:o 1:543

Löydöt: -Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 36).

Erä-Esko antaa tiedot kahdeksasta paikalla olevasta röykkiöstä. Nämä ovat tämän kertomuksen röykkiöt 19-21 ja todennäköisesti 14-17. Allekirjoittanut havaitsi seuraavat 23 röykkiötä tarkastaessaan paikkaa inventointimatallaan toukokuussa 1982:

Röykkiö 1: Koko 3 x 2 m, korkeus 30 - 40 cm. Kivien koko 20 - 40 cm. Osittain sammaleen peittämä, mutta kivet näkyvissä suurimmaksi osaksi. Sijaitsee alueen eteläosassa.

R 2: Koko 4 x 3,5 m, korkeus 70 cm. Kivien koko alle 10 cm:stä 40 cm:iin. Sijaitsee edellisestä muutaman metrin itään.

R 3: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 35 cm. Toisessa päässä kiinteä maa-kivi, jossa röykkiö kiinni; kauttaaltaan sammaleen peittämä. Sijaitsee edellisestä muutaman metrin itään.

R 4: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 40 cm. Aivan täysin turpeen peittämä. Sijaitsee edellisestä n. 20 m etelä-kaakkoon.

R 5: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 30 cm. Suurimmaksi osaksi sammaleen peitossa, mutta joitakin kookkaita (halkaisijat 40 - 50 cm) kiviä näkyvissä. Sijaitsee edellisestä 7 m koilliseen.

R 6: Koko 2 x 2 m, korkeus 30 cm, muoto pyöreä. Suurimmaksi osaksi sammaleen peitossa. Joitakin kiviä pilkottaa sieltä tääl-

tä. Sijaitsee edellisestä n. 20 m pohjoiseen.

- R 7: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 80 cm. Muoto kekomainen. Toisessa päässä kookas maakivi ja röykkiö ladottu osittain tämän päälle. Kivien koko 30 - 40 cm. Sijaitsee edellisestä n. 9 m pohjoiseen.
- R 8: Koko 1,5 x 1,5 m, korkeus 30 cm. Suurimmaksi osaksi turpeen peitossa, mutta jokunen kivi näkyvissä siellä täällä. Röykkiön vieressä joitakin teräväreunaisia, todennäköisesti ihmiskäsin lohkottuja, isoja kiviä. Sijaitsee edellisestä n. 20 m kaakkoon ja on aivan kiinni tien reunassa.
- R 9: Koko 2 x 2 m, korkeus 80 cm. Kiinni röykkiössä 10 ja lähes kiinni tien reunassa. Sijaitsee r:stä 7 n. 10 m länteen.
- R 10: Koko 2 x 2 m, korkeus 80 cm. Kiinni r:ssä 9. Molemmat villiintyneiden marjapensaiden ja erittäin tiheän aluskasvillisuuden peitossa. R 10:n huipulla on kookas kivi, jonka koko on 30 x 60 cm. Molemmat ovat kekomaisia.
- R 11: Koko 2 x 2 m, korkeus 50 cm. Turpeen ja varpujen peitossa ja päällä kasvaa villiintyneitä marjapensaita. Sijaitsee edellisestä 6 m itään.
- R 12: Koko 2,5 x 2,5 m, korkeus 30 - 50 cm. Toisessa päässä kiinteä maakivi, jossa röykkiö kiinni. Kivet suurimmaksi osaksi paljaina; kivien koko 10 - 45 cm. Sijaitsee edellisestä 7 m luoteeseen.
- R 13: Koko 3 x 3 m, korkeus 50 cm. Kivet osin sammaleen peitossa ja melko kookkaita (20 - 40 cm). Muoto kekomainen. Sijaitsee edellisestä 17 m luoteeseen.
- R 14: Koko 2 x 1 m, korkeus 10 - 25 cm. Kivet ohuen sammaleen peitossa, mutta ovat kukin selvästi erottuvia. Kivien koko 5 - 20 cm. Sijaitsee edellisestä 30 m koilliseen.
- R 15: Koko 4 x 3 m, korkeus 1 m. Suurimmaksi osaksi kivet paljaina, kivien koko 10 - 40 cm. Sijaitsee edellisestä 17 m etelä-kaakkoon.
- R 16: Koko 3 x 1,5 m, korkeus 20 - 40 cm. Osin sammaleen peittämä, kivien koko 20 - 60 cm. Toisessa päässä kiinteä maakivi, jossa röykkiö kiinni. Sijaitsee edellisestä 5 m koilliseen.

- R 17: Koko 3 x 2,5 m, korkeus 40 cm. Kivien koko 20 - 40 cm. Suurin osa kivistä sammaleen peitossa. Sijaitsee r:stä 8 13 m koilliseen ja on melkein tien reunassa kiinni.
- R 18: Koko 2 x 2 m, korkeus 60 cm. Kivien koko 15 - 30 cm. Osittain sammaleen peitossa. Sijaitsee edellisestä 15 m pohjoisluoteeseen.
- R 19-21: Samankokoisia. Koko 4 x 4 m, korkeus 1,5 m. Sijaitsevat r:stä 18 30 m kaakkoon ja muutaman metrin päässä toisistaan.
- R 22: Koko 2 x 1,5 m, korkeus 30 cm. Turpeen peitossa, mutta muutama kivi pilkottaa esiin. Sijaitsee edellisistä 20 m lounaaseen.
- R 23: Koko 1,5 x 1,5 m, korkeus 30 cm. Sijaitsee r:stä 5 6 m pohjoiseen.

Kaikki mitat yllä olevassa luettelossa ovat silmämääräisiä arviomittoja. Röykkiöt ovat pienikokoisessa, tiheässä kuusikossa, n. 300 - 400 m Kaartjärven itärannasta. Yleishavaintona kiinnitti huomiota, että monet Antinniemen röykkiöt ovat korkeampia ja selvemmin havaittavia kuin n. 1,5 km:n päässä olevat Riihisalon röykkiöt. Useat vaikuttivat peltoraunioilta. Röykkiöt 19-21 ovat valtaisan suuria, korkeita ja jyrkkäseinämäisiä sekä lisäksi huolellisesti ladottuja, joten ne eivät voi olla hautaröykkiöitä vaan myöhemmän ajan kasaelmia. Myös luettelossa olevat kekomaiset ja poikkeuksellisen pienikokoiset röykkiöt ovat epävarmoja, mutta pitäisin kuitenkin kaikkia muita paitsi röykkiöitä 19-21 epävarmoina muinaisjäännöksinä. Antinniemen torppa on purettu jo ajat sitten; röykkiöalueen keskellä oleva niitty viittaa vanhaan pellon paikkaan.

Valokuvat: Kuvat 39 (f. 56994), 40 (f. 56995) ja 41 (f. 56996).

Diat: 6401-6406.

Ks. peruskarttaa s. 133 ja yleiskarttaluonnosta s. 129

- Lisäyksiä: Korjauksena s:lla 126 olevaan kohteen määrittelykseen voidaan sanoa, että röykkiöt lienevät lähinnä vanhoja viljelysraunioita, eikä niitä ole syytä pitää, edes varauksellisesti, rautak. (hauta)röykkiöinä.
- J. Saukkonen 30.10.1987.

Tutkimuksia:

Timo Jussila 1984, inventointi (RASI-projektin muinaisjäännösten kenttäinventointi Lopen, Kärkkilän, Vihdin, Nummi-Pusulan ja Lohjan kunnan alueilla vuosina 1984 ja 1985, kohde LOPPI 99, s. 76)

Löytöjä:

KM 22638:1-2

Ks. seur. sivua

LOPPI 80

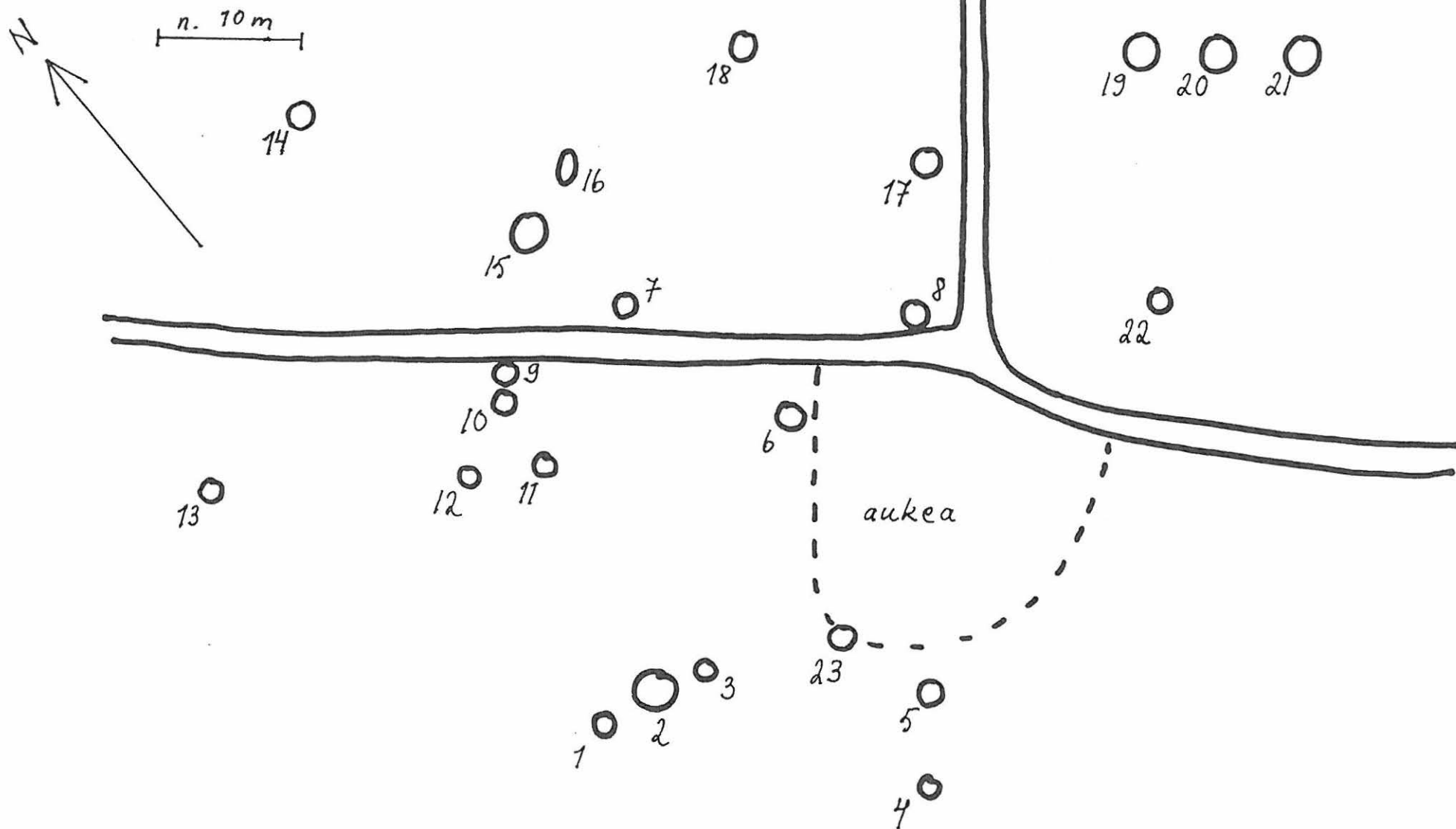
- Lisäyksiä (jatkoa):

Inventoinnissa 1984 löydettiin rautakautisia saviastianpaloja (KM 22638:1-2) röykkiöalueelle tehdyistä koekuopista, ja edellä mainitussa Timo Jussilan inventointikertomuksessa pidetään röykkiöitä rautakautisina. Löydöistä huolimatta allekirjoittanut pitää röykkiöitä todennäköisesti vanhoina viljelysraunioina, jotka ajoittuvat todennäköisesti historialliselle ajalle. Maaperästä löytynyt keramiikka merkinnee, että paikalla on myös rautakautinen asuinpaikka tai kalmisto(?). - J. Saukkonen 26.8. 1988.

LOPPI SALO ANTINNIEMI

— rökkiöt 1-23

Yleiskarttaluonnos, ei mittakaavaan
Piirtänyt Jyri Saukkonen 1982

LOPPI 81

Peruskartta 2042 03 Räyskälä

x = 6738 96

y = 2509 53

z = n. 118

(= röykkiön koordinaatit)

Salo, Himaniemi 1

- rautakautinen röykkiö, luokka II

Maanomistaja 1982: Martti Nieminen kp, pesänhoitaja Rauno Nieminen
Laurilantie 11, Riihimäki 10

- RN:o 1:684

Löydöt: -

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 37:H1)

Röykkiön halkaisija on 3 m ja korkeus 80 cm. Se sijaitsee Kaartjärven itärannalla, Peltoniemen talosta 60 m etelään aivan tien varressa, sen eteläpuolella. Nimeä Himaniemi ei ole enää peruskartalla. Käydessäni paikalla 1950 Erä-Esko oli havainnut turvekerroksen ja lehtien alla muutamia 30 - 40 cm suuruisia kiviä. Vuonna 1950 alue oli ollut peltoa, mutta 1982 nämä olivat lepikon peitossa. Röykkiö oli edelleen koskematon; samoin sen päällä oli edelleen tunkio, kuten 1950.

Valokuvat: -

Diat: 6407.

Ks. peruskartta s. 133

- Lisäyksiä: Korjauksena yllä olevaan kohteen määrittelyyn, kohde on syytä määritellä kiviröykkiöksi, jonka ajoitus ja tarkoitus ovat tuntemattomat. Löytöjen puuttuessa sitä ei ole syytä pitää, ainakaan tois-
taiseksi, rautakautisena (hauta)röykkiönä. - J. Sauk-
konen 30.10.1987.

LOPPI 82

Peruskartta 2042 03 Räyskälä

x = 6739 04

y = 2509 46

z = n. 118

(= röykkiön koordinaatit)

Salo, Himaniemi 2

- rautakautinen (?) röykkiö, luokka II

Maanomistaja 1982: Martti Nieminen kp, pesänhoitaja Rauno Nieminen
Laurilantie 11, Riihimäki 10

- RN:o 1:684

Löydöt: -

Tutkimukset: Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 37:H2).

Tämä röykkiö sijaitsee Himaniemi 1:stä 100 m luoteeseen. Röykkiö on halkaisijaltaan 3 m ja korkeudeltaan 80 cm ja tehty 10 - 50 cm:n suuruisista kivistä. Erä-Eskon mielestä röykkiö vaikutti peltorauniolta ja allekirjoittanut sai saman käsityksen toukokuussa 1982. Rakenteeltaan röykkiö oli huomattavasti hajanaisempi kuin Himaniemi 1, eikä ollut sammaleen peitossa kuten viimeksi mainittu. Erä-Eskon mukaan lähistöllä oli myös muita, pienempiä, röykkiöitä, jotka myös vaikuttivat peltoraunioilta.

Valokuvat: -

Diat: 6408.

Ks. peruskartta s. 133

- Lisäyksiä: Korjauksena yllä olevaan kohteen määrittelyyn, röykkiö on syytä määrittellä kivistä röykkiöksi, joka on todennäköisesti vanha viljelysraunio, kuten yllä olevasta selostuksestakin ilmenee. Röykkiötä ei pidä olettaa siis edes varauksellisesti rautakautiseksi. - J. Saukkonen 30.10.1987.

LOPPI 83

Peruskartta 2042 03 Räyskälä

x = 6739 04

y = 2509 46

z = n. 118

(= Himaniemi 2:n koordinaatit)

Salo, Himaniemi 3

- rautakautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 2926:4 rautainen väkäkeihäs, joka on löydetty Kaartajärven rannalta, Leppäniemen kartanon Himaniemen torpan lännenpuoleisesta pellostä n. vuonna 1889. Esine löytyi korttelin syvyydestä, kun paikkaa, joka oli ennen ketoa, tehtiin pelloksi.

KM 2926:5 tyvikatkelma yksiteräisestä miekasta, joka on löydetty samasta paikasta kuin edellinen, mutta n. vuonna 1883.

Molemmat löydöt ovat H.J. Heikelin vt. intendenttinä keräämiä kesällä 1893. Esineet on lähetetty Hämeenlinnan museoon vaihtoesineinä 7.4.1936.

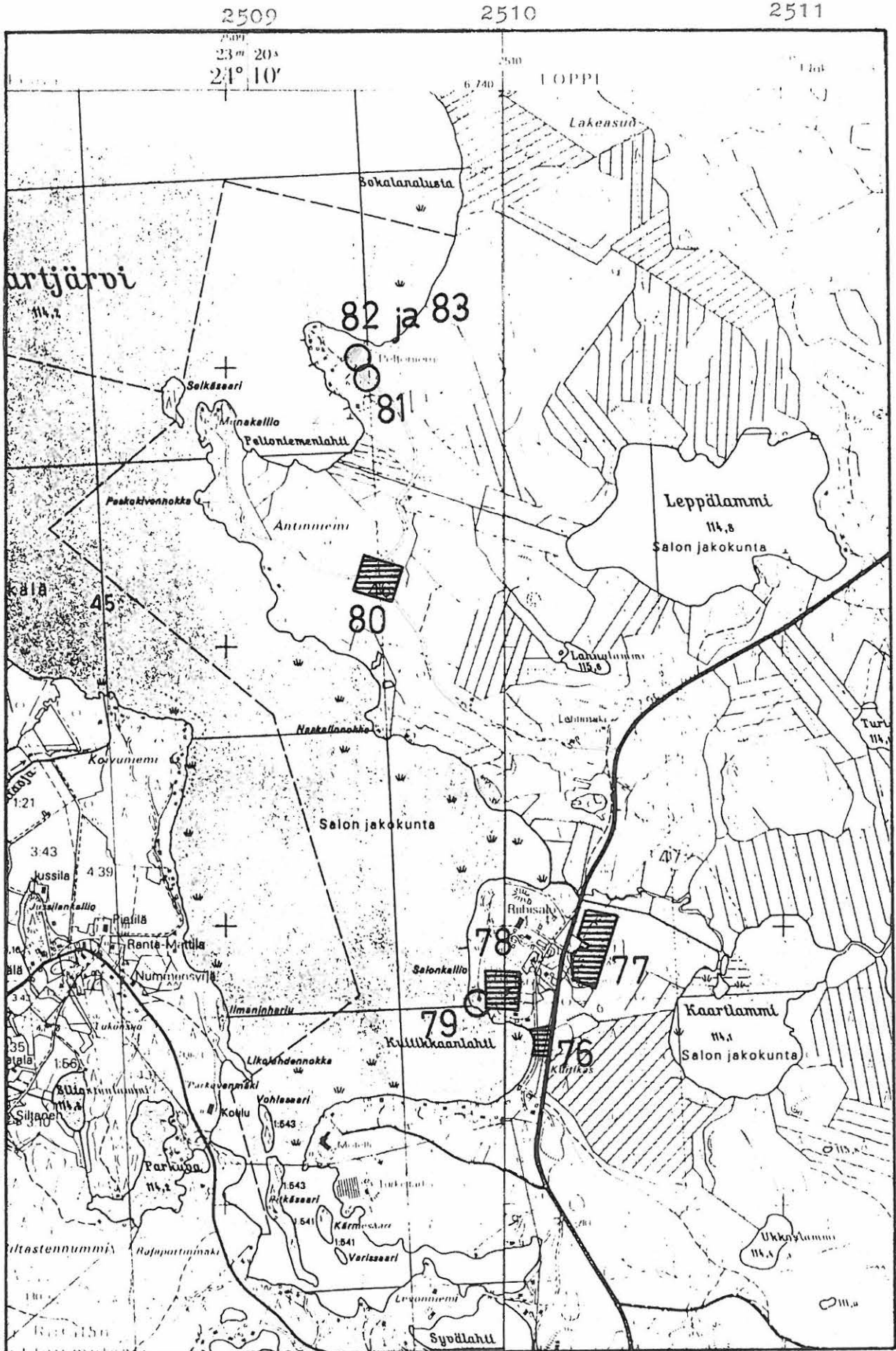
Tutkimukset: A.O. Heikel 1895, tarkastus (Resorna till Loppis i juni och september 1895).

Aarni Erä-Esko 1950, inventointi (kohde 37).

Esineiden tarkan löytöpaikan selvittäminen ei ole enää mahdollista, mutta sen täytyy olla jossain Himaniemi 1:n ja 2:n lähetyvillä.

Ks. peruskartta s. 133

- Lisäyksiä:

Otteet peruskartoista 2042 03 Nyysskylä (vasen puoli, rajana y = 2510) ja 2042 06 Tepono (oikea puoli).

LOPPI 84

Peruskartta 2042 03 Räyskälä

x = 6737 03

y = 2508 41

z = n. 119

(= löytöpaikan koordinaatit)

Räyskälä, Jussila

- kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: Tammelan kirkonkylän kansakoululla, epämuotoinen reikäkivi.

Esineen on löytänyt maanviljelijä Arvo Pyhälampi (os. Loppi, Räyskälä) Räyskälän kylän Jussilan talon Alimmaisen niityltä n. vuonna 1940. Löytö tehtiin maanraivauksen yhteydessä entisen järven kohdalta.

Räyskälän kylän Jussilan talossa, pienikokoinen, pyöreä reikäkivi (halkaisija n. 7 cm ja paksuus n. 1 cm). Löytötiedot samat kuin edellisellä.

Jussilan talossa osattiin neuvoa esineiden löytöpaikka toukokuussa 1982. Tämä on päärakennuksesta n. 120 m kaakkoon ja Kaartjärvestä n. 500 m länteen. Paikka on tasaista peltoa. Löytöpaikan tarkastus ei ollut mahdollista kasvavan viljan vuoksi.

Ks. peruskartta s. 135

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2042 03 Räyskälä (1979).

LOPPI 85

Peruskartta 2131 01 Lietsa

x = 6740 22

y = 2503 83

z = n. 128

(= päärakennuksen koordinaatit)

Räyskälä, Tervalampi

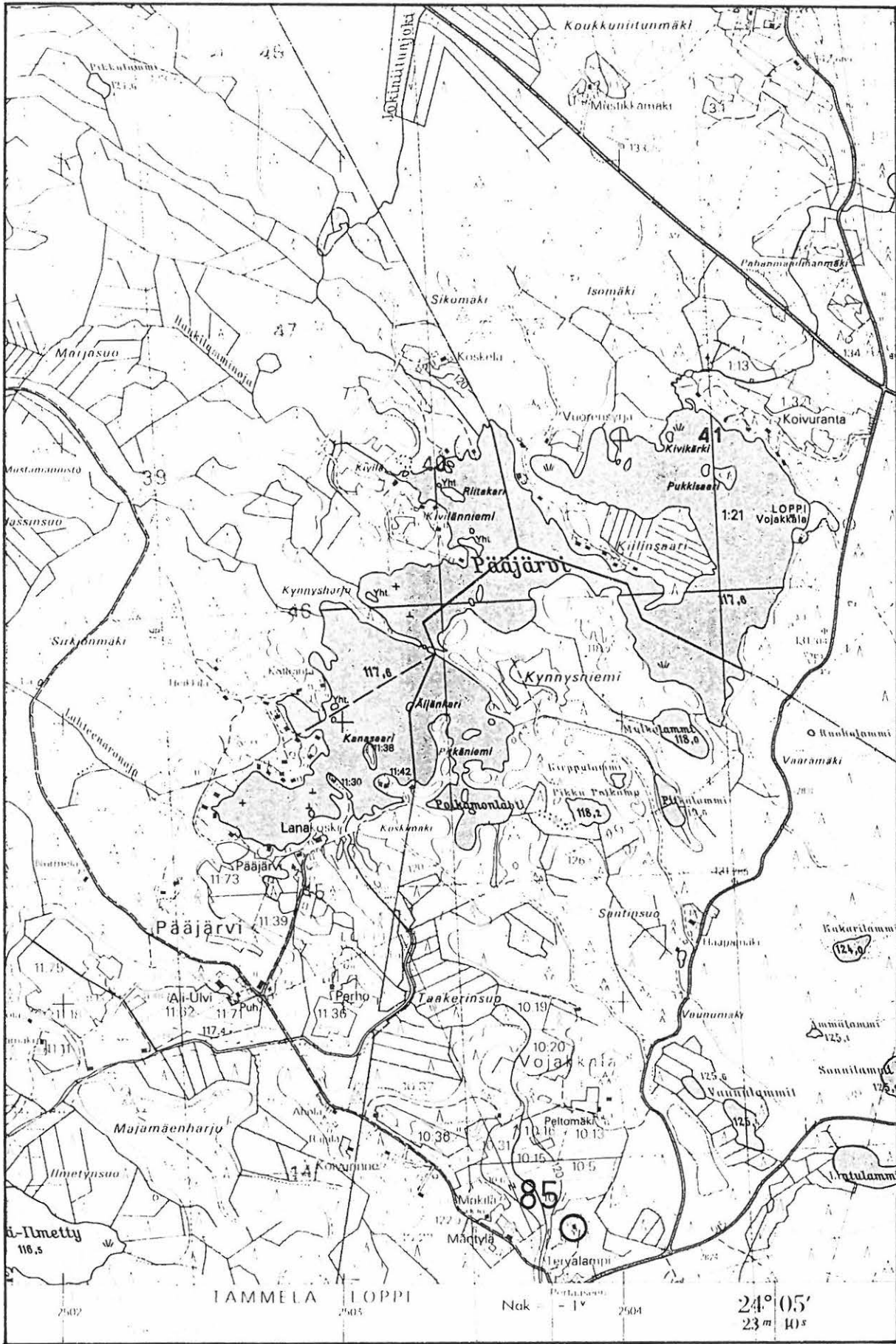
- kivistinen löytöpaikka, luokka II

Löydöt: KM 2888 vasarakirveen teräpuolisko, joka on löydetty Räyskälän kylän Tervalammin talon maalta kesällä 1892. Esine oli löydettyessä ehjä, mutta katkesi sitten lasten käsissä ja toinen puolisko joutui hukkaan. Ostettu maist. E. Nervanderin kautta Fr. Vikt. Karell'ilta.

Löytöpaikka voidaan määrittää vain talon tarkkuudella. Käydessäni tilalla toukokuussa 1982 siellä ei ollut ketään asukkaita paikalla, joten lähempiä löytötietoja en voinut tiedustella. Tila sijaitsee Räyskälän kylän pohjoisosassa, n. 800 m Lopen ja Tammelan rajasta ja 400 m Tervalammen lammesta pohjoiseen. Lähistöllä ei ole suurempia vesistöjä. Talo sijaitsee kukkulalla, ja paikoin kasvimaalla näkyi hiekkaperäistä maata, muttei mitään löytöjä. Paikka saattaisi kyllä olla sovelias esim. nuorakeraamiseksi asuinpaikaksi.

Ks. peruskartta s. 137

- Lisäyksiä:

6744

6743

6742

6741

6740

Ote peruskartasta 2131 01 Lietza (1979).

LOPPI 86

Peruskartta 2131 01 Lietsa

x = 6740 93

y = 2508 42

z = n. 124

(= päärakennuksen koordinaatit)

Voijakkala, Saukola

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: Lopen Vojakkalan kansakoululla, vasarakirveen teräpuolisko.

Esine on löydetty Vojakkalan kylän Siukolan talon pellolta, läheltä järveä.

Hämeen Museo 54:39 oikokirves. Löytöpaikkaa ei tiedetä; ainoa tieto esineestä on, että Siukolan setä on käyttänyt sitä noita-kaluna kaskan kiertämisessä.

Kummankaan esineen tarkkaa löytöpaikkaa ei voida määrittää; Siukolan talossa ei tiedetty kummastakaan mitään käydessäni tiedustelemassa asiaa toukokuussa 1982. Ensin mainitun esineen täytyy olla löydetty jostain Siukolan talon eteläpuolelta, koska se on löydetty läheltä järveä ja talosta 500 m etelään on Kaartjärvi. Täällä Siukolan talolla on ainakin nykyisin n. 50 m leveä ja 300 m pituinen peltopalsta (RN:o 5:14), josta esine on saattanut löytyä.

Ks. peruskartta s. 141

- Lisäyksiä:

LOPPI 87

Peruskartta 2131 01 Lieksa

x = 6740 90

y = 2508 52

z = n. 119

(= esineen löytöpaikan eli osuuskaupan varastorakennuksen koordinaatit)

Vojakkala, Ollikkala

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: Lopen Wojakkalan kansakoululla, hioimen katkelma, joka on löydetty Ollikkalan talon entisen asunnon kohdalta kaivettaessa osuuskaupan varastorakennuksen perustusta.

Vojakkalan kylän osuuskaupan varastorakennus on kaupasta n. 15-20 m etelä-lounaaseen, ja Wojakkalan Sokalan talossa varmistettiin toukokuussa 1982, että Ollikkalan talo on ollut kyseisellä paikalla. Kaartjärven ranta on paikalta 500 m lounaaseen. Löytöpaikan ympärillä on useita asuin- ja ulkorakennuksia. Maastohavaintojen teko ei ollut mahdollista.

Ks. peruskartta s. 141

- Lisäyksiä:

LOPPI 88

Peruskartta 2131 01 Lieksa

x = 6740 55

y = 2508 83

z = n. 120

(= päärakennuksen koordinaatit)

Vojakkala, Sokala

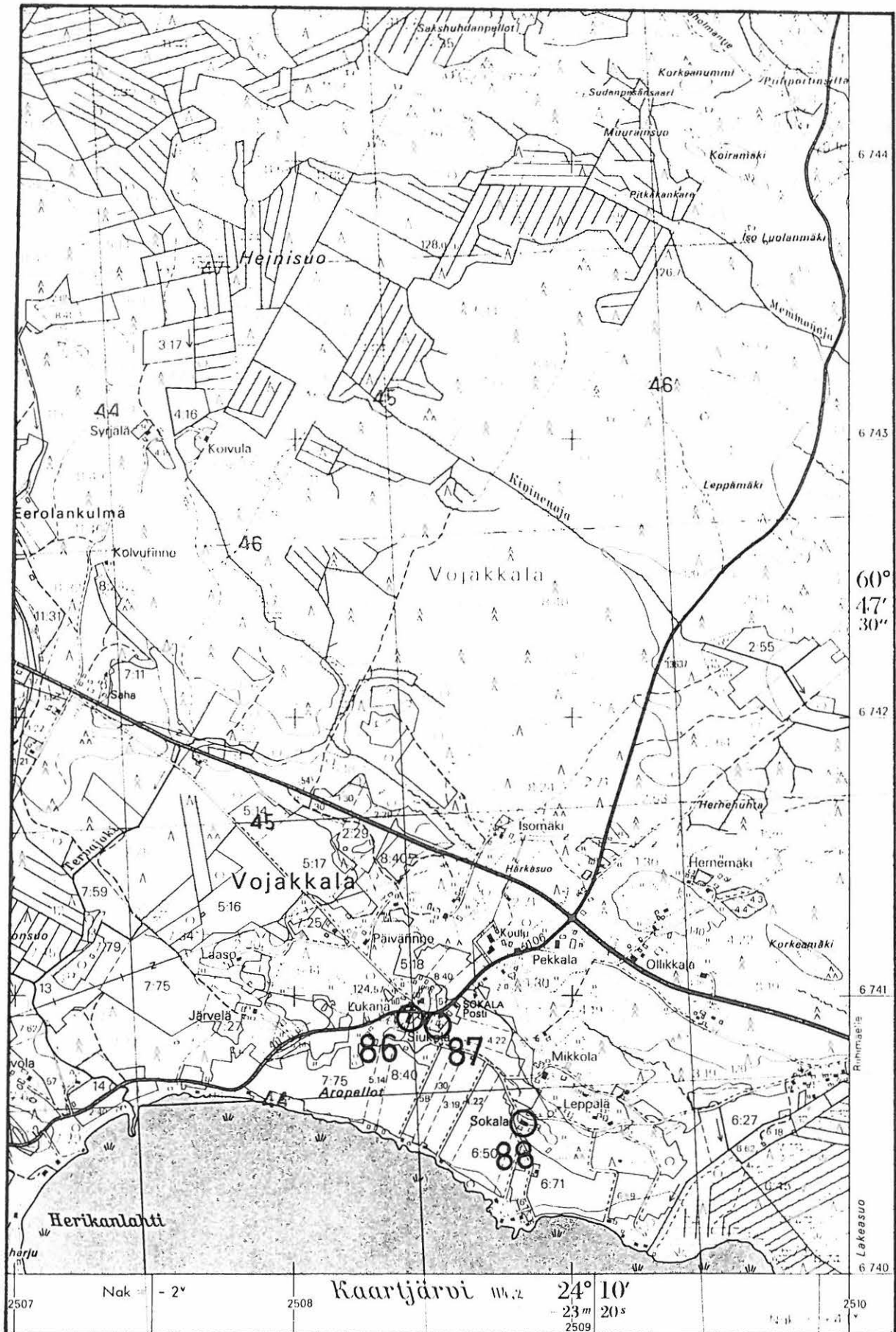
- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: Lopen Wojakkalan kansakoululla, vasarakirveen teräpuolisko. Katkelma on löydetty Wojakkalan kylän Sokalan talon pelto-ojasta, läheltä järveä.

Sokalan talossa ei tiedetty tarkkaa löytöpaikkaa käydessäni tiedustelemissa asiaa toukokuussa 1982, joten tämä jää selvittämättä. Yllä mainitun järven täytyy tarkoittaa kuitenkin Kaartjärveä, joka on Sokalan talosta 300 m lounaaseen. Täällä on ainakin nykyisin Talon peltoalue (RN:o 6:50). Esine lienee löydetty siis täältä suunnalta.

Ks. peruskartta s. 141

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2121 01 Lietša (1979).

LOPPI 89

Peruskartta 2131 04 Ahoineen

x = 6741 52

y = 2514 35

z = n. 117,5

(= löytöpaikan koordinaatit)

Topeno, Haaparanta

- kivikautinen löytöpaikka, luokka II

Maanomistaja 1982: Raimo Huitti
12920 Topeno

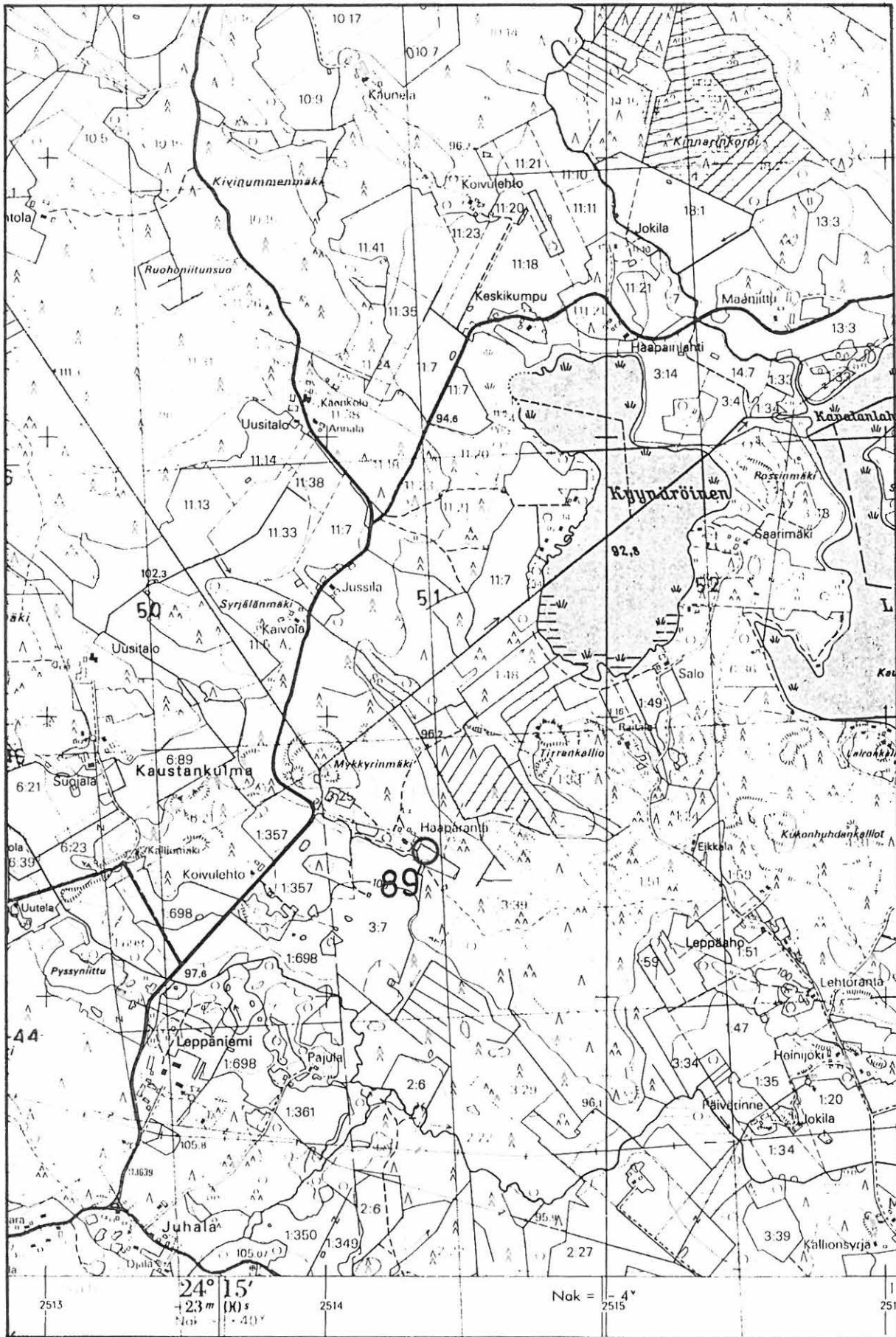
- RN:o 3:7 Haaparanta

Löydöt: KM 14143 oikokirves, jonka on löytänyt maanviljelijän poika Raimo Huitti Topenon kylän Haaparannan tilan maalta 1955. Paikka on lähellä taloa. Löytäjä on lahjoittanut esineen Kansallismuseoon maanviljelijä Eino Uusitalon välityksellä.

Raimo Huitti, joka on nykyisin Haaparannan tilan isäntä, näytti esineen tarkan löytöpaikan toukokuussa 1982. Tämä on talosta n. 90-100 m kaakkoon. Paikka on loivasti lounaaseen laskeva pelto. Paikalla kasvoi ruoho toukokuussa 1982, joten mahdollisista muista löydöistä en voinut tehdä havaintoja. Raimo Huitti kertoi kuitenkin pellon yläosan, siis esineen löytöalueen, olevan hiekkaperäistä, kun taas maaperä on savea alempana. Sijaintinsa ja topografiansa puolesta paikka saattaisi olla sopiva esim. nuorakeraamiseksi asuinpaikaksi. Lähin vesistö on Kynnäröinen, joka on löytöpaikalta 850 m koilliseen. Huom! Verifikaateissa on KM 14143:n kohdalla tieto, että samalta peltoaukealta lienee löydetty muitakin esineitä. Näistä ei ole muita tietoja.

Ks. peruskartta s.143

- Lisäyksiä:

6744

6743

6742

6741

6740

Ote peruskartasta 2131 04 Ahoinen (1979)

LOPPI 90

Peruskartta 2042 06 Topeno

x = 2739 74

y = 2516 45

z = n. 96

(= päärakennuksen koordinaatit)

Topeno, Sorri

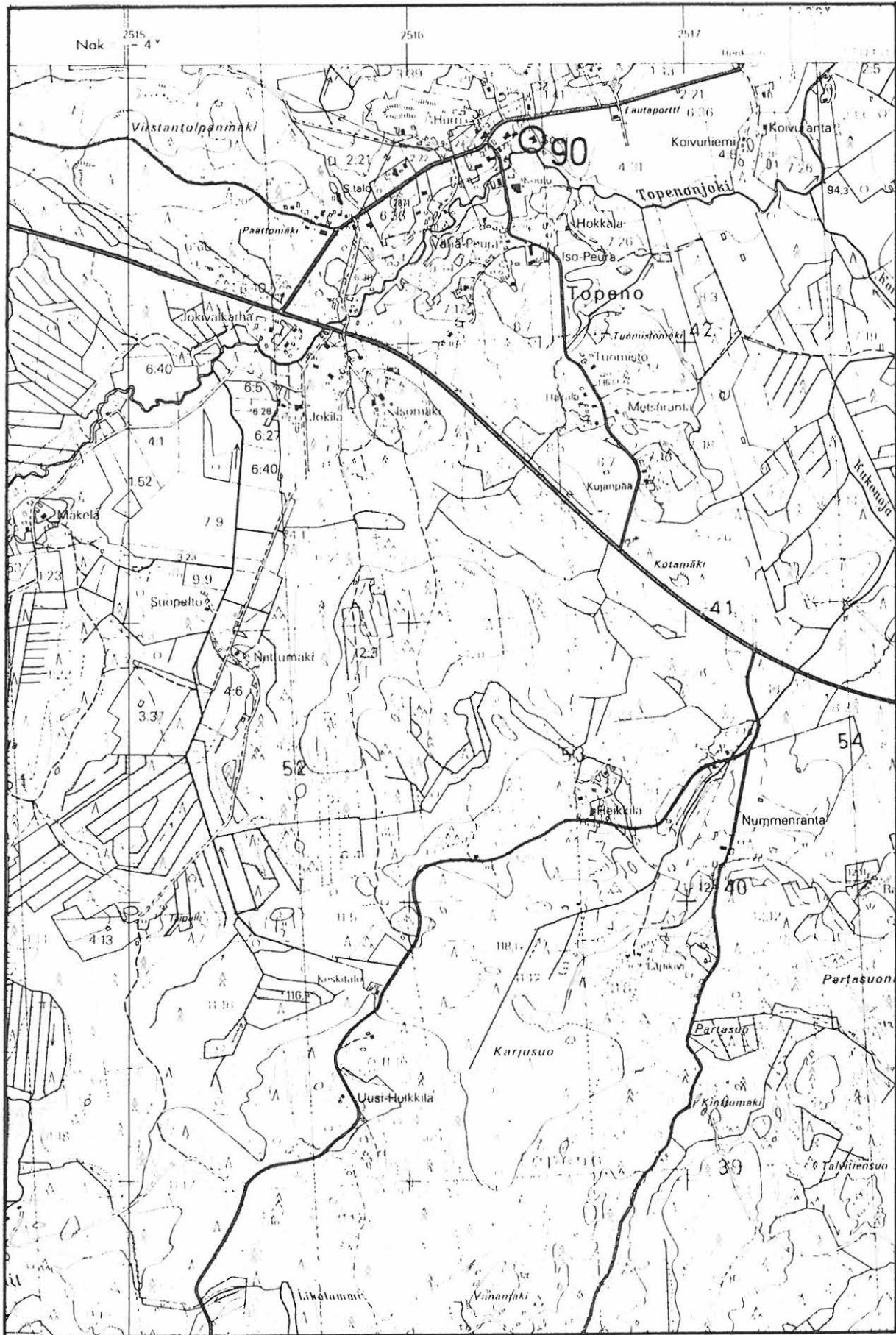
- kivekautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 323 kivikirves, joka on löydetty Topenon kylän Sorrin talon maalta. Apulaispastori J.A. Lindströmin keräämä ja kokoelmiin toimittama 1859.

Tarkkaa löytöpaikkaa ei voida enää määrittää. Sorrin talo sijaitsee Topenonjoen pohjoisrannalla, n. 30 m:n päässä joesta.

Ks. peruskartta s. 145

- Lisäyksiä:

6740

6739

6738

6737

6736

Ote peruskartasta 2042 06 Topeno (1979).

LOPPI 91

Peruskartta 2131 04 Ahoineen

x = 6741 14

y = 2517 52

z = n. 104

(= päärakennuksen koordinaatit)

Ourajoki, Eskola

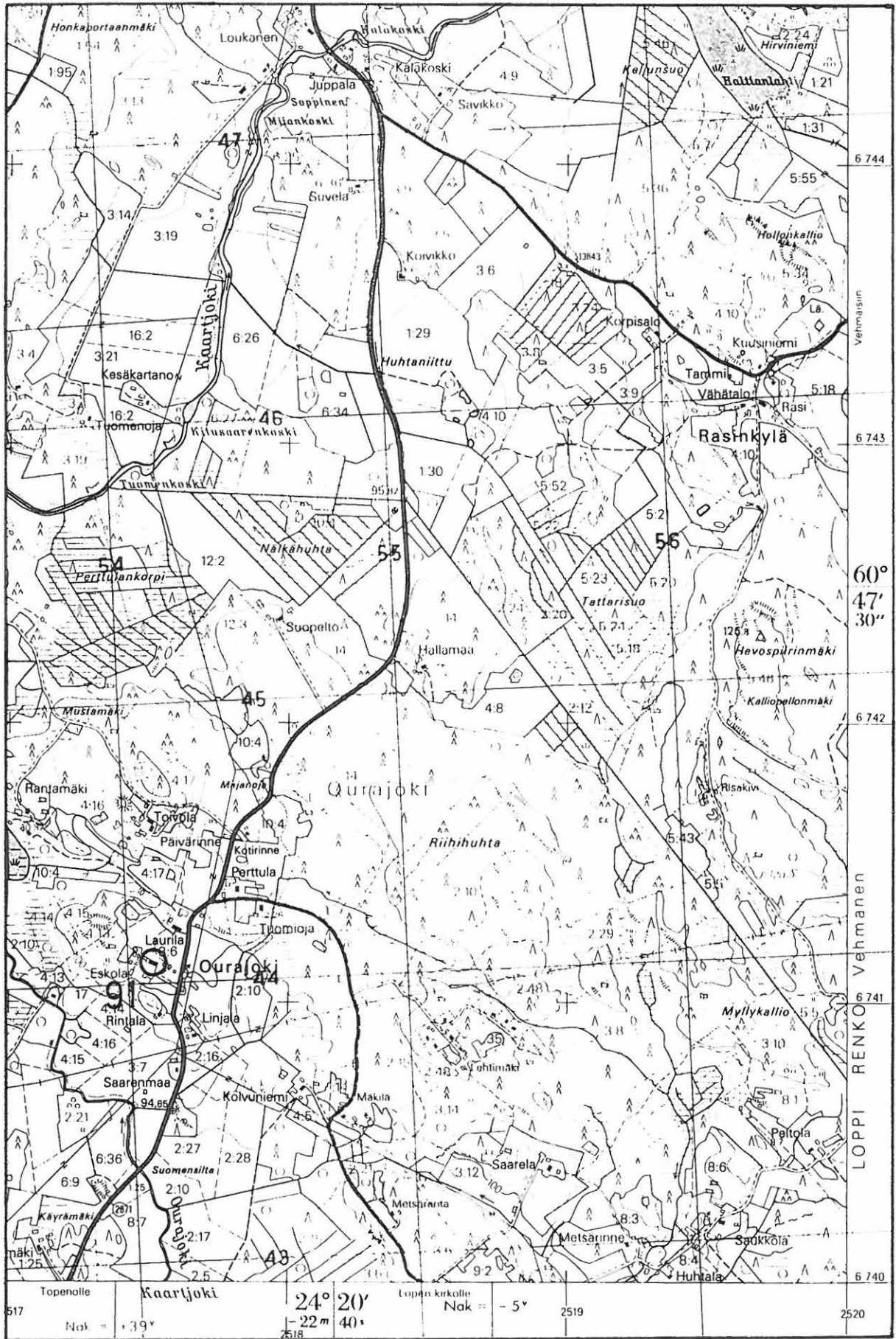
- kivistinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 3947:1 tasatalta, joka on löydetty Ourajoen kylän Eskolan talon maalta. Juhani Eskola on myynyt esineen J.A. Lindströmille, joka myi sen edelleen valtion kokoelmiin 25.3.1901.

Eskolan talo on Torho -nimisen lammen eteläpäästä n. 500 m itään. Talossa ei tiedetty esineestä enää mitään, joten tarkkaa löytöpaikkaa ei voida enää selvittää.

Ks. peruskartta s. 147

- Lisäyksiä:

Ote peruskartasta 2131 04 Ahoinen (1972).

LOPPI 92

Peruskartat 2131 04 Ahoinen oca C,
2042 06 Topeno osa D, 2042 09
Loppi osa B sekä 2131 07 Kaloinen
osa A
(= Ourajoen kylä)

Ourajoki

- kivekautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 328 kivikirves, joka on löydetty Ourajoen kylästä. Apulaispas-
tori J.A. Lindströmin keräämä ja lahjoittama 1859.

Löytöpaikka voidaan määritellä vain kylän tarkkuudella.

- Lisäyksiä:

LOPPI 93

Peruskartta -

Topeno (?)

- kivikautinen (?) löytöpaikka, luokka III

Löydöt: kovasin (?), joka ei ole tallessa.

Top. arkistossa on J. Sarkamon 25.3.1966 päivätty ilmoitus löydöstä: "Kauko Peura, os. Loppi Topeno Kujanpää, ilmoitti syks. 1965 kauttani KM:lle, että 1 km tienristiltä Helsinkiin havaittiin n. 4 v. sitten sillan tassuja kaivettaessa molemmin puolin jokea tuhka- ja hiilikerros. Pelloilta on löytynyt myös kiviesine, jonkinlainen kovasin". Löytöte- tojen perusteella paikan määrittäminen ei ole mahdollista, mutta mikäli paikka on Topenon kylässä, mainittu silta saattaa tarkoittaa jotakin Topenojoen yli vievää siltaa.

- Lisäyksiä:

LOPPI 94

Peruskartta -

Loppi

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 8535 tasataltta, joka on löydetty Lopelta. Tarkempaa löytöpaikkaa ei tiedetä.

- Lisäyksiä:

LOPPI 95

Peruskartta -

Loppi

- kivikautinen löytöpaikka. luokka III

Löydöt: Lopen Sajaniemen kansakoululla, nelisivuinen oikokirves. Esine on löydetty Lopelta, mutta tarkempi löytöpaikka ei ole tiedossa.

- Lisäyksiä:

LOPPI 96

Peruskartta -

Loppi

- kivikautinen (?) löytöpaikka, luokka III

Löydöt: KM 330 hioinkivi, jonka toisessa päässä on reikä. Löytöpaikasta tiedetään vain, että se on Lopella.

Huom! Esinettä ei ole kivikauden makasiinissa, ja ns. vanhassa lappuluettelossa lukee, että löytö on poistettu epävarmana.

- Lisäyksiä:

LOPPI 97

Peruskartta -

Seppäniemi

- kivikautinen löytöpaikka, luokka III

Löydöt: Forssan yhteiskoululla, vasarakirves, joka on löydetty Seppäniemen pellosta.

En tiedä Lopelta kyseistä paikkaa, joten löytöpaikka jää selvittämättä.

- Lisäyksiä:

LOPPI 98

Peruskartta -

Rekola

- kivikautinen (?) löytöpaikka, luokka III

Löydöt: Kivikautinen (?) käsikiven kappale, joka ei ole tallessa. Löydetty Rekolan Harakanperseest eli Uurest pellost.

Yllä mainitut löytötiedot ovat museoviraston esihistorian toimiston verifikaateissa KM 3880:n tietojen kohdalla. Löydöstä ei ole arkistossa muita tietoja, eikä löytö ole tallessa. Rekola -nimistä paikkaa en tunne Lopella.

- Lisäyksiä:

Luettelo Erä-Eskon inventointikertomuksen 1950 kohteista, jotka eivät ole muinaisjäännöksiä:

- Läyliäinen, Linnamäki; soramäki (Erä-Eskon kohde 1).
Läyliäinen, Sikopesänmäki; kiviröykkiöitä (kohde 3).
Läyliäinen, Mustankoskenmäki; kiviröykkiöitä (kohde 4).
Sajaniemi, Linnamäki; soramäki (kohde 5).
Sajaniemi, Aallundin Mustakorpi; hiidenkirnu 1. "jättiläispata" (kohde 6).
Sajaniemi, Korvenoja; soratöyräs (kohde 7).
Sajaniemi, Rajahon mäki; kiviröykkiö (kohde 11).
Sajaniemi, Saarisuontausta; kiviröykkiö (kohde 12).
Joentaka, "Ylöstalo"; kiviröykkiö (kohde 13).
Joentaka, Rautajalanlampi; kiviröykkiöitä (kohde 14).
Joentaka, Korttoo; kiviröykkiöitä (kohde 15).
Kormu, "Rajamäki"; pirunpelto (kohde 17).
Kirkonkylä, Lapinlähteen niitty; kiviröykkiö (hävitetty) (kohde 22).
Teväntö, Aittoniemen Kivimäki; ryssänuuni, rapautunut kivi (kohde 31).
Teväntö, Suontaustan 'Uunimäki'; kiviraunio, mahd. kiukaanpohja (kohde 32).
Salo, Pirunlinna; luonnonmuodostuma (kohde 34).

Top. arkistossa Lopen kansioissa olevat tiedot muinaisjäännöksistä,
jotka eivät ole Lopen alueella:

- Janakkala, Hiivola: Hjalmar Appelgren 1893, tarkastus
(Berättelse till Arkeologiska Kommissionen
23.4.1894).

- Hollola, Ryyhälä: Hjalmar Appelgren 1893, tarkastus
(Berättelse till Arkeologiska Kommissionen
23.4.1894).

Edellä mainittujen lisäksi ks. Aarni Erä-Eskon inventointikertomusta
1950, s. 26.

DIALUETTELO

- 6343 Kohde 4, Loppi, Läyliäinen, Hautahuhta 2.
Nuorakeraamiset asuinpaikkalöydöt KM 21715:1-3 kuvassa olevan sähköpylvään ympäriltä, suurin osa sen oikealta puolelta. Kuva länsi-luoteesta. Foto: J.S.
- 6344 Kohde 9, Loppi, Läyliäinen, Metsä-Soukki 1.
Rautakautinen (?) röykkiö. Kuva itä-kaakosta. Foto: J.S.
- 6345 Kohde 9, Loppi, Läyliäinen, Metsä-Soukki 1.
Rautakautinen (?) röykkiö. Kuva pohj.-koillisesta. Foto: J.S.
- 6346 Kohde 9, Loppi, Läyliäinen, Metsä-Soukki 1.
Rautakautinen (?) röykkiö. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6347 Kohde 10, Loppi, Sajaniemi, Metsä-Soukki 2.
Rautakautinen (?) röykkiö. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 6348 Kohde 13, Loppi, Sajaniemi, Levonnokka.
Röykkiö. Kuva idästä. Foto: J.S.
- 6349 Kohde 13, Loppi, Sajaniemi, Levonnokka.
Röykkiö. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6350 Kohde 13, Loppi, Sajaniemi, Levonnokka.
Röykkiö. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6351 Kohde 15, Loppi, Sajaniemi, Kavettula.
Pronssikautisen saviastianpalan KM 21716 löytöpaikka pelto-kumpareen laella, kuvan keskellä. Kuva idästä. Foto: J.S.
- 6352 Kohde 15, Loppi, Sajaniemi, Kavettula.
Pronssikautisen saviastianpalan KM 21716 löytöpaikka pelto-kumpareen laella, kuvan keskellä. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6353 Kohde 16, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 1.
Suurimmaksi osaksi tuhottu polttokenttäkalmisto. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6354 Kohde 16, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 1.
Suurimmaksi osaksi tuhottu polttokenttäkalmisto. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 6355 Kohde 16, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 1.
Suurimmaksi osaksi tuhottu polttokenttäkalmisto. Saviastianpalat KM 21717 hiekkakuopan vastakkaiselta reunalta, kuvan keskeltä. Kuva idästä. Foto: J.S.

- 6356 Kohde 16, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 1.
Suurimmaksi osaksi tuhottu polttokenttäkalmisto kuvan keskellä, vihreän pellon ympäröimällä mäennyppylällä. Kuva itäkoillisesta. Foto: J.S.
- 6357 Kohde 18, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 3.
Kuppikivi kuvan keskellä olevan kyltin edessä. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6358 Kohde 18, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 3.
Kuppikivi. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6359 Kohde 18, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 3.
Kuppikivi. Kuva ylhäältä. Foto: J.S.
- 6360 Kohde 19, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 4.
Kuppikivi kuvan vasemmalla puolella olevasta sähköpylvästä alaoikealle, aivan tien reunassa. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6361 Kohde 19, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 4.
Kuppikivi. Kuva länsi-lounaasta. Foto: J.S.
- 6362 Kohde 19, Loppi, Sajaniemi, Pälsi 4.
Kuppikiven kuoppa. Foto: J.S.
- 6363 Kohde 26, Loppi, Joentaka, Rauhanranta 2.
Kvartsi-iskoksien KM 21719 löytöpaikka pellon takaosassa olevasta sähköpylvästä oikealle. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 6364 Kohde 29, Loppi, Launonen, Oinaala.
Nuorakeraamisten asuinpaikkalöytöjen KM 21720:1-5 löytöpaikka. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 6365 Kohde 29, Loppi, Launonen, Oinaala.
Nuorakeraamisten asuinpaikkalöytöjen KM 21720:1-5 löytöpaikka pellon laella. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6366 Kohde 34, Loppi, Launonen, Ilomäki.
Polttokenttäkalmisto metsässä, kuvan keskellä. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 6367 Kohde 34, Loppi, Launonen, Ilomäki.
Polttokenttäkalmisto. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6368 Kohde 34, Loppi, Launonen, Ilomäki.
Polttokenttäkalmisto kumpareella koivujen takana. Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 6369 Kohde 34, Loppi, Launonen, Ilomäki.
Polttokenttäkalmisto kuvan keskustan vasemmalla puolella. Kuva etelästä. Foto: J.S.

- 6370 Kohde 38, Loppi, Kormu, Järvikorpi.
Suota ojitettaessa löydetty puisen kalanpyydyksen osa, historiallisen ajan löytö. Foto: J.S.
- 6371 Kohde 38, Loppi, Kormu, Järvikorpi.
Suota ojitettaessa löydetty tuohikoho, jossa puumerkki. Historiallisen ajan löytö. Foto: J.S.
- 6372 Kohde 45, Loppi, Kirkonkylä, Koivumäki 1.
Kvartsi-iskoksen KM 21722 löytöpaikka pellolla, kuvan keskusta ala-oikealle. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 6373 Kohde 45, Loppi, Kirkonkylä, Koivumäki 1.
Kvartsi-iskoksen KM 21722 löytöpaikka pellolla, kuvan keskellä. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6374 Kohde 46, Loppi, Kirkonkylä, Koivumäki 2.
Kvartsi-iskoksen KM 21723 löytöpaikka pellon kulmassa, kuvan keskellä. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 6375 Kohde 56, Loppi, Pilpala, Hyrry 1.
Kivikautisten asuinpaikkalöytöjen KM 21724:1-5 löytöpaikka kuvan pellolla. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 6376 Kohde 59, Loppi, Pilpala, Maatraiva 2.
Pii-iskoksen ja kvartsi-iskoksen KM 21726:1-2 löytöpaikka taustalla olevan pellon laella. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6377 Kohde 60, Loppi, Teväntö, Terri 1-11.
Röykkiö 6. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 6378 Kohde 60, Loppi, Teväntö, Terri 1-11.
Röykkiö 4. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 6379 Kohde 60, Loppi, Teväntö, Terri 1-11.
Röykkiö 7. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6380 Kohde 62, Loppi, Teväntö, Terri 22-27. Röykkiö 26. Kuva lounaasta.
Foto: J.S.
- 6381 Kohde 62, Loppi, Teväntö, Terri 22-27.
Röykkiö 27. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 6382 Kohde 63, Loppi, Teväntö, Terri 28-32.
Röykkiö 30. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 6383 Kohde 63, Loppi, Teväntö, Terri 28-32.
Röykkiö 31. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6384 Kohde 64, Loppi, Teväntö, Järvipelto 1.
Kvartsi-iskoksen KM 21727 löytöpaikka kuvan oikeassa laidassa olevan veneen luona. Kuva koillisesta. Foto: J.S.

- 6385 Kohde 67, Loppi, Tevöntö, Aittomäki 1-4.
Röykkiö 1. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6386 Kohde 67, Loppi, Tevöntö, Aittomäki 1-4.
Röykkiö 2. Kuva pohjois-koillisesta. Foto: J.S.
- 6387 Kohde 67, Loppi, Tevöntö, Aittomäki 1-4.
Röykkiö 3. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 6388 Kohde 67, Loppi, Tevöntö, Aittomäki 1-4.
Röykkiö 3. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 6389 Kohde 67, Loppi, Tevöntö, Aittomäki 1-4.
Röykkiö 4. Kuva idästä. Foto J.S.
- 6390 Kohde 68, Loppi, Tevöntö, Aittomäki 5.
Röykkiö. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 6391 Kohde 72, Loppi, Hunsala, Kruuna.
Röykkiö 1. Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 6392 Kohde 72, Loppi, Hunsala, Kruuna.
Röykkiö 2. Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 6393 Kohde 72, Loppi, Hunsala, Kruuna.
Röykkiö 2. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6394 Kohde 76, Loppi, Salo, Kuitikas.
Pronssi- ja varhaisrautakautiset (?) asuinpaikkalöydöt
KM 21728:1-11 kuvassa olevan pellon peräosasta. Kuva
pohjoisesta. Foto: J.S.
- 6395 Kohde 76, Loppi, Salo, Kuitikas.
Pronssi- ja varhaisrautakautiset (?) asuinpaikkalöydöt
KM 21728:1-11 kuvassa olevan pellon peräosasta. Kuva
pohjoisesta. Foto: J.S.
- 6396 Kohde 77, Loppi, Salo, Riihisalo 1-20.
Yleiskuva röykkiöalueen pohjoispuolesta. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- 6397 Kohde 77, Loppi, Salo, Riihisalo 1-20.
Yleiskuva röykkiöalueen eteläpuolesta. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- 6398 Kohde 77, Loppi, Salo, Riihisalo 1-20.
Röykkiön 18 luoteispuolella oleva kivivalli. Kuva lounaasta.
Foto: J.S.
- 6399 Kohde 78, Loppi, Salo, Riihisalo 21-41.
Yleiskuva röykkiöalueesta. Kuva kaakosta. Foto: J.S.

- 6400 Kohde 79, Loppi, Salo, Salonkallio.
Kivikautisten asuinpaikkalöytöjen KM 21729:1-2 löytöpaikka
huvilan pihalla. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 6401 Kohde 80, Loppi, Salo, Antinniemi.
Röykkiö 2. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6402 Kohde 80, Loppi, Salo, Antinniemi.
Röykkiö 2. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 6403 Kohde 80, Loppi, Salo, Antinniemi.
Röykkiö 7. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6404 Kohde 80, Loppi, Salo, Antinniemi.
Röykkiö 7. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6405 Kohde 80, Loppi, Salo, Antinniemi.
Röykkiö 17. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 6406 Kohde 80, Loppi, Salo, Antinniemi.
Röykkiö 21. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- 6407 Kohde 81, Loppi, Salo, Himaniemi 1.
Röykkiö. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- 6408 Kohde 82, Loppi, Salo, Himaniemi 2.
Röykkiö. Kuva koillisesta. Foto: J.S.

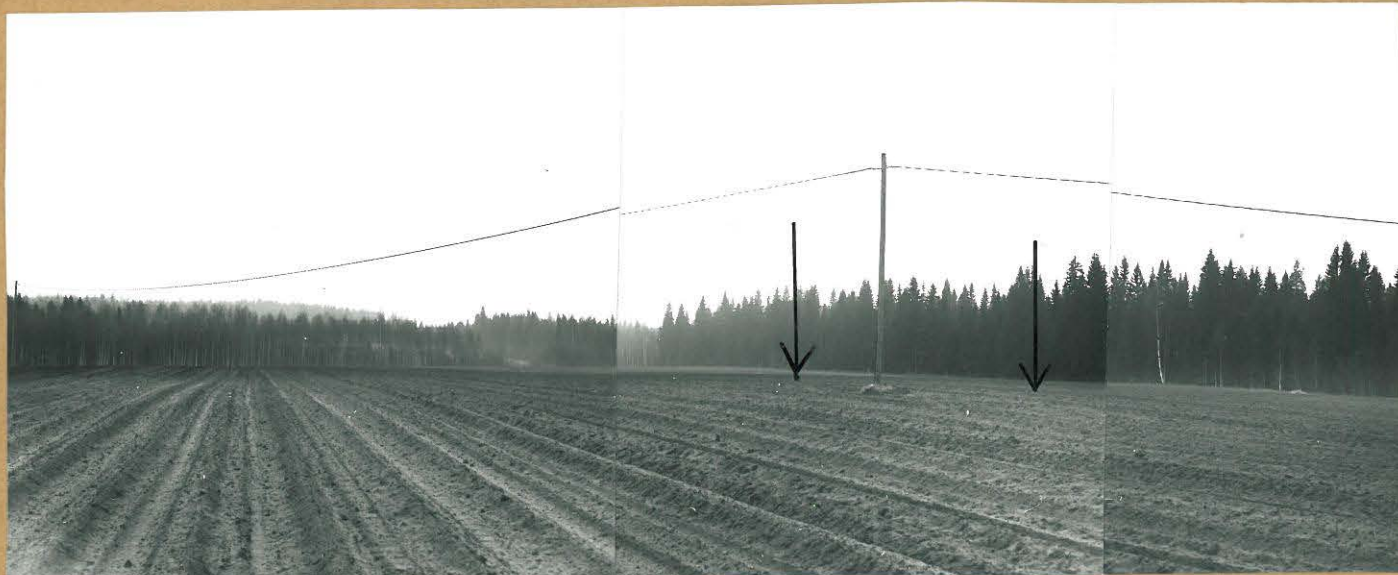
NEGATIIVILUETTELO

- (k. 1) f. 56912-914 Kohde 4, Läyliäinen, Hautahuhta 2.
Panoraama nuorakeraamisten asuinpaikkalöytöjen
KM 21715:1-3 löytöpaikasta. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 2) f. 56915 Kohde 9, Läyliäinen, Metsä-Soukki 1.
Rautakautinen (?) röykkiö. Kuva koillisesta. Foto:
J.S.
- (k. 3) f. 56916 Kohde 10, Sajaniemi, Metsä-Soukki 2.
Rautakautinen (?) röykkiö. Kuva koillisesta. Foto:
J.S.
- (k. 4) f. 56917 Ed. kohde. Kuva pohjois-koillisesta. Foto: J.S.
- (k. 5) f. 56918 (Panoraamassa). Kohde 13, Sajaniemi, Levonnokka.
Rautakautinen röykkiö. Kuva itä-koillisesta.
Foto: J.S.
- f. 56919 Ed. kohde. Kuva itä-koillisesta. Foto: J.S.
- (k. 5) f. 56920 (Panoraamassa). Ed. kohde. Kuva itä-koillisesta.
Foto: J.S.
- f. 56921 Kohde 46, Kirkonkylä, Koivumäki 2.
Kvartsi-iskoksen KM 21723 löytöpaikkaa. Kuva
luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 23) f. 56922 (Panoraamassa). Ed. kohde. Kuva luoteesta. Foto:
J.S.
- (k. 6) f. 56923-925 Kohde 15, Sajaniemi, Kavettula.
Panoraama pronssikautisen saviastianpalan KM 21716
löytöpaikasta. Kuva itä-kaakosta. Foto: J.S.
- (k. 7) f. 56926 Kohde 16, Sajaniemi, Pälsi 1.
Yleiskuva suurimmaksi osaksi tuhotusta poltto-
kenttäkalmistosta. Kuva idästä. Foto: J.S.
- (k. 8) f. 56927-928 Kohde 16, Sajaniemi, Pälsi 1.
Panoraama suurimmaksi osaksi tuhotusta polttokent-
täkalmistosta. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- (k. 9) f. 56929-930 Kohde 16, Sajaniemi, Pälsi 1.
Panoraama ed. kohteesta; kuvassa saviastianpalojen
KM 21717 löytöpaikka. Kuva idästä. Foto: J.S.

- (k. 17) f. 56931 Kohde 29, Launonen, Oinaala.
Yleiskuva nuorakeraamisesta asuinpaikasta, jolta löydöt KM 21720:1-5. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 10) f. 56932-933 Kohde 18, Sajaniemi, Pälsi 3.
Panoraama kuppikivestä ympäristöineen. Kuva idästä. Foto: J.S.
- (k. 11) f. 56934 Em. kuppikivi. Kuva idästä. Foto: J.S.
- (k. 12) f. 56935-936 Kohde 19, Sajaniemi, Pälsi 4.
Panoraama kuppikivestä ympäristöineen. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 13) f. 56937 Em. kuppikivi. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- (k. 14) f. 56938-939 (Osa panoraamaa). Kohde 24, Joentaka, Sudentarhanmäki. Kvartsi-iskoksen KM 21718 löytöpaikka. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 15) f. 56940-941 Kohde 26, Joentaka, Rauhanranta 2.
Panoraama kvartsi-iskoksien KM 21719 löytöpaikasta. Kuva länsi-luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 14) f. 56942 (Panoraamassa). Kohde 24, Joentaka, Sudentarhanmäki. Kvartsi-iskoksen KM 21718 löytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 16) f. 56943 (Panoraamassa). Kohde 29, Launonen, Oinaala. Nuorakeraamisten asuinpaikkalöytöjen KM 21720:1-5 löytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- f. 56944 Ed. löytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 16) f. 56945 (Panoraamassa). Ed. löytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 18) f. 56946-947 Kohde 34, Launonen, Ilomäki.
Panoraama metsästä, jossa polttokenttäkalmisto. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- (k. 16) f. 56948 (Panoraamassa). Kohde 29, Launonen, Oinaala. Nuorakeraamisten asuinpaikkalöytöjen KM 21720:1-5 löytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 19) f. 56949-950 Kohde 34, Launonen, Ilomäki.
Panoraama polttokenttäkalmistosta ympäristöineen. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- (k. 20) f. 56951 Em. kohde. Yleiskuva polttokenttäkalmistosta ympäristöineen. Kuva lounaasta. Foto: J.S.

- (k. 21) f. 56952 (Panoraamassa). Em. kohde. Polttokenttäkalmistoa. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- f. 56953 Em. kohde. Polttokenttäkalmistoa. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- (k. 21) f. 56954-956 (Osa panoraamaa). Em. kohde. Polttokenttäkalmistoa. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- (k. 22) f. 56957-960 Kohde 45, Kirkonkylä, Koivumäki 1. Panoraama kvartsi-iskoksen KM 21722 löytöpaikasta. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 23) f. 56961-962 (Osa panoraamaa). Kohde 46, Kirkonkylä, Koivumäki 2. Kvartsi-iskoksen KM 21723 löytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- (k. 24) f. 56963-964 Kohde 56, Pilpala, Hyrry 1. Panoraama kivikautisten asuinpaikkalöytöjen KM 21724:1-5 löytöalueesta. Kuva länsi-luoteesta. Foto: J.S.
- f. 56965 Kohde 59, Pilpala, Maatraiva 2. Pii-iskoksen ja kvartsi-iskoksen KM 21726:1-2 löytöpaikka kuvan taustalla olevalla mäellä. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 25) f. 56966 Kohde 60, Teväntö, Terri 1-11. Röykkiö 4. Kuva etelästä. Foto: J.S.
- (k. 26) f. 56967 Kohde 60, Teväntö, Terri 1-11. Röykkiö 6. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- (k. 27) f. 56968 Kohde 62, Teväntö, Terri 22-27. Röykkiö 27. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 28) f. 56969 Kohde 64, Teväntö, Järvipelto 1. Kvartsi-iskoksen KM 21727 löytöpaikka. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- f. 56970 Kohde 67, Teväntö, Aittomäki 1-4. Röykkiö 3. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- f. 56971 Kohde 67, Teväntö, Aittomäki 1-4. Röykkiö 4. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- (k. 29) f. 56972 Kohde 72, Hunsala, Kruuna. Röykkiö 1. Kuva länsi-lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 30) f. 56973 Kohde 72, Hunsala, Kruuna. Röykkiö 2. Kuva länsi-lounaasta. Foto: J.S.

- (k. 32) f. 56974 Kohde 76, Salo, Kuitikas.
Pronssi- ja varhaisrautakautisten (?) asuinpaikka-
löytöjen KM 21728:1-11 löytöalue kuvan pellon perä-
osassa. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- (k. 36) f. 56975 Kohde 77, Salo, Riihisalo 1-20.
Röykkiön 18 luoteispuolella oleva kivivalli. Kuva
lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 35) f. 56976-979 Kohde 77, Salo, Riihisalo 1-20.
Panoraama kalmistomäestä, jolla röykkiöt 1-20.
Kuva lännestä.
- (k. 37) f. 56980-983 Kohde 78, Salo, Riihisalo 21-41.
Panoraama alueesta, jolla röykkiöt 21-41. Kuva
kaakosta. Foto: J.S.
- (k. 38) f. 56984-985 Kohde 79, Salo, Salonkallio.
Panoraama kivistä asuinpaikasta, jolta löy-
döt KM 15219:1 ja KM 21729:1-2. Kuva kaakosta.
Foto: J.S.
- (k. 31) f. 56986 Kohde 76, Salo, Kuitikas.
Pronssi- ja varhaisrautakautisten (?) asuinpaikka-
löytöjen KM 21728:1-11 löytöalue kuvan pellon perä-
osassa. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- (k. 33) f. 56987 (Panoraamassa). Ed. kohde. Kuva pohjoisesta.
Foto: J.S.
- f. 56988 Ed. kohdetta. Kuva pohjoisesta.
- (k. 33) f. 56989 (Panoraamassa). Ed. kohde. Kuva pohjoisesta.
Foto: J.S.
- (k. 34) f. 56990-993 Panoraama ed. kohteesta. Kuva pohjoisesta.
Foto: J.S.
- (k. 39) f. 56994 Kohde 80, Salo, Antinniemi 1-23.
Röykkiö 2. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 40) f. 56995 Ed. kohde. Röykkiö 7. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- (k. 41) f. 56996 Ed. kohde. Röykkiö 17. Kuva lounaasta. Foto: J.S.

F 56912

F 56913

F 56914

1. KOHDE 4, LÄYLIÄINEN HAUTAUSMAA 2.
 NUORAKERAAMISET ASUINPAIKKALÖYDÖT KM 21715:1-3
 NUOLTEN OSOITTAMISTA KOHDISTA.
 KUVA LUOTEESTA.

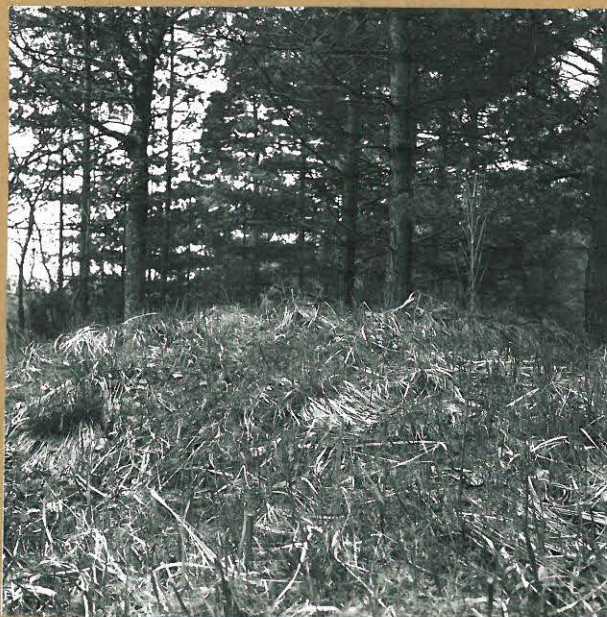
F 56915

2. KOHDE 9, LÄYLIÄINEN,
 METSÄ-SOUKKI 1.
 RAUTAKAUTINEN (?)
 RÖYKKIÖ.
 KUVA KOILLISESTA.

F 56916

3. KOHDE 10, SAJANIEMI,
 METSÄ-SOUKKI 2.
 RAUTAKAUTINEN (?)
 RÖYKKIÖ.
 KUVA KOILLISESTA.

F 56917

4. KOHDE 10, SAJANIEMI,
METSÄ-SOUKKI 2.
RAUTAKAUTINEN (?)
RÖYKKIÖ.
KUVA POHJOIS-KOILLISESTA.

F 56918

F 56920

5. KOHDE 13, SAJANIEMI, LEVONNOKKA.
RAUTAKAUTINEN RÖYKKIÖ (NUOL-
TEN VÄLISSÄ).
KUVA ITÄ-KOILLISESTA.

F 56923

F 56924

F 56925

6. KOHDE 15, SAJANIEMI, KAVETTULA.
 PRONSSIKAUTISEN SAVIASTIANPALAN KM 21716
 LÖYTÖPAIKKA HIEKKAPERÄISEN PELTOKUMPARIEN
 LAELLA (MERKITTY NUOLELLA).
 KUVA ITÄ-KAAKOSTA.

F 56926

7. KOHDE 16, SAJANIEMI, PÄLSI 1.
 SUURIMMaksi OSAKSI TUHOOTTU
 POLTTOKENTTÄKALMISTO; LÖY-
 DÖT: KM 21717 SAVIASTIANPA-
 LOJA 2 KPL. KALMISTO MER-
 KITTY NUOLELLA.
 KUVA IDÄSTÄ.

F 56927

F 56928

8. KOHDE 16, SAJANIEMI, PÄLSI 1.
 SUURIMMÄKSI OSAKSI TUHOTTU POLTTO-
 KENTTÄKALMISTO MATALALLA MÄELLÄ.
 LÖYDÖT: KM 21717 SAVIASTIANPALOJA 2KPL.
 KUVA KOILLISESTA.

F 56929

F 56930

9. KOHDE 16, SAJANIEMI, PÄLSI 1.
 SUURIMMÄKSI OSAKSI TUHOTTU
 POLTTOKENTTÄKALMISTO. SAVIASTI-
 ANPALAT KM 21717 NUOLEN
 OSOITTAMASTA KOHDASTA.
 KUVA IDÄSTÄ.

F 56933

F 56932

10. KOHDE 18, SAJANIEMI, PÄLSI 3.
 KUPPIKIVI KUVAN KESKELLÄ
 OLEVAN KYLTIN EDESSÄ.
 KUVA IDÄSTÄ.

F 56934

11. KOHDE 18, SAJANIEMI,
 PÄLSI 3, KUPPIKIVI.
 KUVA IDÄSTÄ.

F 56935

F 56936

12. KOHDE 19, SAJANIEMI, PÄLSI 4,
 KUPPIKIVI (MERKITTY NUOLELLA).
 KUVA LONNASTA.

F 56937

13. KOHDE 19, SAJANIEMI,
 PÄLSI 4. KUPPIKIVI.
 KUVA ETÄLÄSTÄ.

F 56942

F 56938

F 56939

14. KOHDE 24, JOENTAKA, SUDENTARHAUMÄKI.
 KVARTSI-ISKORSEN KM 21718 LÖYTÖPAIKKA
 NUOLEN OSOITTAMASSA KOHDASSA.
 KUVA LUOTEESTA.

F 56940

F 56941

15. KOHDE 26, JOENTAKA, RAUHAN-
 RANTA 2. KVARTSI-ISKORSEN
 KM 21719 LÖYTÖPAIKKA NUO-
 LEN OSOITTAMASSA KOHDASSA.
 KUVA LÄNSI-LUOTEESTA.

F 56948

F 56943

F 56945

16. KOHDE 29, LAUNONEN, OINAALA. NUORAKERAAMISET ASUN-
PAIKKALÖYDÖT KM 21720:1-5 NUOLTEN OSOITTA-
MISTA PAIKOISTA.
KUVA LUOTEKSESTA.

F 56931

17. KOHDE 29, LAUNONEN,
OINAALA, NUORAKER.
AS. PAIKKALÖYDÖT KM
21720:1-5 PELLONLA-
ELTA, NUOLELLA MER-
KITVÄSTÄ PAIKASTA.
KUVA LÖUNNÄÄSTÄ.

F 56947

F 56946

18. KOHDE 34, LAUNONEN, ILOMÄKI.
POLTTOKENTTÄKALMISTO
PUIDEN TAKANA, NUOLEN
KOHDALLA.
KUVA KOILLISESTA.

F 56950

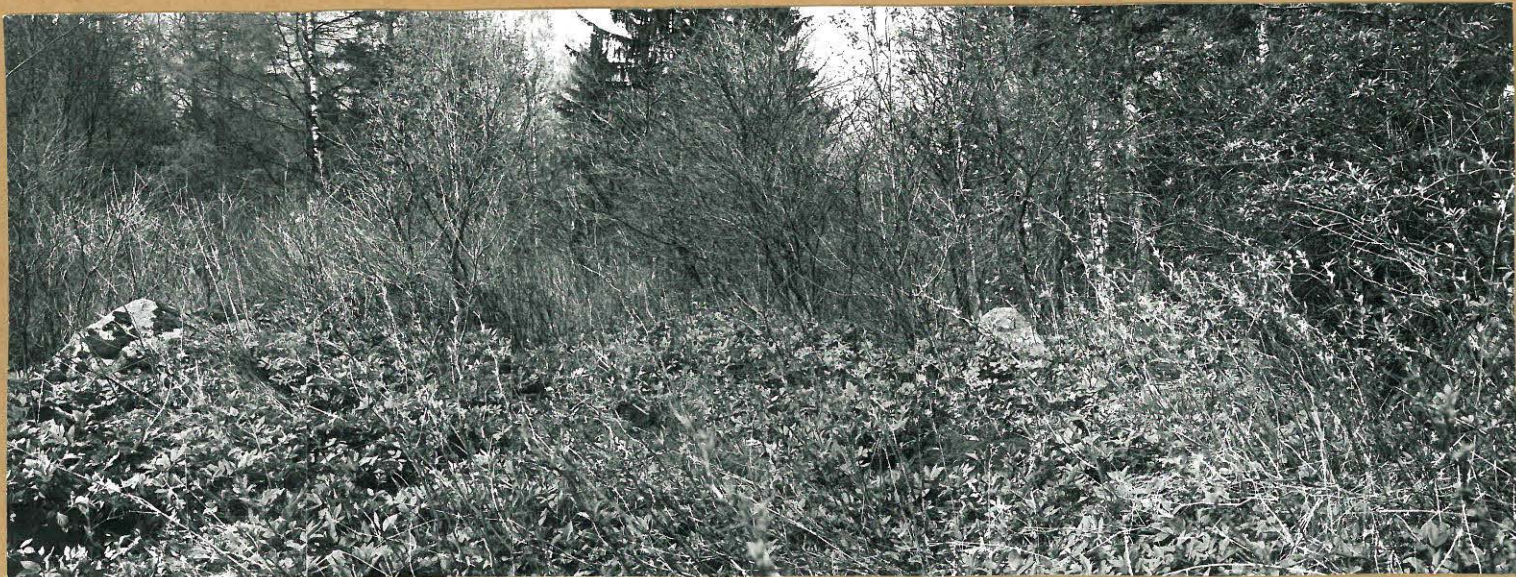
F 56949

19. KOHDE 34, LAUNONEN, ILOMÄKI.
 POLTTOKENTTÄKÄLMISTO KUVAN VA-
 SEMMAKKA PUOLELLA OLEVAN
 PUSIKON TAKANA. KUVA ETELÄSTÄ.

F 56951

20. KOHDE 34, LAUNONEN,
 ILOMÄKI, POLTTOKENT-
 TÄKÄLMISTO KUVAN
 RESKELLÄ OLEVALLA
 KUMPARIELELLÄ.
 KUVA. LOUNAASYÄ.

F 56956

F 56955

F 56954

F 56952

21. KOHDE 34, LAUNONEN, ILOMÄKI.
 POLTTOKENTTÄKALMISTO.
 KUVA KAAKOSTA.

F 56960

F 56959

F 56958

F 56957

22. KOHDE 45, KIRKONKYLÄ, KOIVUMÄKI 1.
 KVARTSI-ISKOKSEN KM 21422 LÖYTÖPAIKKA (MERKITTY NUOLELLA).
 KUVA LUOTEESTA.

LOPEN INV. 1982

FOTO: JYRI SAUKKONEN

F 56961

F 56962

F 56922

23. KOHDE 46, KIRKONKYLÄ, KOIVUMÄKI 2.
 KVARTSI-ISKOKSEN KM 21723 LÖYTÖPAIKKA
 (MERKITYY NUOLELLA).
 KUVA LUOTEESTA.

F 56963

F 56964

24. KOHDE 56, PILPALA, HYRRY 1,
 KIVIKAUSTISEN ASUINPAIKKALÖY-
 TÖJEN KM 21724:1-5 LÖYTÖ-
 ALUE KUVAN PEHLOLLA.
 KUVA LÄNSI-LUOTEESTA.

F 56966

25. KOHDE 60, TEVÄNTÖ,
TERRI 1-11.
RÖYKKIÖ 4.
KUVA ETELÄSTÄ.

F 56967

26. KOHDE 60, TEVÄNTÖ,
TERRI 1-11.
RÖYKKIÖ 6.
KUVA KAAROSTA.

F 56968

27. KOHDE 62, TEVÄNTÖ,
TERRI 22-27.
RÖYKKIÖ 27.
KUVA LOUNAASTA.

F 56969

28. KOHDE 64, TEVÄNTÖ,
 JÄRVIPELTO 1.
 KVARTSI-ISKOKSEN KM
 21727 LP. NUOLEN
 OSOITTAMASSA KOHDASSA.
 KUVA KOILLISESTA.

F 56972

29. KOHDE 72, HUNSA LA,
 KRUUNA.
 RÖYKKIÖ 1.
 KUVA LÄNSI-LOUNAASTA

F 56973

30. KOHDE 72, HUNSA LA,
 KRUUNA.
 RÖYKKIÖ 2.
 KUVA LÄNSI-LOUNAASTA.

F 56986

31. KOHDE 76, SALO, KUITIKAS, ASUINPAIKKALÖYDÖT KM 21728:1-11, KUVAN PELLON PERÄOSASTA. KUVA POHJOISESTA.

F 56974

32. KOHDE 76, SALO, KUITIKAS, ASUINPAIKKALÖYTÖJEN KM 21728:1-11 LÖYTÖALUE RAJATTU PISTEVIIVALLA. KUVA POHJOISESTA.

F 56989

33. KOHDE 76, SALO, KUITIKAS, ASUINPAIKKALÖYDÖT KM 21728:1-11 KUVAN PELLON PERÄOSASTA. KUVA POHJOISESTA.

F 56987

F 56990

F 56991

F 56992

F 56993

34. KOHDE 76, SALO, KUITIKAS.
 PRONSSI- JA VARHAISRAUTAK. LÖYTÖJEN KM 21728:1-11
 LÖYTÖALUE.
 KUVA KOILLISESTA,

F 56976

F 56977

F 56978

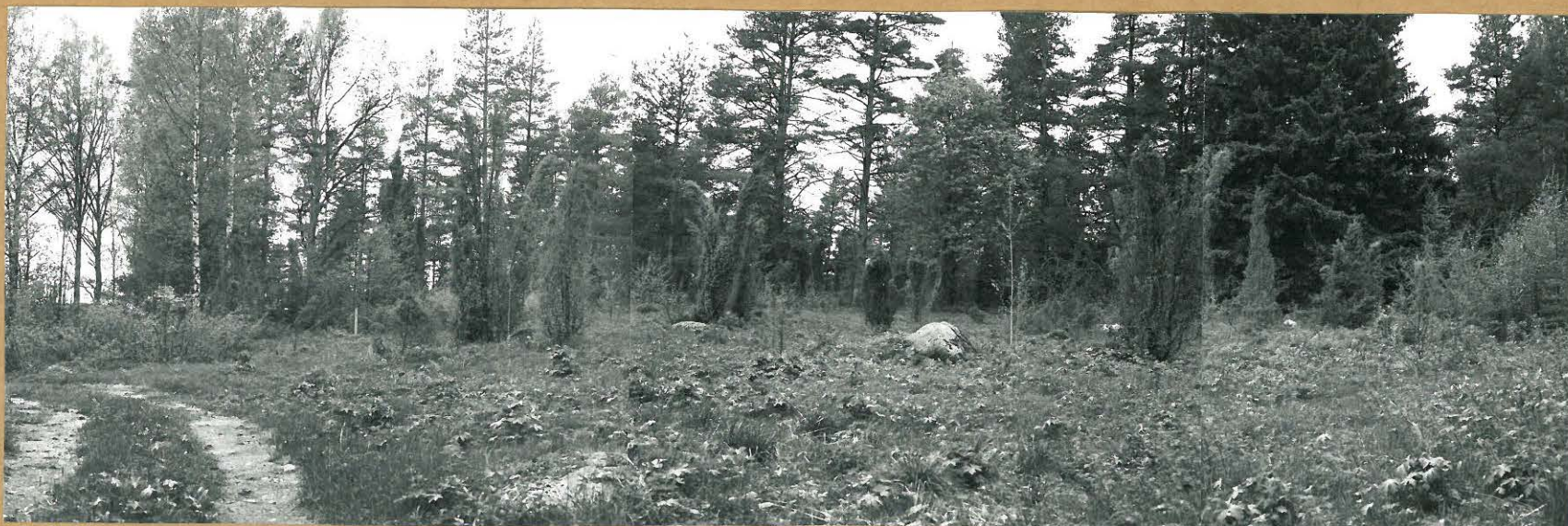
F 56979

35. KOHDE 77, SALO, RIIHISALO 1-20.
RÖYKKIÖT 1-20 JA KAKSI KIVI-
VALLIA KUVAN MÄELLÄ.
KUVA LÄNNESTÄ.

F 56975

36. KOHDE 77, SALO, RIIHISALO 1-20.
RÖYKKIÖN 18 LUOTEISPUOLELLA
OLEVA KIVIVALLI.
KUVA LOUNAASTA.

F 56980

F 56981

F 56982

F 56983

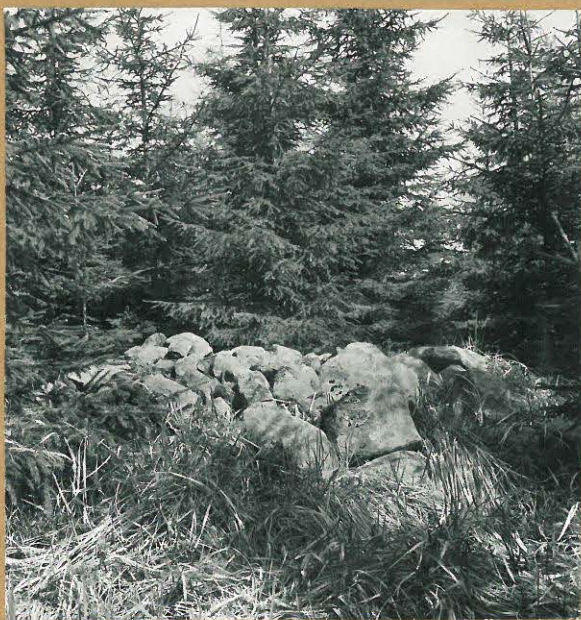

F 56985

F 56984

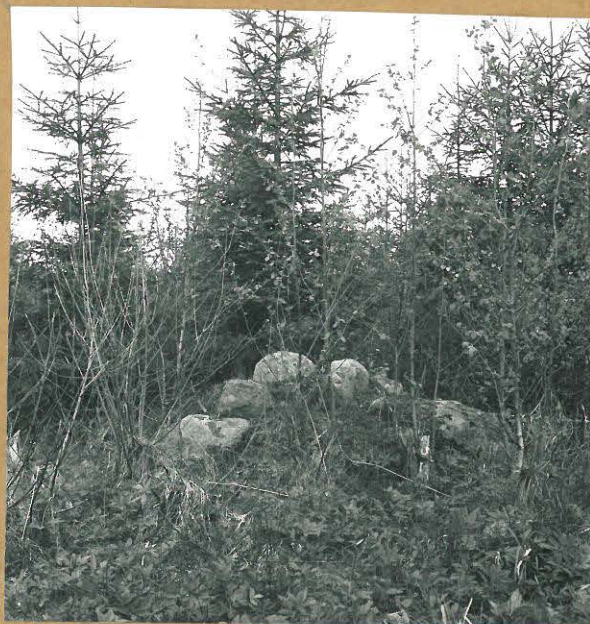
37. KOHDE 78, SALO, RIIHISALO 21-41.
RÖYKKIÖT 21-41 KUVAN METSI-
KÖSSÄ JA SEN EDESSÄ.
KUVA KAAKOSTA.

38. KOHDE 79, SALO, SALONKALLIO.
KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA HUVI-
LAN PIHALLA, OIKEANPUOLEISEL-
LA NUOLELLA MERKITTY SAVIASTI-
ANPALAN KM 21729:1 LP. JA VAS.
PUOLEISELLA NUOLELLA KVARTSI-
KOSTEN KM 21729:2 LP. KIVIESI-
NEEN KATKELMAN KM 15219:1 LP.
HUVILAN TAKANA. KUVA KAAKOSTA.

F 56994

39. KOHDE 80, SALO,
ANTINNIEMI 1-23.
RÖYKKIÖ 2.
KUVA LOUNAASTA

F 56995

40. KOHDE 80, SALO,
ANTINNIEMI 1-23.
RÖYKKIÖ 7.
KUVA LOUNAASTA.

F 56996

41. KOHDE 80, SALO,
ANTINNIEMI 1-23.
RÖYKKIÖ 17.
KUVA LOUNAASTA.